

PAPEŽ NA DUHOVNIH VAJAH — Vsako leto so v Vatikanu v začetku postnega časa duhovne vaje, katerih se udeleži tudi papež. Letos je imel govore pri teh duhovnih vajah p. René Voillaume, ustanovitelj redovniške družbe „Malih Jezusovih bratov“.

ŽOSISTI — MALE SKUPINE, KI NAJ POMAGAJO DRUGIM — Naslednik kardinala Cardijna, kanonik Uylenbroek, je v začetku februarja obiskal vsa važnejša avstrijska mesta in govoril o današnjem apostolatu delavske mladine. Svaril je pred napačnim pojmovanjem žosističnega

iz življenja cerkve

gibanja. To obstoji ne v zunanji organizaciji, ampak v drobni pomoči malih skupin svoji okolici v duhovnih in tvarnih zadevah.

VATIKANSKI DRŽAVLJANI — Vatikanska država ima 520 državljanov. Vatikanski državljanji so poleg papeža kardinali s kurije, diplomatski predstavniki, približno 30 prelatov in duhovnikov, člani švicarske garde in 130 civilistov.

ŠKOF RUBIN NA POLJSKEM — Glavni tajnik škofovskih konferenc poljski naslovni škof Vladislav Rubin se je konec januarja mudil na Poljskem. Udeležil se je konference poljskih škofov. Verjetno je imel tudi stike z vlado v Varšavi po naročilu Sv. sedeža, ki si prizadeva za ureditev odnosov med poljsko vlado in Cerkvijo.

SAMOSTAN RILA VRNJEN REDOVNIKOM — Bolgarske oblasti so se odločile, da vrnejo znameniti samostan Rila pravoslavni Cerkvi. Prihodnjega oktobra se bo v samostan vselilo 25 menihov in začelo spet redno življenje redovniške skupnosti. Iz samostana so bili menihi pregnani leta 1961. Doslej je bil v njem umetniški muzej. Samostan izvira iz 10. stoletja in je v teku stoletij večkrat pogorel. Nazadnje so ga prenovili v 19. stoletju. Vedno je predstavljal zelo pomembno duhovno središče v Bolgariji.

ŠTEVILO KATOLIČANOV NA ŠVEDSKEM SE JE POVEČALO ZA 67 % — Na Švedskem se je število katoličanov od leta 1960 povečalo za 67 %. Po statistikah, ki jih nudi švedska katoliška agencija, je bilo tam leta 1960 29.000 katoličanov, leta 1967 pa 48.000.

BENEDIKTINSKI IN TRAPISTOVSKI NOVICI SE BODO VZGAJALI SKUPNO — V Nizozemski in Belgiji bodo zdaj benediktinci in trapisti svoje novice vzgajali skupaj. Ta odločba zadene 15 samostanov. Za vzgojo novicev bodo izbrani res priznani profesorji in učitelji duhovnega življenja.

PISMO O POKONCILSKI CERKVI KATOLIČANOV NI POMIRILO — Ameriški škofje so izdali skupno pismo o tem, kakšna naj bo pokoncilska Cerkve. Katoliški časopisi menijo, da to pismo ni načelo resničnih težkih vprašanj ameriške družbe in da je v škofih še zadržanje, ki ga je na koncilu imela manjšina, ter da ne kažejo leti potrebnega zupanja v laike in duhovnike in da hočejo imeti lete še vedno „na vajetih“.

LAIKI LAHKO DELIJO OBHAJILU — V Braziliji in Kolumbiji, kjer manjka duhovnikov, so laiki pooblašteni, deliti obhajilo. Škof iz mesta Luz (Brazilija) jih je za to službo takole pooblastil: „Sprejmite to posvečeno što-

lo kot simbol vaše oblasti v službi sv. Rešnjega Telesa; naj vam to, da ste v službi evharističnega Kruha, dá, da boste služabniki Gospodovi tudi z besedo in zgledom!“ Podobna dovoljenja je dal Rim za nekatere škofije v Kongu.

REDOVNICHE HOČEJO SLUŽITI LJUDEM — V Braziliji so nekatere redovnice zapustile redovno življenje in hočejo še naprej zunaj samostanov služiti ljudem in Cerkvi. Sestale so se v Sao Paulo za namenom, da premisljuje svojo novo vlogo. Njihove prejšnje predstojnice iščejo načine, s katerimi jim hočejo pomagati.

ODBOR ZA KRŠČANSKI TURIZEM — Egiptovska vlada je s posebnim odlokom ustanovila odbor za „krščanski turizem“. Skrbel naj bi, da bodo tujci vedno bolj spoznavali, kaj je nekoč Egipt pomenil v krščanskem svetu in kako danes egipčanski kristjani žive v sožitju z mohamedanskim prebivalstvom. Delovanje odbora spada pod turistično ministrstvo in ga je odobrila tudi islamska univerza El Azhar. V odboru je več pravoslavnikov in koptskih osebnosti, pravoslavni škof Samuel in jezuitski pater Ayrout.

BUDISTOVSKA SEKTA SE JE SPREOBRNILA — Najbolj moderna budistovska sekta na Japonskem Sakagakkai, do zdaj protikrščanska in protinarodna, se je spreobrnila. Njeno vodstvo čestita kristjanom k njihovim naporom za mir in poudarja, da hoče sodelovati z njimi, tudi s katoličani.

NA KOREJI ODPUŠČAJO Z DELA ŽOSISTE — Kar naenkrat so začeli na Koreji odpuščati z dela delavce žosiste. Korejski škofje so v znamenje protesta v ta namen napisali pastirsko pismo. Zdaj se je prvokrat korejska Cerkve zavzela za stiskane in hoče z drugimi skupinami rešiti to vprašanje, ki je nastalo med delavci in delodajavci.

Za svet ni nobena stvar bolj bistvena kakor vedeti, kaj se je zgodilo v velikonočnem jutru. Ali je bil tisti grob prazen? Ali je Kristus vstal?

Za apostole, ki se v velikonočnem jutru sprašujejo, je to odločilno vprašanje. Od tega odvisijo druga vprašanja: Ali smo živeli zaman ali ne? Ali smo zapravili svoje življenje ali ne? Ali so bila ta tri leta, ki smo jih preživeli z njim, neumna pustolovščina brez sleherne bodočnosti ali ne? Ali je ta Kristus, za katerim smo hodili, slepar ali pa Sin živega Boga?

Use njihovo življenje je odvisno od tega odgovora. In tudi vse življenje človeštva. Kajti od tega dne dalje, od tega velikonočnega jutra naprej se ljudje razhajajo v različne smeri prav glede na ta prazen grob. Prvi trdijo, da je Kristus umrl in mrtvi ne vstajajo; drugi, da je Kristus umrl, a je živ in iz njegove smrti je vstalo življenje.

Odvisno je od stališča, ki ga kdo zavzame do tega vprašanja.

Če Kristus ni vstal, potem so nebesa zaprta, smo še v grehih, zemlja je kraljestvo teme in smrti.

Če Kristus ni vstal, potem odstranimo križ z oltarja, z naših zvonikov, s kalvarij, ki jih je pobožnost naših očetov postavila ob križiščih naših poti. Naj umolknejo zvonovi, katerih pritrkavanje velja láži. Use to je logično, neusmiljeno logično.

Če Kristus ni vstal, potem so vsi mučenci, ki so zanj dali življenje, od sv. Stefana do mučencev našega časa, umrli zastonj in zadnjo besedo bodo imeli krvniki.

Če pa je Kristus tretji dan vstal, kakor je bil napovedal, potem so nebesa odprta, eden naših je kot zmagovavec šel vanje. Uerige greha so strgane. Naša vera ni prazna. Potem so upravičeni naši naj-silnejši upi in z gotovostjo se bodo izpolnile naj-drznejše in najbolj nezaslišane želje našega srca.

Če je vstal, kakor je bil napovedal, potem naj veselo zapoje zvonovi alelujo vstajenja. Poljubimo odrešilni križ in ga visoko in ponosno postavimo v naša srca in na naše zvonike! Potem postane kri mučencev setev za življenje.

Poglejmo prihodnosti v obraz in Cerkev naj kljub vsej zaskrbljenosti za božje kraljestvo v dušah po-

zapojo naj vsi zvonovi

novi z velikim mislecem Montalambertom: „Zoper vse tiste, ki jo sramotijo, ki ji vklepajo roke ali ki jo izdajajo, je Cerkev že skozi devetnajst stoletij zagotovljena ena zmaga in eno maščevanje: njeno maščevanje je, da moli zanje, in njena zmaga je, da ostane pri življenju, ko njih že več ni.“

Tudi danes Cerkev kot vedno ponavlja svetu klic veselja, ki gre iz stoletja v stoletje:

„Bratje moji, Kristus je vstal!“

Cerkev je priča vstalega Kristusa, priča vstajenja.

Cerkev je priča, da življenje žubori za vsakogar.

Iz teme prihajamo in vstopamo v luč.

Kristus je vstal, s svojo smrtjo je uničil smrt in nam v obilju podelil življenje.

Zato naj zapoje vsi zvonovi in vsa srca alelujo veselja.

Po „Družini“

V vsej človeški zgodovini je bil Kristus

EDINI, KI JE PREMAGAL SMRT

Biti kristjan pomeni, verovati v Jezusa Kristusa, in sicer ne samo kot v največjega človeka preteklosti, marveč kot v nekoga, ki vedno živi med nami.

Če pa Jezus ni vstal . . .

Če Jezus ne živi, nas njegov prihod pred dvajsetimi stoletji pušča zelo brezbrizne. Če je Jezus samo velik človek preteklosti, celo največji, potem nas ne zanima bolj kot Napoleon ali Julij Cezar. Krščanska vera obstoji ravno v tem, da veruje v Jezusa kot vedno živega, vstalega Gospoda. To govori o pomembnosti Jezusovega vstajenja.

Sicer so pa že apostoli pri oznanjevanju dajali prednost vstajenju. Vzemimo na primer prvi govor apostola Petra neposredno po binkoštih, zelo starinski govor, za katerega smo prepričani, da je skoraj dobesedna Petrova pridiga. Kaj nam govori?

„Izraelci, poslušajte te besede: Jezusa Nazarečana, ki ga je Bog pred vami spričal z močmi in čudeži in znamenji, ki jih je po njem storil sredi med vami, kakor sami veste, njega, izdanega po določenem sklepu in božji previdnosti, ste po rokah krivčnikov na križ pribili in umorili. Toda Bog ga je oprostil bolečin smrti in ga obudil, zakaj nemo-goče je bilo, da bi ga smrt imela v oblasti.“

Prav tako sveti Pavel, ki ni bil priča Jezusovega človeškega življenja kakor apostoli, sveti Pavel, ki je vernik kakor mi. Kaj oznanja? Najprej in predvsem Jezusa in vstajenje. On je tudi vzkliknil: „Če Kristus ni vstal, je prazno naše upanje in prazna tudi naša vera!“

Očividci poročajo

Kaj govorijo evangeliji o vstajenju? Štiri evangeljska poročila, ki soglašajo, kakor je naravno pri vsakem človeškem pričevanju, v bistvenih stvareh in se razlikujejo v podrobnostih, so se zlasti oklenila prvega dneva po vstajenju, kajti ravno na njem temelji vera.

Jezus je umrl in vse se je zrušilo. Apostoli so se razkropili, njihove nade in sanje so na tleh. Podobno njihove pobitosti imamo v pripovedovanju popotnikov iz Emavs: „Danes je že tretji dan, odkar se je to zgodilo. Mi smo pa upali, da je on tisti, ki bo rešil Izraela, a zdaj je mrtev,“ rečeta popotnika.

Ob koncu sobote pridejo žene, ki so hodile za Jezusom, ko je še živel, da bi ga mazilile. V petek zvečer namreč tega niso mogle opraviti zaradi sobotnega počitka, ki se je začel že v petek ob šestih zvečer. Pridejo h grobu Jožefa iz Arimateje, kamor so bili položili truplo, in med seboj govorijo: „Kdo nam bo odvalil kamen od groba?“ Tedaj pa vidijo, da je kamen odvaljen, grob prazen in da ni več straže, ki so jo tu bili pustili Rimljani.

To je prva ugotovitev, pri kateri se štiri evangeljska poročila popolnoma ujemajo. Te žene pred praznim grobom čutijo, kaj se je zgodilo, in slišijo glas: „Čemu iščete med mrtvimi tistega, ki je živ?“ No, žene pustijo vse tam in gredo apostole obvestit. Ti zaradi zmedenih izjav žená ne vzamejo popolnoma resno trditev, da je Jezus živ, to imajo za prazno žensko govoričenje. Kar apostole preseneča, je prazen grob. To je nekaj otipljivega in se da preveriti.

Tedaj planejo vsi, na čelu sta Peter in Janez. Ker je Janez mlajši in zato hitrejši od Petra, pride pred njim, toda iz spoštovanja do Petra, ki je poglavar, počaka, da on prvi stopi v grob. Vse najdejo tako, kot so jim žene povedale.

Medtem je Marija Magdalena v vrtu, ki obdaja grob, in bega sem in tja. Ko zagleda moža, ki ga ima za vrtnarja, mu reče: „Veš morda, kam so položili Jezusovo telo? Če si ga ti vzel, mi povej, kam si ga dal.“ Tedaj se mož obrne in ji reče: „Marija!“ In ona spozna v njem Jezusa. Vrže se mu k nogam, on ji pa reče: „Ne oklepaj se me tako, marveč pojdi obvestit brate.“

Nekaj ur zatem se Jezus prikaže Petru. To prikazovanje omenja Luka: ko se popotnika iz Emavs vračata, potem ko sta videla Jezusa, srečata apostole in ti jima rečejo: „Da, vemo, Peter ga je videl.“ Prav tako omenja sveti Pavel v prvem listu Korinčanom, da je bil z Marijo Magdaleno Peter prvi, ki je bil deležen Jezusovega prikazovanja.

V isti čas lahko postavimo čudovit dogodek popotnikov iz Emavs: ta dva učenca, ki bežita z bridkostjo v srou, in Jezus, ki gre z njima in jima razlaga smisel križa. Vidimo ju, kako se bližata Emavsu in sta tako prevzeta od besed tega neznanca, da mu rečeta: „Ostani z nama, proti večeru gre in dan se je že nagnil.“ Stopi z njima v krčmo in pri lomljenju kruha ga spoznata. Med seboj govorita: „Ali ni bilo najino srce goreče, ko nama je govoril?“ Tedaj se vrmeta v Jeruzalem in tu jima rečejo: „Jezus se je prikazal Petru!“

Po teh dogodkih se apostoli zberejo in nenadoma se pojavi Jezus sredi med njimi: „Mir vam bodi!“ reče in se udeleži njihove večerje.

O naslednjih tednih smo manj poučeni.

Evangelista Luka in Janez govorita o prikazovanjih v Jeruzalemu. Janez posebej omenja drugo prikazovanje apostolom v Tomaževi navzočnosti. Ta dobri apostol, ki je bil prvi dan odsoten, noče verovati. Zato pride Jezus ob drugem prikazovanju k njemu in Tomaž ga vidi ter se ga dotakne, nato pa vzklikne: „Moj Gospod in moj Bog.“

Marko in Matej govorita o prikazovanjih v Galileji. To so prizori ribolova na jezeru in prizor, ko Jezus čaka učence na obrežju in se udeleži njihovega obeda. Jezus znova podeli oblast Petru, ki ga je vendar zatajil: „Peter, ali me ljubiš?“ „Gospod, ti vse veš, ti dobro veš, da te kljub vsemu ljubim.“ In trojno Jezusovo vprašanje odkupi trojno Petrovo zatajitev.

Stopili smo v stik z izredno živimi in nadrobni pripovedovanji evangelijev o Kristusovem vstajenju. To oznanjevanje povzroča spotiko pri Judih in pri poganih. Za Jude je vstajenje tako nekaj tujega njihovi miselnosti, kljub temu da jim je Jezus o tem vedno znova govoril. Celu apostoli so bili popolnoma gluhi za to resnico. Ne gre pozabiti, da v tej dobi niso vsi Judje verovali v večno življenje. Za Grke in Rimljane, ki so bili navezani na Platonov nauk o nesmrtnosti duše, je vstajenje teles še bolj nedopustno. Ko jim sveti Pavel v Atenah govori o Jezusovem vstajenju, ga zapuste z besedami: „O tem te bomo drugič poslušali.“

In vendar je to tista vera, ki je apostole vrgla v svet. Ko gledamo izredni razmah Cerkve prvih stoletij, moramo priznati, da je to učinek nečesa nenavadnega. Tisto nenavadno je bilo vstajenje. Edino to je dalo prvim misijonarjem gorečnost, kakršno vidimo v njihovi dobi. To je naredilo iz prestrašenih Kristusovih učencev po njegovem trpljenju in smrti mučence in spoznavce vere in na tisoče jih bo potrdilo to svojo vero v vstalega in sedaj živega Kristusa s ceno svojega življenja.

Vstali bomo tudi mi

Vstajenje odkriva vsem očem tisto, kar je bilo v Jezusovi naravi že od začetka skrito. Vstajenje razvije kal, ki jo je Kristus vedno nosil v sebi. Kdor odstrani vstajenje, odstrani z istim mahom vse, kar je z njim združeno, in kar potem ostane, ni več vredno, da bi bilo predmet vere. Kristusovo vstajenje je dokončna zmaga nad smrtjo. Kristus je prvi človek, ki gospoduje nad smrtjo in oživi za vselej.

Smrt je temeljno vprašanje človekovega življenja, mi kristjani pa verujemo, da je nekdo smrt premagal, in verujemo, da nas bo vstali Kristus potegnil za seboj v to zmago. „Smrt,“ pravi sveti Pavel, „kje je tvoja zmaga? Smrt, kje je tvoje želo?“ In pristavi: „Če oznanjamo, da je Kristus vstal od mrtvih, kako morejo nekateri med vami govoriti, da ni vstajenja? Če ni vstajenja od mrtvih, tudi Kristus ni vstal. Če pa Kristus ni vstal, je prazno naše upanje, prazna tudi naša vera.“

Kdor veruje, da Gospod živi, je s tem že kristjan. Vse drugo je vsebovano tu notri. Kdor veruje, da Jezus Kristus živi, bo sam od sebe spoznal vso zgradbo krščanskih skrivnosti.

J. B.

iz dnevnika

francoskega pisatelja Mauriaca

Kadarkoli gremo k obhajilu, je za nas veliki četrtek. To se izurši med prelepim bogoslužjem v katedrali ali pa na odvratnem oltarju z električnimi lučmi v kaki prašni in zapuščeni cerkvi na deželi. Pa naj bodo navzoče velike množice vernikov ali le nekaj klečečih ženic, vedno gre za pomnožitev kruhov, ki se od prvega velikega četrta dalje še ni pretrgala.

U svetu, kjer mnogi mislijo, da je Bog umrl in da ga ni več, in se o njem sploh več ne govori, je lomljenje kruha bolj pogosto in obilno kakor v tako imenovanih dobah velike vere. Da je le Cerkev olajšala euharistični post, pomnožila pozne in večerne maše, že se ponavlja veliki četrtek v mnogih dušah, ki jih pri življenju drži prav to vsakdanje lomljenje kruha.

Nikoli tega ne razumem: berem slavospeve nemogoči umetnosti. Njene temine so

potegnile za seboj cele rodove s svojo nesmiselnostjo. Moje misli pa so pri zgodbi, ki se je zgodila pred skoraj 2000 leti, ki je tudi čarobna, pa vendar je daleč nad vsemi čarovnijami — edinstvena zgodba, ki še traja. Traja — in milijoni življenj pričajo za njen uspeh. Nekaj se dogaja na vseh krajih ob isti uri. Dogaja se to, kar se je prvič zgodilo pred 2000 leti nekega večera med četrtkom in petkom.

Ne, zares: krščanstvo ni filozofija, tudi ne sestav, krščanstvo je zgodba, taka zgodba, o kateri otroci pravijo, da je zaresna. Človeštvo je podobno otrokom, kakor smo bili vsi, ki se nismo naveličali poslušati vedno istih zgodb. In čimbolj smo jih poznali, tembolj smo jih ljubili.

Tudi mi poznamo na pamet zgodbo o trpljenju Kristusovem. Poznamo jo bolj iz izkušnje kakor iz pripovedovanja. In ta skušnja nas spremlja morda od prvega Judeževega poljuba do tiste naše ure, ko se bomo dali razpeti na križ, ki nas je čakal in na katerem bomo izdihnilo svojo dušo. Čarobna je ta zgodba in vendar resnična in se vsak dan uresničuje z uso močjo. Od nje živimo in za njo pričamo.

Kaj prav za prav je vera starega moža? Zakaj jo je ohranil do konca? To je edino, kar še stiska v pesti, ta

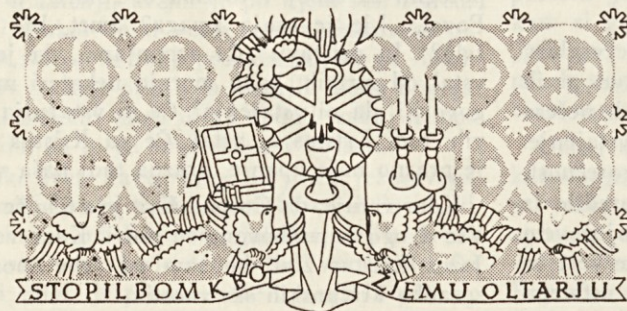
drahma, ki je ni izgubil v letih popotovanja svojega življenja.

Zadnje dni enkrat sem šel zjutraj k maši v cerkev, ki je pet do šest kilometrov oddaljena od moje hiše, v predmestje, kjer krščanskega življenja skoraj ni več. Okrog razpadajoče cerkve so nabrane barake in sejemske šotori.

Samo stara žena je odgovarjala duhovniku. Tudi hostij ni bilo za vernike (ker pač vernikov ni), razdelili smo duhovnikovo.

Nekdaj bi me ta zapuščenost razburila. Mrtvi župniji bi zapel žalostinko kakor mrliču. Tokrat pa sem ostal miren, naravnost srečen. Nobelega potnika ni bilo več na tej stari ladji, ki je vozila le smešni tovor starih stolov, ki jih nihče več ne porablja. To se pravi, da so ljudje tu naokrog postali „pametni“ in ne verujejo več v zgodbe, posebno pa ne v to. Moral sem priti od daleč jaz, ta stari norec, ta večni otrok, da sem pokleknil poleg uboge ženice, kakršne najdeš po vseh farah. Bila je ena od tistih, ki so šle za Jezusom od Galileje do sem skozi vsa stoletja, do zapuščene Golgote v tem zapuščenem pariškem predmestju. In duhovnik je z njo in z menoj lomil kruh...

Imam pa le vtis, da je to, kar je v teh župnijah mrtvega, le nekaj, kar zapušča telo, ki je bolj živo kot kdajkoli. Ali se ne godi nekaj podobnega s Cerkvijo proti koncu drugega tisočletja? Mrtvi jezik bogoslužja se umika domači govorici. Rimska cerkvena oblast zapušča svoje stare obrambne jarke. Tista roka blagoslavlja, ki je včasih samo izobčevala...

Pred 50 leti je umrl Ivan Cankar. Odlomki iz njegovih spisov so resnične

slovenske razglednice

Velika noč

Pomlad je zunaj, lepa, kakor da je prva. Nadeljsko jutro je, sveže, polno luči — lica kmečkega otroka.

Srce je mirno, oko bistro: vse, kar je, kamor sežeta misel in spomin, je brez madeža in brez zlega.

Prostrano polje zelení. Tam bo nekoč zašumelo žito, bo rodilo obilen sad. Daleč na pobočjih in vrtovih sinjih gora, pod bleščočim, srebrnim obzorjem pojo gozdovi. Zamolkla, tiho trepetajoča je njih pesem, pesem starca godca, ki je sam videl kralja Matjaža in ne mara umreti, dokler ga ne ugleda v gloriji vstajenja.

Po stezah med njivami, na ravni cesti med travniki so vzkllili pisani cvetovi, beli, rdeči, modri, zeleni, vsi migljajoči v soncu. Uzkllili so in shodili so koj, družijo se prijazno in kmalu se giblje in vije tam cvetoča procesija, kajti steze, poti, kolovozi in ceste se zlivajo v klanec, ki vodi pobožno in strmo do cerkve na hribu.

Zvonovi ugledajo to procesijo in zavriskajo, nji sami, poljem, gozdovom, luči in nebesom za nedeljski pozdrav.

In iz pesmi gozda in njiv, neba in zvonov, iz prazniških obrazov otrok, žensk, mladeničev in starcev sije in poje tisto edino, kar je božjega na zemlji: ljubezen in mir ...

Slovenska legenda

Jezus je hodil po svetu, prišel je tudi k nam. Kraji so bili tako bogati, da se je sam začudil. Kakor da jih je bil čisto ponevedoma ustvaril. Šel je, šel je po cesarski cesti. Njegovo srce je bilo tako zvrha polno ljubezni, da je gledalo in iskalo, kam bi dalo svoj blagor.

Na kantonu kraj cesarske ceste je sedel človek in je bridko jokal.

Jezus je stopil k njemu in ga milo vprašal:

„Kaj ti je, mož, da tako bridko jokaš?“

Človek je zmajal z glavo, ni pogledal, nič odgovoril.

Jezus pa se je nagnil k njemu in je rekel nadalje:

„Povej, kaj je, da ti morem pomagati!“

Človek je rekel v svoje mokre dlani:

„Meni ni pomoči ne na zemlji ne v nebesih!“

Jezus se je zgrozil in je rekel:

„Jaz sem Jezus, tvoj Bog. Kdo si?“

Zaihtel je človek in je odgovoril:

„Slovenec sem!“

Takrat se je Jezus sam bridko razjokal in je šel dalje po svoji poti.

Ne prazen sanjač

Sočeni sad more obroditi le tisto delo, ki je bilo spočeto in izvršeno v čisti poštenosti. Usako delo, ki je vzkllilo iz kalne misli, je ob rojstvu mrtvo. Krek je dokazal z vsem svojim življenjem, da je laž tista beseda o dvojni moralí, temveč da je moralna pousod in vselej samo ena, doma za pečjo, na očitni cesti, na razburkanem shodu, na zaupnem sestanku in v državnem zboru. Dokazal je, da poštenost ni suknja, ki se da v prednji sobi zamenjati za svetli frak sebičnosti.

Narod je kakor otrok: brez dolgega premišljevanja in brez omahovanja previdi bistro, občuti brž, kdo mu daje in kdo mu jemlje. Zato so vroče, naravnost iz srca privrele solze ob grobu moža, ki je dal svojemu narodu vse in edino, kar je imel: svoje življenje.

Izkazalo se je, kakor še nikoli: kdor daje ljubezen, mu je povrnjena tisočkrat. Ne z mečem, z ljubeznijo je zmagal Kristus. Sovraštvo je tiščalo naš narod ob tla, ljubezen ga bo povzdignila do sončnih višav. Tega evangelija nam ni dal prazen sanjač, dal ga nam je izmučen delavec ob svoji smrti.

Bolj nego kdaj zaupajmo v svoj narod, verujmo vanj in v njegovo slavo! Kajti njive, ki je imela take orače in take sejavce, ne pomori slana, ne pobije toča.

(Op.: Dr. Janez Ev. Krek je bil duhovnik in velik socialni delavec.)

opombe ob rob

Povzeto po dr. K. V. Truhlarja
„Pokoncilskem katoliškem etosu“

Samostojnost sveta

Človek vse bolj čuti neko samostojnost sveta. Veliko več kot kdaj prej pričakuje človek že od sebe samega in od sil prirode. Cerkevni blagoslovi polja, hleva, živine imajo tudi danes svoj pomen. A kmet bo danes ob resni boleznih v hlevu predvsem poklical živinozdravnika ter poskrbel za zdravila in higieno ter ne bo pričakoval kot kdaj v preteklosti, da bo že sama blagoslovljena sveča vse naredila.

Tako ravnanje sodobnega človeka ni „brezbožno“. Saj Bog tako hoče. Sam je položil v prirodo možnosti, ki naj jih človek uresničuje. Sam je določil zakone, po katerih naj človekovo delo pri tem poteka. Sam je dal hkrati človeku silo uma, ki naj

odpira možnosti prirode ter ugotavlja njene zakone. Sam je tudi drugače človeka opremil za obdelovanje in predelavo sveta. Zato bi bilo proti njegovi volji, iti mimo tega božjega reda in povsod iskati neposrednih posegov Boga. Najprej je treba po redni, od Boga določeni poti s svoje strani vse storiti in se šele ob tem hkrati opirati na Boga.

Seveda naj bo človek z Bogom čim tesneje povezan. A ta povezava svetu ne sme jemati samostojnosti, ki mu gre. Ustvarjeno je nekaj, kar ni Bog; je nekaj drugega kot Bog; je nekaj zase, s svojo naravo, s svojim ustrojem, s svojimi zakoni, torej nekaj, kar je samostojno.

Seveda je ta samostojnost sveta taka, kakor jo je Bog določil in kakor jo Bog hoče. Postavo je svetu dal Bog. Vanj je samostojnost sveta odprta. „Brezbožen“ postane občut samostojnosti sveta šele, kadar res izključuje tega Boga.

Razgovor ali dialog

Razgovor je dolžnost vseh in mora biti usmerjen v vse: mora biti med katoličani samimi, z ločenimi brati, z nekristjani, z brezverci, s preganjavci Cerkve. Spoštovanje in ljubezen se morata raztezati tudi na tiste, ki v družbenih, političnih ali tudi v verskih zadevah drugače mislijo in ravnajo kot mi.

Razgovor torej veže vse kristjane in ti ne smejo iz njega nikogar izključiti. Sposobnosti, ki zelo pomagajo pri razgovoru z ljudmi, so pripravljenost, druge poslušati, imeti odprto srce za potrebe ljudi v različnih razmerah, dobrohotnost, stati z njimi na isti ravni in ravnati kot enak z enakim, misel na občo blaginjo in odložitev predsodkov.

Ta skupek lastnosti, ki jih zadnji cerkveni zbor pripisuje pristnemu razgovoru, nehote kliče v misel visoko pesem sv. Pavla o ljubezni: „Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje; ni prešerna, ne

išče svojega, se ne dá razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša.“ Razgovor je taka ljubezen.

V zvezi z razgovorom nekateri besede „ljubezen“ niti slišati ne morejo. Miselno se jim beseda poveže z mehkušnostjo, neurejenim razdajanjem, zmaličenostjo. Menijo, da sami pravilno presojajo sebe, druge in resnico, a se ne zavedajo, da to do kraja zmore le dobrohotnost. Poudarjajo modrost, preudarnost, previdnost, ki so v odnosu do nasprotnikov potrebne, a se tudi tu ne zavedajo, da je prav ljubezen tista, ki edina daje tem potrebnim lastnostim globino, pravo mero in tisto zdravje, ki jih

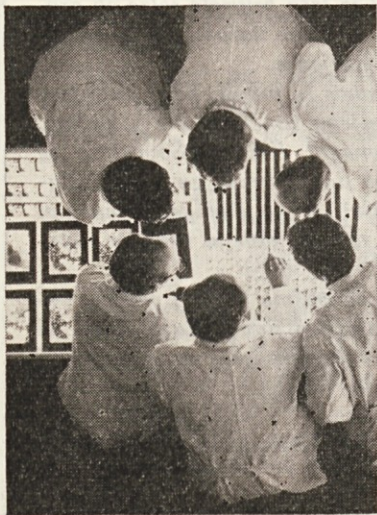
varuje, da se ne sprevržejo v to-gost, zakrknjenost, trdosrčnost.

Zaradi povezanosti Cerkve in sveta je razumljivo, da ni razgovor omejen na versko področje, temveč velja tudi za svetna področja.

Cerkev mora biti znamenje tistega bratstva, ki iskren razgovor dovoljuje in krepi.

Spoštovanje do vesti brezverca

Človek z brezverno vestjo mora živeti kot brezverec, mora svoje življenje brezverno obliko-

vati. Tudi v brezvercih more biti veliko poštenja, iskrenosti, pravičnosti, nesebičnosti. V prizadevanju brezverca, da bi prav živel, more biti tudi milost na delu. Tudi v tem prizadevanju more biti luč Kristusa.

Kolikor je tako življenje brezverca zgrajeno po nareku vesti, ga mora katoličan prav tako spoštovati, kakor mora spoštovati po vesti oblikovana življenja protestanta, muslimana, budista.

Tudi brezverec more svoje brezverstvo na zunaj izražati, se v zadevah brezverstva povezovali z drugimi in svoje brezversko prepričanje tudi v skupini izpovedovati, da le ne krši pravičnega javnega reda. Če bi Cerkev tega ne priznala, bi grešila proti svojemu nauku, po katerem mora človek zvesto slediti svoji vesti in sme kot družbeno bitje lastno prepričanje vesti tudi družbeno živeti.

Tako upoštevanje po vesti oblikovanega brezbožnega življenja ni nikako popuščanje od resnice. Saj pušča popolnoma nedotaknjeno pravtako po vesti oblikovano katoliško gledanje in ravnanje. Seveda pa tudi brezverce veže dolžnost, da spoštujejo drugačna prepričanja vesti, da pustijo tem prepričanjem tudi družbeni izraz in da z drugače mislečimi iščejo razgovora.

Brezboštvo zaradi katoličanov

Pri nastanku brezboštva morejo imeti nemajhen delež verni ljudje, kolikor je treba o njih reči, da zaradi zanemarjene verske vzgoje s krivim predstavljanjem nauka ali pa s pomanjkljivostmi svojega verskega življenja pristni obraz Boga in vere bolj zakrivajo kakor pa odkrivajo.

Katoliški vzgojitelji — starši, učitelji, duhovniki, pisatelji — bi si morali temeljito sprašati vest, koliko so s svojo vzgojo v drugih res budilji resničen „verski nemir“. Ali jih niso morda vodili le v „priznavanje“ nekega skupka naukov in postav, a jim ne posredovali tega, za kar so

vse postave in vsi nauki pravzaprav dani, za življenjski stik z Bogom?

„Katoliška vera“, ki jo vzgojitelj dejansko posreduje, more

biti v resenici zelo izvotljen katolicizem. Otrok prejme svoj prvi in zato najvažnejši pouk navadno od staršev, ne od izšolanih duhovnikov. Bolj ga oblikujejo verske predstave, ki so česte kaj pomanjkljive. Temu poenostavljanju verskega pouka se čisto pridruži večja ali manjša mera „katolicistične skaženosti“. Ta vera pravi na primer: Za zveličanje potrebne so cerkvene zapovedi; te je mogoče izpolnjevati. Ljubezen do bližnjega za zveličanje ni pomembna; tudi je ni mogoče izpolnjevati. Obrekovanju, opravljanju, majhnim goljufijam, skoposti in trdosrčnosti se ni mogoče izogniti; niti ni v vsem tem nič posebno hudega. Na evangelij se je treba ozirati, kolikor to kaj prispeva k „pametnemu“ načinu življenja; a ne pretiravati!

Da take skaženosti „pristni obraz Boga in vere bolj zakrivajo, kakor pa odkrivajo“ in da se ljudje od njih kaj lahko odvrtaajo v nevero, je jasno.

Eno veliko življenje sveta

Življenje sveta postaja vse bolj raznoliko, a hkrati se vsa ta raznolikost vse bolj preliva v eno

samo veliko življenje. Medsebojna odvisnost postaja iz dneva v dan tesnejša in se polagoma razprostira na ves svet.

Ta položaj daje človeštvu občut ene same skupnosti. Razumljivo je, da more ob tem ogromnem razmahu človekove sile človeka samega spreleteti strah in se mu zbuditi vprašanje, ali ni v tem svojem enotanju sveta nadut tekmeč Boga. Kristjani nikakor ne mislijo, kakor da stvaritve človeške bistrosti in moči nasprotujejo božji mogočnosti. Nasprotno, prepričani so, da so zmage človeškega rodu znamenje božje veličine in sad neizrekljivega božjega načrta. Cerkev to enotenje pozdravlja in katoličane spodbuja, naj se pogumno vstavijo vanj.

Zato je razumljivo, da zadnji cerkveni zbor družbena občila odobrava, čeprav morejo služiti hkrati zlu. O tisku, radiu, filmu, televiziji ne govori kot kdaj katoličani, ki v vsem tem ne vidijo prav nič dobrega.

Če Cerkev pozdravlja razvoj v eno samo veliko življenje, to dela zato, ker je pospeševanje edinosti v soglasju z njenim najboljšim notranjim poslanstvom: saj je Cerkev v Kristusu nekako znamenje in orodje za notranjo zvezo z Bogom in za edinost vsega človeškega rodu.

Cerkvi je poenoten svet tudi potreben, kajti Cerkev more pravzaprav šele danes, ko je svet postal res v vseh svojih predelih po družbenih občilih dostopen, do kraja izpolnjevati Kristusovo naročilo: „Pojdite torej in učite vse narode.“ Šele danes more biti Cerkev v resničnem smislu „svetovna Cerkev“. Odlok o družbenih občilih pravi: „Med čudovitimi iznajdbami tehnike, ki jih je zlasti v našem času človeški razum z božjo pomočjo povzel iz stvarstva, Cerkev s posebno materinsko skrbjo sprejema in je naklonjena tistim, ki se nanašajo na človekovega duha in so odprle nova pota lahkega sporočevanja vsakovrstnih vesti, misli in smernic.“

Za dom in družino

VELIKI TEDEN V DRUŽINI

Družina naj bi se kot družina živela v skrivnosti velikega tedna z udeležbo in sodelovanjem pri obredih v cerkvi in s slovenskimi velikonočnimi navadami doma.

Na cvetno nedeljo naj bi otroci nesli k blagoslovu v cerkev butare, tudi če so majhne. Butara je sestavljena iz skupaj povenzanih šib, okrašenih z zelenjem, barvnim skobljanjem in sadjem, na vrh pa pristoji oljčna vejica.

Prav je, vsak večer velikega tedna prebrati iz svetega pisma vsaj nekaj prizorov, ki so se tisti dan zgodili, in zmoliti vsaj kako desetko žalostnega dela rožnega venca.

Na veliki četrtek naj se vsa družina udeleži obreda zadnje večerje. Skupaj naj pristopi k obhajilu.

Na veliki petek je v navadi obisk božjega groba. Pretresljiv je obred Kristusove smrti. Primerna molitev za ta dan je križev pot.

Na veliko soboto naj oče skupaj z otroki barva pírhe. To delo bo ostalo otrokom v spominu vse življenje kot košček prelepega družinskega življenja. — Popoldne nese mati ali starejša dekle jedi k blagoslovu. Tudi načetje žegna naj bo kolikor mogoče slovesno resničen družinski dogodek. Prav je, če ob tem pre-

Slovenska pisanica

PRVA KRIZA

Gospa S. T. iz U. piše: „Sem v hudem položaju. Po štirih letih zakona, v katerem sva se z možem komaj kdaj resno sporekla, mi je sedaj mož izjavil, da se hoče ločiti. Pred nekaj meseci je spoznal dekle, s katero se namerava poročiti. Ob tej novici sem mislila, da se bo svet nad mano podrl. Ko sem ga vprašala, če sem mu kdaj storila kakšno krivico, mi je odgovoril z rezkim „ne“. Od takrat ne govoriva več, ker njega ni volja govoriti. Kaj naj storim? Mi lahko svetujete?“

V takem vprašanju vesti je vselej težko svetovati in posegati v najbolj zasebna območja človeškega sožitja. Prav imate, da se nočete ločiti. Zlasti ker so pri mladih zakonih take krize pogostnejše. Vaš mož je bil vendar doslej prijazen in prijeten. Zato upam, da je pri njem ogenj vzplamtel le za kratek čas in da bo spet ugasnil, če boste znali potrpeti. Bodite do njega ljubeznivi in skrbni, čeprav je prav to sedaj za Vas težko. Vprašajte se tudi resno, če niste Vi kaj nápak storili in če ste vedno imeli razumevanje zanj. Iskanje preprirov bi bilo brez pomena. Še naprej se prilagajajte njegovim navadam, nudite mu domačnost, tako se utegne nekega dne vse na dobro obrniti. Zakon je preveč resna zadeva, da bi pri prvi težavi vrgli puško v koruzo. Če je v Vašem kraju zakonska posvetovalnica, se obrnite tudi nanjo: v osebnem pogovoru postane marsikaj jasno, kar pomaga iz slepe ulice.

IGRAJMO NA ODPRTE KARTE!

Gospod G. H. iz U. piše: „Muči me naslednje vprašanje: ali se Ÿam zdi nujno, da mož svoji ženi pove, koliko zasluži, ali pa zadostuje, da ji izroči za gospodinjstvo primerno vsoto, o drugih izdatkih pa sam odloča? Rad bi že čul nepristransko sodbo o tem, kajti z ženo se kar ne moreva zediniti.“

Včasih je veljalo kot neolikanost v navzočnosti žená govoriti o denarju. Žena je dobila denar za gospodinjstvo, o dejanski moževi plači pa je le redko kaj točnega zvedela. V današnjih časih, ko je tudi žena zaposlena, se marsikaj samo od sebe uredi. Za mnoge gospodinje pa so plače še vedno nekaj nedotakljivega. To je žalostno, ker mora žena skrbeti ne le zase, ampak za vso družino. Le če igramo na odprte karte, lahko ugotovimo, kateri izdatki so potrebni, kaj si lahko privoščimo in čému se moramo odpovedati. V zakonski skupnosti bi moralo biti samo po sebi umevno, da se mož in žena skupno pogovorita o dohodkih in izdatkih. Seveda so tudi žene, ki so zadovoljne s primerno vsoto denarja za gospodinjstvo in se za ostali denar ne zanimajo. In na žalost so tudi zakonske žene, ki se na razpolaganje z denarjem prav nič ne razumejo. V takih primerih ne bo nihče možu zameril, če vzame on sam v roke uporabo denarja. A to so izjeme.

Vsak uvideven zakonski mož se mora zavedati, da more žena začeti sumničiti, če ji on ne pove, koliko zasluži. Poleg tega bo žena, ki ve za možev zaslužek, lažje gospodarila. Zato mislim, da mora vsaka žena vedeti, koliko njen mož zasluži.

POROKA PO KRATKEM POZNANJU

Gospa E. S. iz T. piše: „Naša najmlajša hči se je zadnjo jesen po le trimesečnem poznanju poročila na svoj 21. rojstni dan. Na žalost je z možem nisva mogla pregovoriti, da bi si vzela daljši čas za boljše poznanje svojega bodočega moža. Sedaj so prišle prve težave. Pojavljajo se trenja ob tem in onem in ona zelo trpi. Ne vem, kaj naj storim.“

V vsakem zakonu pride za medenimi tedni trdo življenje in prehod ni vedno lahak. Mnogim postane šele potem jasno, da je treba živeti z napakami drugih — nihče od nas ni brez napak. Na obeh straneh je potrebno mnogo obzirnosti in včasih velika mera predanosti, da usmerimo skupno življenje na pravo pot. Prav bo, če se ne boste preveč vtikali v njune težave. Če prideta k Vam hči ali zet s tožbami, jima svetujte, naj vsa vprašanja razčistita sama med seboj. Če pa že morate zavzeti kako stališče, potem ne nastopajte kot sodnik ampak kot razumevajoč posrednik.

NE IZGUBITI GLAVE!

Gospa M. W. iz D. piše: „Nekaj groznega se nam je zgodilo. Najina sedemnajst in pol let stara hči pričakuje otroka. Sin neke prijateljske družine je njegov oče. On je šele lani končal gimnazijo in pred nekaj meseci začel s študijem na vseučilišču. Moja prva misel — takojšnja poroka — se je pokazala kot neizvedljiva. Najbolj mi gre na živce mirnost, s katero naše dekle pričakuje ta dogodek, medtem ko sem jaz od razburjanja kot brez glave. Na naše resne opomine so sedaj fantovi starši izjavili, da so pripravljene plačati poleg denarja za študij še 300 mark na mesec, da bi se tako mogla mlada dva poročiti. Če bi najina hči pol dneva delala, bi jima denar zadoščal. Midva z možem žal ne moreva z denarjem pomagati, a jaz bi lahko nekaj ur na dan na otroka pazila. Midva z možem imava to rešitev za najboljšo, a najina hči se — kakor se to čudno sliši — še noče poročiti. A se zdi, da ima fanta rada. Kaj pravite k temu? Ali ni to nezaslišano, potem ko smo se mi vsi potrudili za primerno rešitev?“

Kljub nevarnosti, da Vam ne bom odgovoril, kot morda pričakujete — razumem in spoštujem odločitev Vaše hčerke. Kar se je zgodilo, se je zgodilo in prazno je sedaj mladima zdaj še kaj očitati. Prej bi se bilo treba zanju brigati. Pregovarjati ju zdaj k poroki bi pomenilo, dva mlada, bolj ali manj zrela človeka siliti v življenjsko skupnost, kateri še ne moreta biti dorasla. Prav zato, ker ima Vaša hči tega fanta rada, more biti notranje tako mirna in se celo veseliti otroka. In rada se bo s fantom poročila, a prostovoljno, ne pa pod pritiskom „zakona iz sile“. Morda dekle čuti, da ne bi mogla biti v tem trenutku kos obema, možu in otroku. To ne izključuje, da se bosta Vaša hči in mladi mož, ko bo otrok že tu, morda le odločila za hitro poroko. A ta odločitev mora priti od obeh svobodno, ne pa kot nadležna „dolžnost“. Mislim, da se morate postaviti nad predsodke in govornice, svoji hčeri pomagati in kasneje skupaj z mladim parom iskati najboljšo rešitev.

bere kdo od družine primeren odlomek iz svetega pisma in če vsa družina skupaj zapoje veliko-nočno pesem.

Skupna udeležba pri obredih ponoči, na katero se je prav že doma pripraviti, bo dala velikemu tednu še končni blesk krščanskega obhajanja velike noči.

Na veliko noč naj bo doma posebno lepo in domače: vrste naj se družinske igre (kockanje, domina, špana...), sekanje pirhov in pomaranč, pripovedovanje zgodb iz družinskega življenja in petje velikonočnih pesmi.

SKUŠNJE

Tudi Metka ni hotela pospravljati igrač za seboj, a sedaj nimamo nobenih težav več s tem. Metka nesá igrače „v posteljo“ — to je, v omaro za igrače — in tedaj povem igračam povestico za lahko noč, a le, če je vse lepo pospravljeno. — G. J., B.

Naš enajstletni sin je pisal borne sestavke, a tako rad je sedel pred televizijskim aparatom. Končno sva mu z možem dovolila, sedeti pred aparatom toliko časa, kolikor je hotel, a moral je o vsaki oddaji, ki jo je gledal, napisati kratko poročilo. Preveliko navdušenje nad televizijo je splahnelo in njegovim sestavki so postali zadovoljivi. — U. H., H.

Mnogi otroci imajo toliko igrač, da pogosto ne vedo več, katero bi najprej vzeli v roke. Pri nas pospravimo vsake tri do štiri tedne del igrač v omaro s ključem in damo „nove“ igrače iz omar. Za otroke je to vesel dan, kajti staro-nove igrače so vedno zanimive in otroci se z njimi zabavajo dalj, kot če bi jih vedno imeli pri roki. — G. H., H.

Mogoče vam je pa to bolj všeč?

Veliki teden v Sloveniji

Ko se začne veliki teden, imajo doma ženske polne roke dela. Hišo je treba očediti, preden se začne dolgotrajno poljsko delo. Za praznike mora biti vse čisto in snažno. Pohišstvo, posteljnina, obleka, vse mora ven na pomladansko sonce. Brišejo, iztepajo, zehajo. Okenca so na stežaj odprta in ves zatohli zrak dolgih zimskih mesecev se umika pomladanski sapi. Nato si ženske pripravijo apnena beleža in hišo pobelijo.

Za hišo pride na vrsto vrtiček ob poti. Treba ga je prekopati, treba je vsejati cvetlic in prvo povrtnino.

Ko je vse to opravljeno, se začno priprave za praznična jedila. Treba je presejati moko, stolči orehe in lešnike za potico, kolače in kolačke, prebrati sladke cibebe, semleti rožiče in skuhati rdečo pražilko za pirhe.

Velika sreda

Po župnijskih cerkvah postavijo na veliko sredo božji grob. Napravijo ga navadno v stranski kapeli. Večina cerkvá hrani zanj slikane kulise, ki jih postavijo na vsako stran oltarja in z njimi obdajo tudi vhod v kapelo. Slika predstavlja ospredje skalnate votline Kristusovega groba in navadno še mrke stražarje v naravni velikosti. Ozadje tvorijo največkrat obrisi jeruzalemskega mesta, nad samim božjim grobom pa se dviga prazen križ z belim prtom, položenim čez prečni tram.

Dekleta iz vse fare posodijo božjemu grobu svoje cvetlice v lončkih, da je vse lepo ozaljšano. Štirideset dni pred veliko nočjo vsejejo v plitve posode pšenice ali ovsu. Sevo hranijo vlažno in v temi, da vzkali in vzbrsti. Za veliko noč krasi božji grob s svojim živim zelenjem.

Veliki četrtek

Slovesna maša velikega četrтка, spomin zadnje večerje, je pomaknjena sedaj med peto in osmo uro zvečer. Ko duhovnik pred oltarjem zapoje slovesno „glorijo“, se oglasi farni zvon, nato pa utihne do velike sobote. Z njim vred utihnejo tudi vsi zvonci in zvončki v cerkvi, orgle prenehajo igrati. Zvonovi so „odleteli v Rim“. Namesto zvo-

nov se iz zvonika in izpred oltarja oglašajo raglja.

Po mestih začno verniki že na veliki četrtek obiskovati božje grobove po mestnih cerkvah. Pravijo, da „gredo božje grobove molit“. Tudi na deželi prihajajo popoldne zlasti matere z otroki v cerkev. Posebno otroke prevzame pogled na blesteče luči in na pisano cvetje v božjem grobu.

Namesto naslikanih stražarjev imajo marsikje pri božjem grobu živo stražo. Stražijo ministrantje ali vaški fantje ali celo vaški možje s čeladami na glavi in helebardami v rokah, drugod spet belo oblečena dekleta.

Veliki petek

Ljudstvo slej ko prej prihaja na veliki petek „božji grob molit“. V Ljubljani je navada, da je treba obiskati vsaj pet, če ne sedem božjih grobov.

Veliki petek je edini dan v letu, ko v cerkvi ni maše. Oltar je brez vsega okrasja. Samo dve sveči sta ostali na njem. Tabernakelj je odprt in prazen, pred njim je v temno tančico zagrnjen križ. Veliki petek je dan žalosti.

Po novem je petkova služba božja prestavljena na popoldanski čas. Namesto maše je opravilo, ki obsega uvod z branjem beril in pasijona, „prošnjev vernikov“, osrednji del z razkrivanjem in počestitv-

Jezus naš je vstal od smrti

*Jezus naš je vstal od smrti,
razveseli se kristjan!
Smrt in pekél je premagal,
vstal iz groba tretji dan.
Dokazal božjo moč
je to veliko noč.
Aleluja.*

*Tretji dan po silni smrti
njega iščejo žene,
z Magdaleno v svetem vrti
gledajo zamišljene.
Le kje bi Jezus bil,
še v smrti ljubeznivo?
Aleluja.*

*Prvič se je bil prikazal
Magdalení v vrtu tam.
Da je vstal, očitno skazal
Simonu je in ženam.
In dvema učencema,
ki v Emavs potujeta.
Aleluja.*

njem križa ter sklepno obhajilo. Po razkrivanju in počestitvi križa polože križ na blazino pred oltar. Verniki hodijo poljubljat Kristusove rane.

Veliki petek je zadnji dan, da gre kdo iz župnije po sveta olja, ki jih bo župnik jutrišnji dan, na veliko soboto, vлил v krstno vodo in jih tudi sicer med letom rabil pri krstu in maziljenju bolnikov.

S kuho gospodinje na veliki petek nimajo skrbi. Veliki petek je namreč najstrožji postni dan.

Velika sobota

Tudi velikosobotna služba božja se obhaja šele pozno zvečer. Ves dan vlada po cerkvi grobna tišina, ki obdaja mrtvega Zveličarja.

Na veliko soboto blagoslovi duhovnik najprej novi ogenj. Nato blagoslovi še pet kadilnih zrn, s katerimi pozneje v spomin na pet ran vstalega Zveličarja okraši velikonočno svečo. Medtem v cerkvi pogase vsa svetila. Duhovnik se v procesiji napoti v cerkev, kjer po vmesnih obredih z velikonočno svečo, podoba vstalega Kristusa, prižge večno luč in sveče v cerkvi.

Nadaljevanje cerkvenega opravila je starodavna priprava na krst, ki so ga pripravniki prejeli včasih v noči od sobote na nedeljo. Duhovnik blagoslovi krstno vodo po zelo bogatem obredu. Nato zmolj litanije vseh svetnikov, potem pa sledi maša v belih oblačilih. Pri „slavi“ se spet veselo oglase zvonovi, zvončki in orgle.

Blagoslov ognja in vode je ostal „po preprostem obredu vernikov“ v zgodnjih jutranjih urah, da lahko ogenj fantiči raznesejo po vasi in da lahko gospodinje zakurijo z blagoslovljenim ognjem za velikonočno peko in kuho. Blagoslovljeno vodo pa nosijo domov za pobožno rabo: z njo kropijo hiše, vinograd, polje in njih sadeže.

Na veliko soboto po kosilu je blagoslov jedil, „velikonočnega žegna“: kolača, gnjati, pleč, klobas, jajc in hrena. Jerbas, ki ga dekle ali gospodinja nese na glavi k žegnu, mora biti lep. Če ni že nov, pa mora rabiti vsaj samo za žegen. Tudi svitek mora biti pisan in lep.

Velika noč

Nobenega praznika niso obhajali pri nas tako slovesno kakor veliko noč. Poleg telovske procesije včasih ni bilo tako slovesne, kakor je bila vstajenjska procesija. Kresovi po gričih, odmeva-joče pokanje topičev, slavnostno pritrkavanje od vseh strani — to je od prekmurskih gričev do kraš-

kih obal pa od daljne Zilje do zelene Kolpe pomagalo ustvarjati nepopisno praznično razpoloženje, razglašalo življenjsko radost zaradi Kristusove zmage nad smrtjo, zaradi odrešenja vsega stvarstva in zaradi konca spokornega posta in neznanosko mračnega velikega tedna. Vmes so se razlegale naše prelepe velikonočne pesmi.

Doma jedo „žegen“ s posebno obrednostjo. Družina je rada doma, saj je velika noč posebej tudi družinski praznik.

Velikonočni ponedeljek

Velikonočni ponedeljek je nekaj dan sprostivte. Kot nalašč govori evangelij tega dne o poti vstalega Kristusa v Emavs. Ljudje so na današnji dan že od nekdanj hodili na obiske ali na zabavo. Če so šli na izlet ali obisk, so pravili: „V Emavs gremo!“

kaj pravijo doma in po svetu

Z izreki in izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje v Sloveniji. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarjajo sodbo o življenju slovenske družbe.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, 12. JANUAR 1968

VEŠTAČENSKI ODRZKI: 1. KLASA 1968/10. KLASA 1968/11. KLASA 1968/12. KLASA 1968/13. KLASA 1968/14. KLASA 1968/15. KLASA 1968/16. KLASA 1968/17. KLASA 1968/18. KLASA 1968/19. KLASA 1968/20. KLASA 1968/21. KLASA 1968/22. KLASA 1968/23. KLASA 1968/24. KLASA 1968/25. KLASA 1968/26. KLASA 1968/27. KLASA 1968/28. KLASA 1968/29. KLASA 1968/30. KLASA 1968/31. KLASA 1968/32. KLASA 1968/33. KLASA 1968/34. KLASA 1968/35. KLASA 1968/36. KLASA 1968/37. KLASA 1968/38. KLASA 1968/39. KLASA 1968/40. KLASA 1968/41. KLASA 1968/42. KLASA 1968/43. KLASA 1968/44. KLASA 1968/45. KLASA 1968/46. KLASA 1968/47. KLASA 1968/48. KLASA 1968/49. KLASA 1968/50. KLASA 1968/51. KLASA 1968/52. KLASA 1968/53. KLASA 1968/54. KLASA 1968/55. KLASA 1968/56. KLASA 1968/57. KLASA 1968/58. KLASA 1968/59. KLASA 1968/60. KLASA 1968/61. KLASA 1968/62. KLASA 1968/63. KLASA 1968/64. KLASA 1968/65. KLASA 1968/66. KLASA 1968/67. KLASA 1968/68. KLASA 1968/69. KLASA 1968/70. KLASA 1968/71. KLASA 1968/72. KLASA 1968/73. KLASA 1968/74. KLASA 1968/75. KLASA 1968/76. KLASA 1968/77. KLASA 1968/78. KLASA 1968/79. KLASA 1968/80. KLASA 1968/81. KLASA 1968/82. KLASA 1968/83. KLASA 1968/84. KLASA 1968/85. KLASA 1968/86. KLASA 1968/87. KLASA 1968/88. KLASA 1968/89. KLASA 1968/90. KLASA 1968/91. KLASA 1968/92. KLASA 1968/93. KLASA 1968/94. KLASA 1968/95. KLASA 1968/96. KLASA 1968/97. KLASA 1968/98. KLASA 1968/99. KLASA 1968/100.

ZAKAJ JE V LJUBLJANI VEDNO MANJ MLADIH PARTIJCEV?

Starostna sestava članov zveze komunistov v Ljubljani gotovo ni zadovoljiva. Število članov ZK do 40 let starosti že od 1963. leta dalje upada, medtem ko se število komunistov, ki so stari več kot 40 let, iz leta v leto veča.

Podatki mestnega komiteja so taki: leta 1963 je bilo v Ljubljani od skupnega števila 15.173 članov ZK še 1247 komunistov mlajših od 25 let; leta 1966 pa jih je bilo le še 739. Manjše upadanje lahko beležimo v starostni kategoriji od 25 do 40 let. Tu se je število članov ZK zmanjšalo za nekaj več kot pet odstotkov. Naraslo pa je, v času od 1963 do 1966, se pravi v štirih letih, število komunistov v kategoriji od 40 do 55 in nad 55 let starosti za 7 oziroma 2 odstotka.

Lani je bilo na področju ljubljanskega mestnega komiteja v prvem polletju sprejetih v ZK le 164 članov, mlajših od 35 let.

Te številke kažejo, da si ZK v Ljubljani v zadnjih letih ni prizadevala pomladiti organizacije. Zakaj je temu tako? Zakaj tak odnos osnovnih organizacij ZK do sprejemanja mlajših ljudi v vrste Zveze komunistov?

Kaže, da gre pri tem za določeno zaprtost ZK, za nekatera mnenja o „posvečenosti“ starejših komunistov in tudi za nezaupanje do mladih. Hkrati pa obstaja tudi mnenje pri nekaterih komunistih, ki zagovarjajo tak odnos do sprejemanja mladih v ZK, češ da mladine organizacija ZK ne zanima. Taka stališča ne vzdrže temeljitejše kritike. Predvsem ne zato, ker mladi ljudje, ki imajo pogoje, da bi bili sprejeti v vrste članov ZK, vidijo pri nekaterih članih ZK razhajanje med tistim, kar govore, in tistim, kar delajo. Pogosto tu in tam tudi ne najdejo pravih vzorov med starejšimi komunisti, očitajoč jim, da so še vedno na pozicijah „mi stari“ in „vi mladi“. Takšno umetno ustvarjanje prepada med generacijama, ki ga v bistvu ni, pa je v določeni meri prav voda na mlin pasi-

vizaciji mladih. Dejstvo je, da se je del mladih ljudi zaprl v svoj krog in čakajo na to, da se bo v tej smeri kaj spremenilo. — Delo, Ljubljana, 12. jan. 1968, str. 3.

PROFESORJI SLOVENŠČINE PROTESTIRAJO IN ZAHTEVAJO

Nedavno zborovanje slovenskih slavistov v Ljubljani, ki so se ga udeležili zastopniki podružnic Slavističnega društva iz raznih krajev Slovenije, je nadaljevalo delo predlanskega dvodnevnega posvetovanja v Mariboru in Ljutomeru, ki je bilo posvečeno stanju slovenščine in javni in poslovni rabi, prav tako pa je obravnavalo vprašanje pouka slovenščine na raznih šolah.

Po podrobnem, čeprav še zmeraj ne izčrpnem razpravljanju je občni zbor sklenil, da opozori javnost in oblast z naslednjimi predlogi oziroma sklepi:

6. Protestiramo proti uporabi tujejezičnih učbenikov na naših šolah in zahtevamo, da se ali napišejo ustrezni izvirni ali pa dobri tuji prevedejo v lepo in pravilno slovenščino.

14. Občni zbor Slavističnega društva je ugotovil, da se je kljub pismu SZDL, kljub sklepom zborovanja v Mariboru in kljub pozivom še zmeraj veliko premalo storilo za uveljavitev in kulturo slovenskega jezika v javni rabi. Zato apeliramo:

a) na slovske poslance, da pri svojih nastopih v zvezni skupščini govorijo v materinščini,
b) na forume, ki so odgovorni za vse vrste javnih napisov in obvestil (plakati in podobno), da ne dovoljujejo jezikovno neustreznih besedil,
c) na tovarne, da končno vendar že začno dosledno opremljati svoje izdelke z navodili, kontrolnimi in garancijskimi listki ter podobnim v slovenskem jeziku.

15. Na televiziji morajo postati slovenski dnevnik, zlasti pa vse otroške in šolske oddaje, ki bistveno oblikujejo ali maličijo jezikovno mišljenje in izražanje najmlajših. — Delo, Ljubljana, 12. jan. 1968, str. 5.

KOMU KORISTI TAKO PISANJE?

U slovenski politični javnosti so nekateri članki v „Borbi“, med njim tudi članek „Kam gre 13,3 odstotka družbenega proizvoda“, objavljen 7. februarja, naleteli na precej ostro reakcijo. Zamejijo jim, da pobirajo s političnih tribun fragmente, ki pačijo resnična stremjenja in pozitivne težnje slovenskega političnega vodstva. Nekateri članki ustvarjajo vtis, kakor da prevladujejo v Sloveniji nekakšni ozki, sebični interesi, ki ne upoštevajo koristi drugih, zlasti manj razvitih republik.

Politični krogi v Sloveniji poudarjajo, da jim ne more biti vseeno, kako tisk posreduje dogajanja v Sloveniji širši jugoslovanski javnosti. U interesu napredka Slovenije je, da tudi drugod pravilno razumejo in ocenjujejo napredna stremjenja in

reformna prizadevanja slovenskih delovnih ljudi. Družbene sile v Sloveniji so si vseskozi in dosledno prizadevale za ureditev odnosov med federacijo in republikami, za rešitve, ki so v prid gospodarski reformi in s tem seveda v skladu z interesi vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. Škodljivo in neodgovorno je, ako kdo poskuša prikazovati te težnje, kakor da iščejo posebno mesto ali privilegirane rešitve za Slovenijo v okviru jugoslovanske skupnosti.

U Sloveniji pozitivno ocenjujejo doseženo enotnost vseh republiških vodstev v prizadevanjih po nadaljnjem razvoju sistema družbenoekonomskih in političnih odnosov. Pokazalo se je, da je odkrito, odprto obravnavanje vseh vprašanj edino uspešna pot, po kateri je mogoče ustrezno urejati odnose na temeljih samoupravljanja in reforme. Široka javnost pozitivno ocenjuje odprto, javno in demokratično konfrontacijsko stališče kot pomemben prispevek k nadaljnji krepitvi federacije kot skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti. Zato je tembolj nevarno in škodljivo, če bi dopustili, da bi kdorkoli prikazoval te težnje kot nekakšne mednacionalne razprtije. Zavedati se je treba tega, da politika, načrtana na IV. plenumu CK ZKJ, še zmeraj zadeva na odpore. Še zmeraj so prisotne težnje, ki želijo po poti zaostrovanja in dramatizacije nekaterih odprtih vprašanj prikazovati centralistično-etatično ureditev Jugoslavije kot edino uspešno rešitev.

U javnosti je slišati tudi posamezna stališča, češ da odprto, javno obravnavanje nerešenih vprašanj poraja procese in burne razprave, ki bi se jim bilo bolje izogniti. Po drugi strani pa večina meni, da pred odprtimi problemi ni moč bežati in si pred njimi zapirati oči, ker so objektivno prisotni v družbenih odnosih. Ni, denimo, nobenega razloga, da bi zaradi nekakšnega ljubelega miru sprejemali vse instrumente ekonomske politike, kakor jih kdo predlaga, ne glede na to, ali so dobri ali slabi. Pač pa je nujno usmeriti vsa prizadevanja ne le v kritiko slabega, temveč tudi v iskanje predlogov za boljše.

U političnih krogih v Sloveniji se s kritiko obračajo tudi k sebi, s tem ko poudarjajo, da mora biti tudi beseda odgovornih ljudi bolj pretehtana, odgovorna in dokumentirana. Pri tem je treba imeti pred očmi to, da se na pozitivna prizadevanja pri urejanju odnosov v federaciji lepijo tudi razni nacionalistični, do naše ureditve sovražno razpoloženi ljudje. — Delo, Ljubljana, 12. febr. 1968, str. 5.

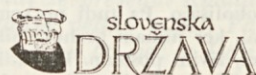
knjiga

OBTOŽBE EDIJA KOCBEKA, NEKDANJEGA PODPRESEDNIKA SLOVENSKE SKUPŠČINE

Nova oblast se po vojni ni prožno in zaupajoče napotila v prihodnost, predolgo je podirala in sramotila preteklost. Politika je postala igra z dragocenimi slovenskimi dobrinami, cilji in vprašanji.

Družbenopolitične sile so se zagledale v utopične cilje ter pri tem škodljivo prezrle najbližje, najbolj odprte in najbolj pereče cilje in vprašanja slovenskega obstoja, medčloveške urejenosti in stvariteljske svobode. Ko se je takoiimenovana revolucionarna ekstaza unesla, smo ugotovili le žalostno iztrošenost duševnih, duhovnih in snovnih sil, zagledali pa nismo nič novega, vzpodbudnega in trajnega. Začutili smo novo življenjsko negotovost in moralno nejasnost, kajti slovenski človek, nosilec bioloških, moralnih in družbenih sil, je po dvajsetih letih pokazal svojo dozda najnižjo odpornost. Strahota ni danes samo v tem, kar ga ogroža, temveč v tem, kar ga dela brezčutnega, površnega, praznega in obremenjenega z nesmisлом brez vidne rešitve. Slovenec kot družbeno bitje je padel na stopnjo garača brez sposobnosti premišljevanja, postal je potrošnik brez višjih potreb. Kultura je v takšnem prostoru obvisela v praznem.

Glejte, slovenski besedni ustvarjalci še nikoli nismo -ad iqas nuawus u walpwo 'uelfqndzi oypj iij pušćeni in brez moči na usodo ljudstva, kakor smo danes. Društvo pisateljev je že dolgo anahronističen sindikat, ne pa prostor vzpodbudnega srečavanja in duhovnega soočenja. Posebno žalostno poglavje slovenske duhovne tvornosti je upad našega, nekoč vzornega prosvetnega dela, našega šolstva in naše znanosti. Kdo med političnimi tehnikami še ve, da je naša kultura nenadomesljiva in edinstvena dobrina, ki z njo stojimo in pademo? — Knjiga, Ljubljana, december 1967, str. 482 in 483.

STALIŠČE SLOVENCEV U SUTU

Ko se v Sloveniji vrši preokret k resni odločnosti v smeri slovenske države, bi bilo prav in koristno, ko bi se Slovenci v svobodnem svetu povezali v izrazu razumevanja razvojnih naporov v Sloveniji in jim nudili konstruktivno moralno oporo. Zdi se nam, da bi tako stališče Slovencev v svetu bilo primerno izraženo v naslednjih štirih točkah:

1. Pozdraviti je znake večje sproščenosti v zasebnem, kulturnem, cerkvenem in gospodarskem življenju v Sloveniji ter pojave kritičnosti in različnosti mnenj v javnem razpravljanju.
2. Pozdraviti je že priborjeno stopnjo večje enakopravnosti med narodi Jugoslavije, delno zmanjšanje beograjskega centralizma ter sedanje prizadevanje za konfederativno preureditev odnosov med suverenimi republikami.
3. Obenem pa je treba ugotoviti, da sta Slovenija in Jugoslavija še vedno neizborno pod silo enopartijskega režima in da zato omenjeni dosežki in nadaljnji napori za svobodo Slovencev in za državno samostojnost Slovenije niso politično ne dovolj okrepļeni in ne zavarovani.
4. Zato je potrebno ponovno opozoriti na nujnost,

da se borba za samostojnost Slovenije glede skupnih potreb in skupnih dosežkov slovenskega naroda ter napori za široko svobodo Slovencev glede njihovih zasebnih potreb in dosežkov vzporejajo v demokratskem okviru vsaj dveh samostojnih političnih organizacij. Tako bodo mogli vsi Slovenci polno enakomerno in enakopravno sodelovati pri oblikovanju slovenske bodočnosti. — Slovenska država, Toronto, 1. febr. 1968, str. 3.

odgovarjamo

ČEMU K SPOVEDI?

Vzmemirja me, da v „Naši luči“ duhovniki tako silite ljudi k spovedi. To ni prav, verniki naj se za verske ceremonije sami prostovoljno odločajo. Sicer pa je spoved zastarela stvar, ki nikomur več ne koristi. Poznam ljudi iz svoje okolice, ki stalno hodijo k spovedi, a se prav nič ne poboljšajo. Pa tudi ne vem, kaj naj bi pri spovedi povedal, ker nimam grehov: nikogar nisem ubil, nikogar okradel, živim pošteno. Pa tudi če bi kaj napačnega storil, ne bi šel tega pripovedovat duhovniku, ker je on prav tako človek kot jaz. — M. L., Anglija.

Uaš nemir glede „siljenja“ k spovedi je odveč. Preberite še enkrat zadevna mesta v „Naši luči“. Odkrili boste, da o kakem siljenju ni govora. Duhovniki vabijo vernike, naj gredo zlasti sedaj v velikonočnem času k spovedi, silijo pa ne. Med siljenjem in vabljenjem pa je velika razlika! Usak se mora svobodno odločiti, ali gre k spovedi ali ne. In če ne gre, ga duhovnik zaradi tega ne bo postrani gledal, še manj zapostavljal. Zato se popolnoma skladam z Uami, da je spoved prostovoljna zadeva. Zdi pa se mi, da imate o spovedi napačne poglede. Najprej spoved ni verska ceremonija. Ceremonije nam pomenijo zunanje slovesno obhajanje nekega dogodka ali praznika. Spoved pa je v svojem bistvu notranje, intimno srečanje med odpuščajočim Bogom in človekom, ki mu pove svojo grešnost. To srečanje se vrši med štirimi očmi, na tiho in v posebnem prostoru. Zunanjih slovesnosti ni, čeprav je po vsaki dobri spovedi slovesno razpoloženje v duši posameznika, ki je spet spravljen z Bogom. Uaš očitek, da se ljudje po spovedi ne poboljšajo, ne drži. Usaj kot trditev, ki naj bi veljala splošno, vedno in povsod! Možno je, da se verniki res nič

ne poboljšajo, a temu ni kriva spoved, temveč ljudje, ki spovedi kakor Vi ne vzamejo več resno. Spoved jim je postala stvar rutine, navade, ali kot Vi pišete, ceremonija. Vendar pa je težko soditi o poboljšanju drugih. Se Uam ne zdi, da je taka sodba lahko precej licemerska? Morda bi nekateri verniki, ki ne bi hodili redno k spovedi, bili še slabši in v svoji okolici še neznosnejši. Kdo more to presoditi? Poleg tega vernik pri spovedi ne obljubi, da ne bo več grešil — taka obljuba bi bila nesmisel — temveč, da si bo prizadeval, da ne bi več grešil. Resni vernik se zaveda, da za vidno poboljšanje svojega življenja potrebuje morda leta in leta, v zavesti, da brez grehov ne bo nikoli. Spoved mu pomaga, da bo vedno manj, a ne nikoli več grešil.

Pravite, da nimate grehov. Oprostite, da Uam naravnost povem: greh je že ta Uaša trditev, in sicer zato, ker je laž. „Ako rečemo, da nimamo greha, sami sebe varamo in v nas ni resnice,“ pravi apostol Janez v sv. pismu. Poleg 5. in 7. božje zapovedi, o katerih pišete, da proti njima ne grešite, je še drugih osem! In proti vsaki teh zapovedi je možno grešiti na mnogotere načine. Vidi se, da razumete pod besedo poštenost samo to, kar je proti javnemu redu in zato zasledovano po policiji in obsojano pred sodišči. Vendar policijsko potrdilo v Uaši listnici o Uašem nekaznovanju ne zadostuje, da z njim pomirite svojo vest. Bog ima — če smemo uporabiti to primero — drugačne paragrafe, ki so zapisani v srce in ne na papir. Uzemite si enkrat čas in premislite, kako je z Uami! Ste sebičnež, ki hoče imeti vedno prav? Ste do žene in otrok dobri in ljubeznivi? Ste s svojo okolico skregani? Ste vdanji pijači? Opravljate in obrekujete? Ponižujete sočloveka? Ste udarjeni na denar? Ste maščevalni in nevoščljivi? Ste predajate jezi? Ste lenobni in se izogibate resnemu delu? Ste skopušni? Kakšno je Uaše spolno življenje? Iščete nedovoljene užitke? Ste brezbrizni do soljudi? Pomagate, kadar je treba? Ste do njih trdi in surovi? U koga ali kaj verujete? (Da si boste lažje odgovorili na to vprašanje, se vprašajte, v kaj upate, da Uas osreči: v denar, v luksuz in komfort, v ženske, v avtomobil?) Ali sploh molite? Kaj in kako molite? Kakšna je Uaša nedelja? — S takimi in podobnimi vprašanji bi lahko napolnil cele strani, pa še ne bi bilo konca. Kdor samega sebe resno vzame, mu vest že po krajšem vpraševanju pove, kaj ni bilo prav. To bo nato tudi povedal pri spovedi, in se ne hvalil, kako pošten je, ker ni nikogar ubil in nikogar okradel... Uaš pomislek, da grehov ne bi povedali duhovniku pri spovedi, je razumljiv. Nihče ne prizna rad, da je grešnik. Toda če imamo resno voljo za poboljšanje, potem ni odločilne važnosti, kaj rad ali nerad izvršim, temveč da storim to, kar mi je v korist. Že psihološko je človeku v veliko pomoč, če se razodene sočloveku, ki ga razume in mu more svetovati. Bog hoče, da se rešujemo in odrešujemo po ljudeh, zato je postavil posrednike med ljudmi in seboj, čeprav so tudi ti posredniki prav tako samó

ljudje in grešniki kot Vi. Tako se pred Bogom nihče ne more povzdigovati, ne duhovnik ne spovedanec. Pred Bogom smo vsi grešniki!

Zadnji razlog, da moramo grehe povedati duhovniku-človeku, pa je v tem, da vsak greh zniža raven svetosti v Cerkvi, ki je vidna družba. Vsak greh posameznika je madež na podobi Cerkve, viden vsem ljudem, vernim in nevernim. Grehi posameznikov narede Cerkve manj privlačno in bolj odtujeno. Greh je zato krivica ne samo pred Bogom, temveč tudi pred vidnim občestvom Cerkve. Kdor se torej spove svojih grehov predstavniku te vidne družbe, s tem vsaj malo popravi krivico, ki jo je prizadejal družbi, kateri sam pripada. Njegovo priznanje grešnosti, povezano z namenom poboljšanja, bo Cerkvi spet pomagalo do zvišanja nje svetosti v svetu.

UMAZANO GOVORJENJE

V tovarni, kjer delam, moji tovariši zelo radi pripovedujejo kosmate šale. Da ne bom krivičen, naj takoj pripišem, da niso vsi taki. Toda kar si nekateri privoščijo, gre že čez vse meje. Kvantajo, pripovedujejo najbolj umazane reči in se smejiyo nesramnostim. Zlasti ob ponedeljkih je stanje že neznosno. Nek bahač do potankosti pripoveduje svoje dogodivščine z dekleti, ki jih je imel prejšnjo soboto. Nekajkrat sem mu že dejal, naj utihne in preneha z nesramnim pripovedovanjem, a kaj ko nič ne pomaga. Kaj naj storim, da bi bilo vdušje pri nas dostojno? Morda mi lahko Vi svetujete uspešen način? — A. Ž., Nemčija.

„Česar je polno srce, to usta govoré.“ Tako pravi naš pregovor, ki velja tudi za Uaše tovariše. Od ljudi, ki sta jim glava in srce polna umazanosti, pač ne morete pričakovati, da bi govorili lepo in dostojno. Predali so se umazanostim, v njih živijo, iz njih govorijo. Taki ljudje bodo vedno na svetu, zato bi bilo nespametno, upati na popolno odpravo umazanega govorjenja. Priznanja vreden pa je Uaš trud, da vsaj v svojem okolju skušate to odpraviti, kolikor pač gre. Če bi vsak dostojen človek resno skušal to stvar odpraviti, potem bi bilo takega govorjenja, ki še najbolj ponižuje pripovedovavca samega, veliko manj.

Kaj Uam je torej storiti? Nakazal bom nekaj načinov, ki Uam bodo pomagali, da kvantanje vsaj omejite, če ga že ne bo mogoče odpraviti.

Na Uašem mestu bi se najprej zavzel za tistega ponedeljskega bahača. Treba je namreč premisliti, odkod izhaja to njegovo nesramno pripovedovanje. Je res, da ima vsako soboto dogodivščine z dekleti? Uečkrat se namreč zgodi, da ljudje, ki že po svojem značaju sploh niso sposobni tako daleč zabresti, to svojo nezmožnost, ki ni krepost, skušajo zakriti s pripovedovanjem izmišljenih dogodivščin s spolnega področja. To pa zato, da bi pred seboj in drugimi veljali za polnokrvne moške. Preverite z vprašanji nekoliko njegove podatke o kraju, času in drugih okoliščinah. Morda boste na lastno pre-

senečenje ugotovili, da ga ob tem ali onem času na tistem kraju sploh ni bilo, da se je torej zapletel v protislovja. Nato pa ga pred vsemi tovariši razkrinkajte kot lažnika in nastopača. To razkrinkanje ni nepoštenost ali nekolegialnost, temveč usluga iz prave ljubezni do njega, tovarišev in samega sebe.

Učasih bo za preprečenje umazanega govorjenja bolj na mestu molk in izraz obraza, da takšnega govorjenja ne prenesete. To v nekaterih primerih že zadostuje, da drugi prenehajo s kvantami. Drugič spet bo bolj umesten oster protest, ki naj posvari pripovedovavca, da v Uaši navzočnosti ne dovolite takšnega govorjenja. Tak protest bo toliko uspešnejši, kolikor bolj ste na vidnejšem mestu in po strokovni usposobljenosti pred njim.

Na splošno pa molk in protest nista dovolj uspešna, če ju uporabljamo samo ob času umazanega govorjenja. Poiščite tovariša, ki najbolj kvanta, ko bo sam. Tedaj mu vljudno povejte, da Uam je hudo, ker vidite, kako nizka je njegova kulturna raven. To dokazuje njegovo govorjenje. Ponudite mu svojo uslužnost in pomoč, če preneha javno govoriti nesramnosti. Morda ga boste na ta način še najlažje pripeljali do tega, da se bo otrešel umazane navade.

Najboljši način v prizadevnosti proti kvantanju pa je, da si poiščete zaveznike med tovariši. Saj sami pišete, da niso vsi taki. Izberite si vplivnega in med tovariši cenjenega. Domenita se, da bosta skupno nastopila proti kvantanju, da si bosta v tem medsebojno pomagala. Morda dobite še tretjega, ki mu umazano govorjenje tudi že preseda. Kmalu boste ugotovili, da bo kvantanja veliko manj. Pa tudi, če dosežete vsaj to, da ga ne bo več v Uaši navzočnosti, je že precej!

Načini so torej različni. Preudarite, kateri v Uaših okoliščinah najbolj ustreza. Kmalu boste spoznali, da je enkrat bolj uspešen ta, drugič drugi. Učasih pa morda vsi skupaj. Glavno pa je, da v svoji prizadevnosti ne odnehate in ne zgubite poguma. Uztrajajte!

Iz Baragovih pisem

To je pa gotovo, da bi jaz in vsak drug katoliški misijonar rad šel ne samo 57, ampak tudi 570 milj daleč, to pa samo zato, da bi eno samo neumrjočo in neskončno dragoceno dušo s krstom pridobil za večno zveličanje.

o

Mnogo let je že preteklo, kar sem zapustil našo ljubo kranjsko deželo, kar sem nehal božjo besedo svojim preljubim Kranjcem oznanjati. Ali dasiravno sem tako daleč, več kot 2000 ur, je vendar moje srce vedno pri njih.

BENEČIJA

Na petih važnejših obmejnih prehodih v Beneški Sloveniji je bil letošnjega februarja precej živahen promet. Čez mejo je šlo preko 32.000 oseb, največ skozi blok pri Stupici. Drugo najštevilnejšo me-ro prehodov izkazuje Učja.

V Čedad prihaja vedno precej tuincev, ki se zanimajo za starine, muzeje in spomenike iz langobardske in rimske davnine. Ker

nastopanja v Sloveniji. Kot zelo razveseljiv pojav je navedel izboljšanje odnosov med Slovenci samimi. Nekdanja kulturna nestrpnost polagoma mineva in prehaja v oblike medsebojnega upoštevanja ter v iskanje nekega sodelovanja.

Na Prešernovih proslavah so se goriški rojaki spomnili našega največjega pesnika. Na kulturnem večeru katoliškega društva Abram in Pevmi so predavanje

jem, ki so se ga udeležili zastopniki slovenskih političnih, kulturnih in verskih oblasti. — Tudi vse slovenske šole so počastile Prešerna. Na proslavi, ki so jo pripravili dijaki višjih srednjih šol, so recitali Prešernove pesmi člani Slovenskega gledališča. Srednja šola Simon Gregorčič iz Doline je priredila v nabito polnem kinu zelo uspešno proslavo. — Radijska postaja je posvetila Prešernu celo oddajo Umetnost, književnost in prireditve. Člani Slovenskega gledališča pa so izvajali po radiu Krst pri Savici. — Po duhu gotovo eno najlepših proslav na Tržaškem so imeli v Bazovici. Vsa Bazovica se je zbrala prav v smislu pesnikove ideje, naj „prepir iz sveta bo pregnan“.

Slovenci ob meji . . .

je med obiskovanci vedno več Slovencev izza meje, bi morale spomeniško varstvo poskrbeti pri vsaki zgodovinski ostalinii za napise tudi v slovenščini.

GORIŠKA

Vprašanje zaposlitve slovenskih izobražencev postaja vedno bolj pereče. Nekateri prevzemajo učna mesta na slovenskih šolah. Ni pa tam kruha za vse, zato morajo drugi iskati zaposlitev in kruh kjerkoli, tudi daleč proč od slovenskih krajev. Mnogokrat ne najdejo dela, ki odgovarja njihovi izobrazbi in pripravljenosti. Dobro pa je znano, da bi bili slovenski uradniki potrebni na vseh uradih na Goriškem in Tržaškem. A italijanske oblasti še niso prišle do spoznanja, da morajo ravnanj z manjšino v znamenju spoštovanja človeških pravic in določil državne ustave.

Zveza slovenske katoliške prosvete na Goriškem je imela sredi februarja letni občni zbor. Predsednik dr. Kazimir Humar je v glavnem poročilu omenjal kot poseben uspeh, da je Zvezi uspelo uresničiti željo po kulturni izmenjavi s furlanskim prebivalstvom. Izrazil je upanje, da se bo društvom in pevskim zborom Zveze odprla možnost kulturnega

prof. Bednarika spremljale skioptične slike in ustrezne recitacije. — Precej razgibano proslavo so imeli gojenci Dijaškega doma. — Velika Prešernova prireditve za javnost pa je bila v Prosvetni dvorani na Verdijevem korzu v Gorici.

TRŽAŠKO

V Trstu so ustanovili zadrugo Naš Kras. Poleg skrbi za splošno zaščito Krasa si je zadruga postavila tudi nalogo, da odkupi več kot 200 let staro hišo v Velikem Repnu ter jo popravi in opremi tako, kot je bila pred sto in več leti. Stare kraške hiše vedno bolj izginjajo. Zato je prav, da se vsaj ena v celoti ohrani.

Italija je letos namenila več milijard lir za pošolski pouk na osnovnih šolah. Tudi na več slovenskih šolah so ga že uvedli. A na repentaborski šoli je ta pouk skupen za slovenske in italijanske otroke. In tako vodi med drugimi pošolski pouk za slovenske učence tudi italijanska učiteljica, ki ne zna slovensko. Zopet nov poskus raznarodovanja?

Februarja so se tudi na Tržaškem spomnili našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Slovenska katoliška skupnost in Slovenska prosveta sta na predvečer Prešernovega dne priredili spre-

KOROŠKA

Zastopstvo Združenja staršev na Slovenski gimnaziji je bilo na Dunaju sprejeto pri prosvetnem ministrstvu. Predvsem so ga prosili, naj ukrene vse potrebno, da dobi slovenska gimnazija končno lastne prostore. Minister je priznal, da pomeni popoldanski pouk hudo obremenitev, zato da se bo zavzel, da bo čimprej storjeno vse, da bi v prihodnjem letu že začeli z gradnjo novega poslopja.

V pustnem času so imeli na Koroškem več veselice in pustnih prireditev. Farna mladina iz Št. Janža v Rožu je v domači fari in v Št. Ilju ob Dravi igrala veseloigro Teta na konju. Slovensko prosvetno društvo na Radišah je povabilo na veseloigro Pričarani ženin. Učenke gospodinjske šole v Št. Rupertu pri Velikovcu so tudi poskrbele, da so se gostje njihove pustne prireditve od srca nasmejali. Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu pa je prikazalo burko Trije vaški svetniki.

Krščanska kulturna zveza v Celovcu je s slavnostno akademijo v Domu glasbe proslavila 60-letnico ustanovitve Slovenske krščansko-socialne zveze na Koroškem. Na sporedu je bil slavnostni govor dr. Reginalda Vospernika, predavanje g. Vinka Zaletelea ter nastop več najbolj znanih koroških pevskih zborov.

ARGENTINA

Ko je pri nas v Evropi zima, je na južni polobli poletje, torej čas dopustov in počitnic. Precej naših rojakov je tudi v letošnji sezoni odšlo na oddih v argentinske gore. Iz buenosaireške ravnine, kjer označujeta poletni čas vročina in vlaga, gredo zlasti družine v 800 km oddaljene kordobske planine. V odmaknjem naselju Dolores je duhovnik dr. Hanželič že pred dobrimi 10 leti zgradil ob stari zgodovinski cerkvi iz kolonijalnih časov slovensko počitniško kolonijo, ki lahko sprejme do 100 ljudi. Vsa okolica nudi lepe sprehode in tudi precej visoke gore so lahko dostopne. — Bolj podjetni in zahtevni pa potujejo v nad 1500 km oddaljene bariloške Ande, kjer se lahko poskušajo v visokogorskih in plezalnih turah. V Barilochah so si tam naseljeni slovenski rojaki, povezani v Slovenskem planinskem društvu, pridobili lepo mesto v argentinskem gorništvu.

Z marcem so se začele znova skrbti za starše in vzgojitelje. Šolsko leto se v Argentini začne prve dni marca. Tudi slovenski krajevni domovi postanejo slovenskim otrokom učilnice matere jezika, slovenske zgodovine in zemljepisa. Resnični namen in smisel življenja jim v veroučnih urah posredujejo slovenski kateheti. V nedeljo, 3. marca, je bila skupna otvoritev slovenskih šolskih tečajev v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Po sv. maši so otroci iz tečaja v Hurlinghamu s skrbno pripravljeno igro V Indijo Koromandijo dokazali, kaj zmore s požrtvovalnostjo doseči tudi manjša skupina zavednih staršev in otrok.

Novo šolsko leto se je začelo tudi na Slovenskem oddelku Ukrajinske katoliške univerze v Buenos Airesu. Meseca marca so imeli izpite za 1. letnik ter vpisavanje v 1. in 2. letnik. Redni pouk pa se je začel prve dni aprila.

AVSTRALIJA

Na 2. kanalu avstralske televizije so predvajali film o fantih-emi-

grantih pod naslovom The New Chums (Novi kolegi). Pri delu o problemu naših fantov je sodeloval tudi Baragov dom v Kew, kjer je bil film delno sneman.

Tudi v Avstraliji se začinja šolsko leto meseca marca. Slovenske šole, ki ob sobotah in nedeljah zbirajo otroke naših naseljenec, nosijo ime škofa Slomška. Letos bodo imeli pouk na treh krajih: pri naših sestrah v Kew, nato pa še v Cabramatti in v Paddingtonu.

KANADA

Dva sestanka Zveze katoliških mož župnije Brezmadežne v Torontu sta bila posvečena vprašanju slovenske mladine v Kanadi. Na prvem sestanku je sicer bilo predavanje o kulturnem udejstvanju Slovencev v Kanadi, a že v predavanju samem, zlasti pa v debati je izstopilo vprašanje odnosa med starejšo generacijo in mladimi. Drug sestanek je bil ves posvečen tem vprašanjem.

Katoliška ženska liga je priredila govorniške tekme za slovenske učence in učenke 7. in 8. razreda osnovne šole. Vsak udeleženec je nastopil s petminutnim govorom v angleščini. Najboljši iz župnije

slike o Baragu in o krajih, kjer je škof Baraga deloval.

ZDA

V Washingtonu je odbor za slovensko kapelo podpisal pogodbo o zgraditvi le-te z vodstvom ameriškega narodnega svetišča. Obenem so vplačali prvi obrok 25.000 dolarjev na račun celotnega proračuna, ki dosega vsoto 75 tisoč dolarjev. Kot poročajo iz raznih krajev ZDA, slovenski rojaki velikodušno prispevajo v sklad za to slovensko kapelo.

V spomin stoletnice smrti velikega slovenskega misijonarja škofa Baraga je Baragova zveza pripravila v Baragovem domu v Clevelandu slavnostno akademijo. Govoril je pisatelj Karel Maušer.

Ameriški Slovenci so zaprosili pošto ministrstvo, naj izda posebno spominsko znamko ob stoletnici Baragove smrti.

Profesor na St. John College-u v Clevelandu dr. Jože Felicijan je napisal v angleščini knjigo O nastanku pogodbene teorije in ustoličenju koroških vojvod. V tem delu je skušal ugotoviti vpliv, ki ga je imelo slavno Bodinovo delo „Republika“ za ameriškega predsednika Thomasa

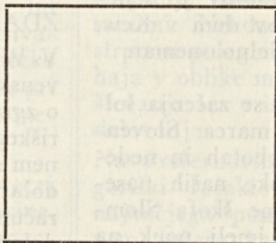
... in po svetu

gre potem tekmoval na dekanijško okrožje, najboljši od teh pa na škofijsko. Slovenskim udeležencem doslej še ni uspelo, da bi zmagali na dekanijškem tekmovalju.

V torontski župniji Marije Pomagaj so imeli lepo uspelo Baragovo proslavo. Uprizorili so oratorij dr. Tineta Debeljaka Baraga na oltar. V drugem delu pa je g. Zrnec pokazal skioptične

Jeffersona, zlasti pa na osnutek Izjave o neodvisnosti. V „Republiki“ je namreč odkril na strani, kjer je govor o ustoličenju koroških vojvod, Jeffersonov podpis. Jefferson je videl v tem običaju potrdilo pogodbene teorije, tj. pogodbe med vladarji in podložniki, s katero je utemeljil zahtevo po ameriški neodvisnosti. Senator Lausche je govoril o izsledkih te knjige pred ameriškim senatom.

otroci sonca

Geometer Poznik sreča na poti s hribov v dolino družbo: posestnika Koširja s hčerama Heleno in Slavico, njihovega strička Feličaja, učitelja Sivca in bogoslovca Tineta Jamca. Družba ga potegne s seboj v veselo Rebrnikovo gostilno. Tu pride na dan lepa in globoka ljubezen med Poznikom in Heleno, ljubezen, ki se je pletla že dve leti, ki pa ju ne more pripeljati skupaj, ker si Helena v svoji resnobi napačno razlaga njegovo veselost.

Učitelj Sivec naslednjega dne po veseljačenju vstane ves bolan in zbit. Živahna Koširjeva Slavica ga hudomušno opazuje in se dela, kakor da ne razume njegovih zaljubljenih pogledov.

Čudaški stric Feliče gre na obisk k mlinarju Janetu.

„Go-spod mlinar!“ je tedaj zajecjal stric Feliče plaho.

„Po babah zijaš,“ je odločno ponovil mlinar Jane.

„Das Carmen, das Carmen,“ blede stric.

Mlinar ga je prijel z okorno roko za rame in ga potisnil nizdol pred leseni malin, ki je bil potisnjen tesno med stene, da bi ga voda ob povodnjih ne odnesla. Sto, dve sto let in več stoji malin, vedno enak, vedno na istem mestu. Nekaka lopa je, v katero moraš kakor v klet po strmih stopnicah. Streha so deske. Srednja je nepritrjena. Kadar pribodne jesenske povodnji, ni časa nositi mehov po stopnicah. Pri strehi morajo ven v pesek in dež, ki ne prodre do moke v skrbno ustrojenih in sešitih ovčjih kožah. Malo kruha raste po dolinah in malo ga je po bregovih. Vsakega prahu je zato škoda.

„Gospod mlinar,“ se je ojunčil tedaj stric Feliče, „ne prijemajte me! Zdi se mi, da ste me pomazali. Glejte!“

Skrbno si je začel odpihovati sledove belih mlinarjevih prstov. Mlinar pa je stopil ob stran in ga molče gledal. Potem je vprašal togo:

„Ali žganja nisi nič prinesel?“

„Nisem. Niso dali.“

„Vzemi!“ veva mrko mlinar. „Menda ne zapi-rajo.“

„Kupil sem posodico špirta,“ deje stric in iz-vleče s svojimi nežnimi, otroško drobnimi rokami majhno steklenico pa jo ponudi mlinarju. Mlinar pokusi.

„Bo,“ vzklikne. V trenutku je spet v mlinu, za-jame z umazanim lončkom vode izpod stóp in nali-je vanjo nekaj kapljic špirta. Nato nagne in iz-pije.

„Da le tekne,“ je otroško vesel stric Feliče, ki je oprezno stopil za mlinarjem v malin. Mlinar go-drnja zadovoljno sam vase. Potem skoči okretno in nasuje pod srednji kamen novega žita. Zopet gre, zajame vode in jo pije pomešano s špiritom. Nato seže v kot, ki mu služi ponoči za ležišče in ognji-šče. Izvleče kos rženega kruha in ga potisne stricu med prste: „Na, ki rad ješ!“

Stric Feliče se nasmehne, odlomi in je slastno. Zdi se, da se sramuje, in mu zato ni do udobno umerjenega uživanja.

„Dober kruh!“ Mlinar ga opazuje izpod obrvi.

„Kruha je dovolj,“ meni. „Belega, mlečnega. Ali ne znaš reči, naj ti dajo denarja? Saj je tvoj.“

„Bom pa rekel,“ odvrne stric Feliče. Ves se zme-de. Opazil je, da se mu usiplje na obleko rahla, bela meglica.

„V mlinu se praši,“ se zasmee mlinar in strica na pol dvigne, na pol pa potisne iz mlina. Pri tem se mu nagne čisto k ušesu in mu prigovarja:

„Denarja naj ti dajo, jim reci! Ali boš?“

„Bom,“ odvrne vdano Feliče. Stopil je oprezno čez vložne deske na streho.

„Kam?“ vpraša mlinar surovo s spremenjenim glasom. Bilo je, kakor da se je v trenutku zmešal:

„Hudič! Bi rad zijal?“

Rezko je potegnil slabotnega Feliksa raz streho in bajal:

„Voda ima svojo moč. Ponoči pa tudi podnevi. Zato ne trpim, da bi vanjo gledal, kaj je na dnu.“

Toplo gleda Feliks in se po sili nasmehne:

„Ich trinke und ersaufe im Wein, im Wasser nie...“

Mlinar mu je obrnil ledja in izginil nemo v mlin.

Stric Feliks se smeši in leze po glinasti in opolzki stezi ob mlinu navzgor. Ko prileze na cesto, je sonce sinilo izza holma. Do mlina dol ne more ne pozimi ne poleti. Onstran mlina pa greje sedem ur od devetih do štirih in tam v soncu polje vse v slasti in zdravju in veseli pesmi brkih peric.

Mlinar Jane je medtem segel še trikrat z lončkom po vode, jo mešal in pil. Potem je splezal kakor maček oprezujoče iz mlina z blodno nemir-nimi očmi čez jez za pericami. Polagoma so se mu oči kar vsesale v najbližjo; bruhal je polglasno

neumljive, zagonetne besede pred sebe. Očividno je bil že opit. Zdajci se je zdrznil: bilo mu je, kakor da je presunljivo zažvižgalo. Vzdrgetal je in pogledal blazno sovražče v tolmun, kamor je tolkla voda čez jez. Hripavo je kriknil:

„Hudič, mir daj!“

Sunkoma se je pobral raz streho in šel v mlin. Stopil je od kamna do kamna, kimal z glavo in mrmral škodohotno:

„Voda je močna. Le obešaj se za kolesa! Ne boš jih ustavil, ne boš jih.“

Zopet je pil. Potem se je zavalil v kot in zaspal.

Kaj neki je videl mlinar Jane pod jezom? Koga se je bal, koga dolžil, da se mu obeša na kolesa? Ali so bile te tlapnje le privid možganov, ki jih je ubil alkohol? Ali pa je nekaj doživel in je vpi-la zdaj vest iz njega? Spomin na davne dni, davne ljudi, ki so jih vsi drugi že davno pozabili? Spomin na zločin, ki ga je poznal samo on, Bog in morda še neka Mežnarčeva Tina, katero je klical v svojih najbesnejših urah ob povodnjih in jesenskih nalivih? Mežnarčeva Tina! Ta se je bila vendar vrgla pred štiridesetimi leti v tolmun pod jez, da je ni videl poslej nihče nikoli več...

*

„Gospod geometer, gospod geometer!“

Geometer Poznik se je ozrl in zagledal gospoda Koširja, ki je brzela z drobnimi koraki za njim.

„Ali vas burja nosi,“ je sopihal krepki in obilni mož in podal geometru roko, ki jo je Poznik krepko stisnil. „Za vraga, kaj se skrivate? Saj vas ni nič več na izpregled. Ali se bojite Koširjevih?“

„Delo imam!“ je odvrnil geometer.

„Dela je seveda dovolj.“ je menil Košir. „Pa

je stvar taka, da vas potrebujem, pa prav nujno, gospod geometer. Kdaj kaj utegnete? Zaradi tistih mojih vodnih sil, razumete, bi se pomenila. To se pravi, če so sploh kakšne vodne sile tu doli v naši tesnobi in ali so izrabljive pri naših visokih vodah. Glejte, sem rekel, to bi si ogledala o priliki. Jutri? Danes popoldne?“

„Naj pa bo jutri, gospod Košir.“

„Prosim. Hvala lepa. A kam ste se namenili?“

„Prav zasebno. Tu gor v reber k Jamcu. Fantu se je hudo poslabšalo.“

„Nič ne bo z njim ne. Škoda fanta. Lejte, skozi šole sem mu pomagal; tudi zdaj bi ga vzel v hišo. Imel bi postrežbo, kakor gre. Pa noče. Vrag vzemi tak beraški napuh. Ali morda ne dam rad?“

Poznik se je nasmehnil in menil:

„Vsak podeduje po svoje. Bolniki so pa še posebne trme.“

„Kaj ste rekli? Podeduje? A tako! Trmo. Seveda! Ampak neumno in zoprno je vendar.“

„Grem gor,“ je dejal Poznik; „morda se mi posreči, da ga pregovorim, naj gre k morju.“

„To pa, k morju. To bi bilo za fanta. Le stroški.“

„Usilil mu bom nekaj denarja. Od mene ga bo morda vzel.“

„Vraga!“ je vzkliknil tedaj Košir živo. „Če je taka tu je nekaj drobiža. Nesite mu. A ne zinite mu, da sem dal jaz. Od mene ne bi vzel!“

Razgrnil je mogočno listnico in potegnil iz nje dva močna bankovca.

„Pa če ne bo vzel?“ je vprašal Poznik.

„Če ne bo vzel? Vaša skrb. Glejte sami. Jaz ne maram nič več nazaj. Zdravi! Srečno! Moram tu čez. In zaradi vodnih sil ne pozabite! Servus!“

Pri
Podnarju
pod Ūrtačo
v
Karavankah

za smeh

„Moja žena počne, kar ona hoče.“

„Tako? In ti?“

„Jaz tudi.“

„Kar ti hočeš?“

„Ne, kar ona hoče.“

„Mama, danes pa ne bom šla v šolo,“ potoži Tatjana materi.

„Tako slabo se počutim.“

„Kje pa?“ jo vpraša mati zaskrbljeno.

„U šoli.“

Teta pride na obisk. Nečakinja jo veselo pozdravi: „Lepo, da si prišla, ata se je že tako veselil tvojega obiska.“

„Res?“ vpraša teta nezaupno.

„Res,“ zagotavlja nečakinja.

„Učera je rekel mami: ‚Prav tete nam je še manjkalo!‘“

Prijatelj vpraša prijatelja: „Kako gre tvoji ženi v zdravilišču?“

„Odlično,“ odgovori ta. „Objubila mi pa je, da bo takoj prišla domov, kakor hitro bi se mi tožilo po njej.“

„In kaj si ji odgovoril?“

„Da nimam toliko denarja, da bi jo tako dolgo tam pustil.“

Pri nekem televizijskem nagradnem spraševanju v Stockholmu bi morale tri gospe odgovoriti v treh sekundah na vprašanje, kateri gospodarski stroj se jim zdi najbolj koristen. Britta Eklund je potrebovala le eno sekundo za odgovor. Uzkliknila je: „Moj mož!“

Na nekem vlakcu je takoj v prvem oddelku sprevodnik pri pregledu vozovnice opazil, da sede potniki v napačnem vlakcu. Šele v drugem oddelku mu je postalo jasno, da je on sam stopil v napačni vlak.

Mark Twain je hotel preživeti nekaj dni pri svojem prijatelju. Ta ga je prvo jutro vprašal, če bi hotel kak požirek žgane pijače pred zajtrkom.

„Ne, hvala,“ je Mark Twain odklonil ponudbo. „Iz treh razlogov moram pijačo odkloniti.“

„Smem za te razloge vedeti?“ se je zanimal prijatelj.

„Lahko,“ je tolmačil Twain. „Prvič sem abstinent, drugič pred zajtrkom nikoli ne pijem alkohola, tretjič sem pa pravkar popil tri konjake.“

Ū Hustonu, v državi Teksas, je umrl 67-letni Bob Mabill. Mrliški oglednik je v mrtvaški list, v rubriko „Zdravniški izvid“, zapisal: „Umril brez zdravnikove pomoči.“

48-letni pisatelj iz Osla Arne Halvarson se je ponesrečil pri vožnji s čolnom. Ko so ga potegnili iz vode, so mu vlili v usta viskija, čeprav do tedaj mož ni nikoli pokusil alkohola.

Trenutno pripravlja Halvarson novo knjigo. Dal ji je naslov: Trideset izgubljenih let.

Neka gospa je hotela na vsak način storiti nekaj za mir. Pa ji je Frančišek Saleški odgovoril: „Začnite takoj s tem, da boste vrata tiše zapirali.“

„Tine, kje je pa mama?“

„Pri sosedi, a mora biti vsak čas nazaj, ker je šla pred štirimi urami tja za deset minut.“

Kanadska armada se mora držati sledče navedbe službenega priročnika: „Kdor čuti med parado onemoglost, naj pade na tla in leži v strogem pozoru. Šele ko vojak preneha ležati v strogem pozoru, sme priti na pomoč zdravstvena služba.“

Bratec bratcu: „Glej, Marko: ti me tepi, jaz bom začel jokati, mama mi bo dala bonbon, da bi utihnil; jaz bom pa še dalje jokal, dala mi bo še en bonbon, tistega bom dal tebi. Uelja?“

„Zakaj jokaš, Petrček?“

„Ker sem našel deset dinarjev.“

„In zato jokaš?“

„Seveda. Če jih dam atu, me bo mama natepla. Če jih dam mami, me bo ata natepel. Če jih pa sam obdržim, me bosta natepla oba.“

„Dobro, ata, res je, da moji redi niso najboljši. A tebi v pisarni tudi ne dajo najboljše plače, kajne?“

„Gospod učitelj, kdo je iznašel smodnik?“

„Zakaj me to sprašuješ?“

„Ker moj ata pravi, da ga vi gotovo niste.“

„Povej mi zgled dvonožne živali!“

„Ne upam si, ker se boste ujezili, gospod Matevž.“

smeh od doma

SMREKOVU LISTJE — „Kmečki glas“ (z dne 1. 2., str. 16) priporoča proti izpadanju las naslednji recept: „Smrekovo listje skuhaj na neslani svinjski masti in si s tem utiraj lasišče“.

Če to ne bo pomagalo, pa mi predlagamo: „Skuhaj čaj iz ribjih bedrc, hrastovih iglic in peteršiljevih čebulic in ga pij toliko časa, da se ti bo vsako noč sanjalo o slonovi grivi.“ (Delo, 9. 2. 68)

SPLAZAŠ NA PROBLEM, PA GA NI VEČ — „Delo“ z dne 10. februarja 1968 poroča na zadnji strani: „Junaki Čopovega stebra Stane Belak, Aleš Kunaver in Tone Sazonov, ki so prvič v zgodovini alpinizma splezali na enega največjih zimskih problemov Alp, so se sinoči zdravi in čili vrnili na svoje domove.“ Odslej bomo vsaj vedeli, kako je treba premagovati probleme — splezaš nanj, pa ga ni več. (Delo, 11. 2. 68)

POGLAVITNO JE TRDNO ZDRAUJE — Neki uslužbenci podjetja „Bačvar“ iz Doboja so bili obdarovani za 10-letnico službovanja z ročnimi urami. Upokojenci, ki so v podjetju pustili vsa najboljša leta svojega življenja, pa so bili odpravljeni iz službe — vsak s po enim dežnikom. (Delo, 12. 2. 68)

PRODUKTIVNOST — Pred kratkim so v stanovanjskem podjetju „Dom“ v Ljubljani govorili o delavcih, ki se nič kaj radi ne pretegnejo pri delu. „Na naši hiši smo imeli zadnjič lenuha, ki je delal kar 8 ur, čeprav bi tisto reč lahko opravil v dveh, treh urah,“ je dejal nekdo. Pristavil

je še, da so „lenuha“ opazovali kar trije stanovalci, tako da so točno ugotovili, koliko časa je možakar „zabušaval“. No, še dobro, da je imel nizko produktivni obrtnik samo tri kontrolorje... (Delo, 23. 2. 68)

RAZPIS — Komunalno podjetje Jesenice je pred dnevi v „Glasu“ razpisalo delovno mesto referenta za komercialno službo. Pogoj za sprejem je višja šola komercialne stroke z najmanj triletno prakso ali pa srednja ekonomska šola z najmanj dveletno prakso.

Nemara pa bi zadoščala tudi enoletna praksa, če bi imel kandidat nižjo strokovno izobrazbo. (Delo, 27. 2. 68)

ZA DISKUSIJO — Iztrgano iz nekega dopisa oddelka za dohodke pri občinski skupščini Novi Sad: „S tem dopisom vas obveščamo, da obvezno obračunavate in vplačujete krajevni samoprispevek...“ in naprej: „Krajevni samoprispevek je oblika prostovoljnega prispevanja občanov...“

Diskutirali naj bi tedaj o obvezni prostovoljnosti. (Delo, 1. 3. 68)

DRAGA POUČITEU — Priročnik o pravicah in dolžnostih delavcev stane 4000 Sdin. Če cena knjige ne bo padla, bodo delavci še kar naprej poučeni samo o dolžnostih. (Delo, 3. 3. 68)

TUDI REKE... — U skupščinskih materialih „O vodnem gospodarstvu, njegovem mestu in vlogi v razvoju Jugoslavije“ je med drugim zapisano tudi to: „Z vodami se razpolaga demokratično.“

Pravzaprav pa bi lahko zapisali tako: „Tudi reke (in potoki) morajo demokratično izbirati svoje struge...“ (Delo, 4. 3. 68)

ŠOLANJE — U Industriji motorjev v Rakovici dobiva 317 delavcev od podjetja šolarino ali štipendijo. Niti eden izmed njih

ni mladinec (seveda tudi pionir ne).

Kaže, da morajo mladi najprej skozi šolo življenja. (Delo, 5. 3. 68)

Če govoriš na glas to, kar misliš, boš kmalu prišel ob dober glas.

Najprej pometi pred svojim pragom, potem pa smeti naskrivaj vrzi pred tuj prag.

Nikakor ne morem spraviti v sklad dvoje navideznih protislovij: namreč, da je alkohol strup, in da navadno rečemo, preden kdo izpije kozarec alkohola, „Na zdravje!“

Kar lahko narediš danes, ne odlašaj na jutri, marveč reci, da si naredil že včeraj.

Uedno sem občudoval nepošteno igravce, ki so bili v vlogah poštenjakov veliko bolj prepričljivi kakor v vlogah nepoštenjakov.

Toliko veljaš, kolikor te ljudje ne poznajo.

Če je res, da je televizijski zaslon okno v svet, potem je velika večina naših stanovanj brez oken.

Tisočletja so bila potrebna, da so znanstveniki ugotovili, da se svet vrti. Zanima me, koliko časa bodo še potrebovali, da bodo dognali, da se vrti v napačno smer.

Žarko Petan

Hitro in neprisiljeno živo je krenil nekam po cesti v stransko dolinico. Poznik je nekaj časa gledal za njim in zamrmral: „Glej moža! Nima ne šol ne znanja. Jaz sam ne bi bil nikoli mislil na vodne sile. Ta pa išče in meri in ima načrte.“

Cesta je začela lesti rahlo v breg. V soncu je ležala. Z bližnjega lazju je dehtela pravkar pokošena arnica. Vse prek bregov je valovala opojna zatohlost. Ob poti je dehtela trtavita. Pozniku se je oznojilo lice. Počasi, udobno je stopal navzgor. Ob prvem ovinku je obstal, stopil na rob ceste in se ozrl v dolino.

„Glej,“ se je razveselil. „To je pa Rebrnikova Tilda, pa za menoj gre.“ Sedel je na cestni kamen, da bi pričakal, in si prižgal cigareto. Dekle ga je zagledalo. Videti je bilo, kot da ji srečanje ni ljubo. S povešeno glavo je prihajala bliže.

„Le zlahka, Tildka,“ je zaklical geometer. Zaso-pla je obstala pred njim in tiho pozdravila.

„Kaj si bila v trgu?“ je vprašal in ji stopil ob stran.

Potrdila je.

„Čemu pošiljajo tebe!“ se je vznejevoljil. „Pot navkreber te vendar ubija.“ Dekle ni odgovorilo. On pa se je domislil in vzkliknil: „Aha! Tako! Morda si bila pri zdravniku? Si bila? Pridna, Tildka! No, kako, kako? Ali te je doktor snedel?“

Ona je rahlo zakašljala in se trudno nasmehnila. Nežna in bela polt je bila živo razvneto od toplote, ki je žehnela od prisojnega brega. Drobne potne kapljice so ji visele nad ustnicami.

„Kam pa greste?“ je vprašala mimo njegove besede.

„Tu gor,“ je pokazal proti Jamcu; „prav tako svojeglavega bolnika grem obiskat, kakor si ti. Pa ti, Tildka, si me vsaj poslušala, o tem tu gori dvomim. Temu bi zastonj govoril, naj vzame za pokoro. Sicer sem je pa jaz potrebnejši kot on.“

„Zakaj?“ je vprašala deklica živo.

„Hudiča vendar,“ se je razvnela v njem dobra volja. „Nič prida nisem! Kolnem, kvantam in pijem ko goba.“

„Oh, tako hudo pa ni,“ se je nasmehnila deklica in nejeverno in zaupno dvignila obraz proti njemu.

„Verjemi!“ je dejal. Tiha, rahlo zastrta žalost mu je brnela v glas. Ona je molčala; samo zakašljala je zopet. Tiho, rahlo, kakor ljudje z močno srčno hibo. Nato je dahnila:

„Oženite se, gospod Poznik.“

Obstal je in jo resno pogledal. Obraz mu je bil dober, ne vesel ne žalosten, samo čudno hladen in resen. In je rekel:

„Meniš? Saj bi se. Pa me nobena ne mara.“

„To ni res!“ je vzkliknila deklica živahno. „Vsaka bi vas marala. Morda sami nočete.“

„Tildka,“ je dejal on vedro, „kadar sva sama, se mi zdiš bolj zgovorna kot v družbi.“ Močno je zadrhtela. On se je igral. „Čakaj! Prej si ti mene, bom zdaj pa jaz tebe vprašal. Katerega pa ti maraš?“

Hlipnila je za sapo in povedala trudno:

„Nikogar!“

On je pomislil na njeno bolezen in ni vedel, kaj bi dejal. Začel jo je izpraševati po vsakdanjem. Tako sta hodila nekaj poti. Pristrčno sta se poslovila. Deklica je šla kakor omotična po beli cesti navzgor in je šepetala sama vase, bridko, bolešno:

„Zatajila sem te in lagala sem tudi.“

Obšla jo je živčna bridkost. Drobno stekleničo zdravil je tiščala v roki. Zavihtela je z roko, da bi jo pognala čez cesto pod breg. Pa je zagledala majhno kmetško znamenje ob strani: strašno okorno, maliku podobno rezljarijo, Marijo sedem žalosti. Deklica je solzna zdrknila pred pobodo na tla in molila:

„Ozdravi, potolaži!“

Poznik je medtem našel Jamca pred hišo za leseno mizo. Na mizi pred bogoslovcem je ležala Akvinatova³⁶⁾ „Teologija“, „Novi Testament“ in Fischerjeva izdaja Prešernovih „Poezij“.

„Ali motim?“ je vprašal Poznik.

„Ti? Ne!“ je rekel svobodno Jamec. Bil je golorok. V obraz je bil koster, upadel, neobrit. Strahotno so mu sršele kratke kocine. Poznik je sedel k njemu na klop, si snel klobuk, obrisal čelo in menil toplo in resno:

„Preveč si se zapustil, Tine!“

Jamec je zmignil z rameni. Poznik je segel po Akvincu:

„Študiraš?“

„Ne!“ je odgovoril bogoslovec. „Prešerna sem bral.“ Iztegnil je roko, potegnil knjigo in bral:

„Petelin poje, se mi zdi,

Poteka čas mi tukaj. —

V nos jutra sapa me skeli,

Brž, vranec! —“

Ostro je odsekal in zaprl knjigo. „Umeš? Lepo kaj-li?“

Poznik se je ozrl nanj in mu položil roko na rame:

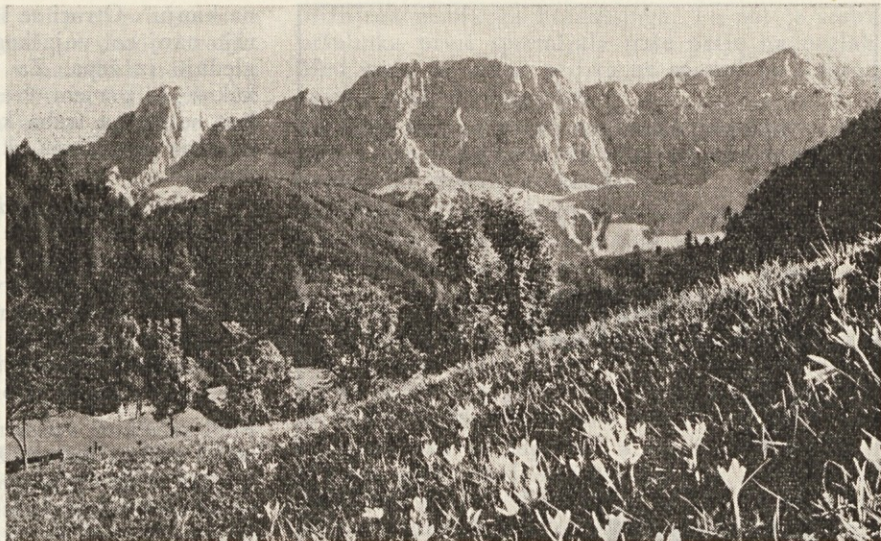
„Tine! Če te pa prav lepo prosim. Nekaj denarja, glej, imam preveč. Jaz bi ga zapil. Tebi pa je potreben. Tu, vzemi! Pojdi k morju!“

„Prepozno!“ je dejal bogoslovec tiho, kakor sam vase.

„Kaj bo prepozno!“ je vzkliknil Poznik. „Roko iztegni v sonce. Ali ne čutiš? Silno je.“

³⁶⁾ Akvinat, Tomaž Akvinski, največji filozof srednjega veka; njegovi nauki so veljavni še danes.

„Čutim,“ je odvrnil Jamec, „da mene ne more več ogreti. A ti, pridi včasih sem gor in prinesi kaj vina s seboj. Vino smem piti, je rekla mati. Pokramljala bova kaj. O pesmi, o vsem...“

„Torej k morju ne maraš?“

„Ne morem!“ je odvrnil Jamec. Geometer ni več silil vanj. Uro kasneje je odšel. V rebri je obstal in zaklel:

„Hudič! Jokal se pa ne bom!“

Topel razgled, kakor v sočno akvarelno sliko, se mu je ponudil z brega na kotlino in trg. Prvokrat je začutil, kako prečudno majhno je vse to tam doli; bele hiše s prijazno rdečimi strehami in čudno oblikovanimi dimniki; vrtni s cvetočimi grmi, mehki lazovi v svoji bridki napetosti, steza nad lazove navzgor v pritlikavo nizko bukovje, svetlo živo v mladem listju prav do vrha gore. Pet ali deset temnih smrek se je zgubilo proti višini, na sedlu v ostrih obrisih je nekaj macesnov z visečim vejevjem. A za vsem tem raste, kakor iz temeljev, silna grmada planinskih senožeti, pegastih, kakorkoli so jih že kosili ali še ne. Za planino kipi nov sklad: belo izprane čeri z mladim snegom, ki je zapadel v zadnjih deževnih dneh.

Poznik je pogledal v drugo smer. Modrina nebes je tu bledela v nekako mlečno sončno luč, ki je pila obrise dolinskih zarez. Poznik je vedel, da se v to stran vse nekako večja, raste razvlečeno v nekakem širokem nastroju mešanih barv in nedoločnih čustev.

Poznik je znova pogledal na trg pred seboj in je čutil živo, da ne bi dal za široki način življenja tam doli pod nejasnimi obrisi v mlečno beli sončni luči ne ene ure življenja tu notri v tej mali zibki z liliputsko nazorno živostjo, z ljudmi, tako čudovito izrazitimi, z lici, ki jim je pa prav vse pisano

v očeh: srce in duša, bolezen, s katero ljubijo svojo majhnost, svoje pojče narečje, svojo pesem, svojo šalo, svojo kvanto, jedrno, a nikoli poltno. Kakor da je doumel nekaj čisto novega, se je geometer nasmehnil in zamrmral:

„Hudič! Saj moraš zakleti. To je že tako v tem našem svetu.“

Pod seboj na cesti je zagledal troje ljudi, ki so se lagodno sprehajali. Spoznal je Slavico, koncipienta Povšiča in Heleno. Obšel ga je nekaj nemir. Helena in koncipient sta šla s sklonjenima glavama, Slavica je nesla pokonci svoj krepki, sladki obraz. Poznik se je prikril v laz, da ga ne bi opazili. Oni zdolaj so se okrenili in se vrnili. Pol dvanajstih je udarilo od cerkve. Poznik je gledal z mirno sanjavoostjo za vračajočima se deklicama. Potem se je dvignil odločno, ostro in je rekel:

„Helena! Naj me vzame hudič! Ti pa boš moja!“

Strmo od ceste gori je šla rjava lisa, bližnjica, v breg in ilo udolbene človeške stopinje. Stara ženica, s kmetsko košarico v roki, je lezla iz stopinje v stopinjo. Globoko pod seboj je slišal Poznik njeno sapo. Ozrl se je v smeri proti Jamčevi bajti in je opazil, da ga bolnik ne more videti.

Žena je bila preveč zasopla, da bi mu bila mogla odgovoriti. On je prikimal dobrodušno in ji stisnil Koširjev denar v roko.

„Za Tineta, mati,“ je rekel, „pa bogvarite mu kaj povedati!“

Žena je bila silno presenečena. Pa je le zavrelo iz nje in je vzhitela zaupljivo:

„Ježeš, gospod! Bog jim plačaj! Saj bom, saj bom molčala.“

„Zdaj pa glejte, mati, kako se leti po bregu!“ je vzkliknil geometer in se spustil v drznih skokih po lazju navzdol.

(Dalje na str. 38)

Slovenci po Evropi

Anglija

† **S. M. Armela:** V kraju Cabinteely pri Dublinu na Irskem je 9. februarja umrla sestra Marija Armela iz reda sv. Križa. Rojena je bila kot Jožefa Selko v Mokronogu 2. februarja 1902. V samostan Carshalton na Angleškem je vstopila leta 1931. Bila je v bolnišnici sv. Antona, Cheam pod Londonom, deloma pa tudi v bolnišnici na Irskem, kjer je tudi umrla; med mašo ji je postalo slabo, prednica jo je spremila iz kapele, pa ji je na rokah umrla. Bila je vzorna redovnica. Naj počiva v miru!

Krst: V cerkvi Srca Jezusovega, Wimbledon, London, je bila v nedeljo, 25. februarja, krščena Tatjana Marjana Barbara Lipovšek. Čestitamo!

Blagoslov doma: V Hengoedu je kupil svoj novi dom g. Stanko Dernulc ter ga dal blagosloviti novemu župniku. Naj bi bil dom celi družini prijetno bivališče!

BEDFORD

Čprav ne toliko kakor zadnjič — novice se vendarle naberejo. Prvo, kar moram omeniti, je naša pustna zabava. Večini je že znana „Martinova dvorana“ (St. Martins Hall), kjer se zbiramo k našim domačim prireditvam. Za začetno zabavo je letos poskrbel Ciril Svetè, ki nam je v tako kratkem času pripravil mnogo smeha z burko „Teta

na konju“. Otroci se še sedaj smeji, ko se spominjajo nanj kot vojaškega slugo in kako mu klobase gledajo iz žepa. Za lanski pust so bile kuhane kokoši (s perjem vred), letos klobase, za drugo leto se bo pa treba kaj novega izmisliti. Pa prepustimo to Cirilu, ki nas bo gotovo zopet zadovoljil.

Po burki smo seveda začeli s pravim pustovanjem. Franc Rožman nam je to pot pripravil krofov (pripravil, pravim, ker dvomim, da bi jih sam nacvrl), poleg tega pa „čaj v vrčih“ (čaj zato, da se lepše sliši in da ne bo kdo mislil, da smo samo pijanci). Za srbeče pete pa je poskrbel Tone Trstenjak, ki je vlekel harmoniko še preko odmerjenega časa. Veselo in domače je bilo prav res za pusta.

Pred začetkom vsega nam je mons. Kunstelj predstavil našega novega župnika, g. F. Berganta. Našel nas je dobro razpoložene in upam in želim, da se bo tudi v bodočnosti veselo počutil med nami.

V zadnjih dneh smo dobili v roke škofijsko glasilo northamptonske škofije „Link“ (kar pomeni Vez) in v njem sem zasledil zanimiv članek. Naslov članka je: Problemi župnije „Združenih narodov“ in s tem seveda misli na Bedford. Navedel bom samo nekaj izvlečkov, ki se tičejo nas Slovencev. Naštevava število katoličanov raznih narodnosti in pravi, da so med Jugoslovani Slovenci, ki so verjetno izmed vseh skupin najbolj lojalni. Pravi, da to zaradi njihovega majhnega števila in pa tudi zato, ker je to že v njihovi naravi. Piše, da se božični prazniki v Bedfordu začnejo v začetku decembra s prihodom sv. Miklavža. S tem seveda misli na Slovence, ki edini pripravimo Miklavža. Primerja potem tudi dejavnosti Angležev z delovanjem drugih narodnosti in prizna, da druge narodnosti vedno boljše pripravijo kot oni. Verjetno je s tem tudi mislil na nas, ker je bil pisec članka (kanonik Hulme) verjetno še na vseh naših prireditvah.

Že prejšnji mesec je bilo v prilogi Luči omenjeno, da bo 6. aprila v Bedfordu „International Festival“. Ker boste to številko Luči do takrat že dobili, ste s tem še enkrat prav vsi lepo povabljeni, da se tega festivala udeležite. Na njem nastopa 14 narodnih skupin, med katerimi smo tudi Slovenci. Sicer imamo zelo skromno odmerjen čas, vendar pa je že dejstvo, da bomo med toliko drugih tudi Slovenci zastopani, zelo razveseljivo. Dva tedna pred prireditvijo se bomo udeležili spreveda narodnih noš po bedfordskih ulicah. Upamo seveda, da s harmoniko na čelu. Na prireditvi sami bodo nastopali otroci z rajanjem, katerega je pripravila Mara Pogačnikova, ki mora imeti sedaj pri delu z otroki zvrhano mero potrpljenja. Ne dvomimo o uspehu, zato vas seveda v velikem številu pričakujemo. Prireditev bo v „Corn Exchange“ in sicer ob 6.30 zvečer. Prva prireditev bo ob 3. uri popoldne, a Slovenci se bomo v glavnem zbrali pri večerni prireditvi. Če boste to Luč dobili dovolj zgodaj, takoj pišite po vstopnice na: J. Rehberger, 44a Stanley Street, Bedford, ker bo verjetno zanje

veliko povpraševanje. Tudi 2 dni pred predstavo je še čas in vam jih bomo potem pri vходу izročili. Obrnite se kar na Slovenke v narodnih nošah pri vходу. Vstopnice so po 12/6, 7/6 in 6 šilingov. Ni še čisto gotovo, verjetno pa bo to prireditvev tudi snemala televizija (Anglija). Zapomnite si torej datum: 6. april.

O uspehu in poteku te prireditve pa prihodnjič.

J. R.

Avstrija

GORNJA AVSTRIJA

Linž. — Na pustno soboto smo imeli v lepo okrašeni dvorani farnega doma v Kleinmünchenu v Linzu slovenski zabavni večer s plesom. Prihitelo je nad 100 rojakov, med njimi je bilo eno omizje Medžimurcev. Ti so ta večer dokazali svojo pametnost. Ga. Zoretova je namreč pripeljala od nekega kmeta iz Gradišča res dobro vino, ki je bilo zelo poceni. Pravočasno so ga dovolj kupili. In ko je povsod drugod že zdavnaj zmanjkalo žlahtne kapljice, so si oni še naprej gasili žejo z njo in bili tudi zaradi tega res dobro razpoloženi. Za zabavo in petje je poskrbel naš zbor pod vodstvom g. Zoreta. Da je v dvorani bilo vsega, kar je treba, je budno pazil g. Humar in nekaj požrtvovalnih gospá. Čeprav nismo imeli uradnega harmonikarja, pa smo imeli tri harmonike in, kdor je znal kaj igrati, je tisti večer pokazal svoje znanje. Če je bilo v začetku v dvorani bolj hladno, ker nam je hišnik s kurjavo ponagajal, sta pa počasi ogrela telo in duha vino in ples. Ta hišnikov „štrajk“ je imel to dobro lastnost, da se plesavci niso potili.

Hvalevredno je to, da obisk jutranje maše ni bil nič manjši kakor navadno, čeprav smo zabavo zaključili šele ob dveh ponoči. Vsem, ki so sodelovali z delom ali petjem, iskrena hvala! Veselimo se že naslednje prireditve.

Zdaj smo v postnem času, ki ga skušamo vsaj nekoliko preživeti v spokojnem duhu. Na prvo postno nedeljo je bil obred pepeljenja, da bi se spomnili, da ni naša domovina na tem svetu. Že v naprej se radujemo velikonočnih praznikov tudi zavoljo tega, ker se bodo po praznikih naše vrste spet pomnožile. Prišli bodo naši stari znanci in prijatelji — slovenski delavci, ki našo skupnost počive in s katerimi se res dobro razumemo.

SALZBURŠKA

Salzburg. — Slovenska skupnost v Mozartovem mestu in njegovi okolici se prebujala. Hvala Bogu, vedno več nas je. S skupnim sodelovanjem in s propagando bomo kmalu preseglj rojake iz Linza, vsaj kar zadeva število udeležencev pri maši. Zelo smo bili tudi veseli rojakov, ki so prišli k nam iz

bližnjega nemškega Freilassinga. To pot je sestra uršulinka prvič spremljala naše petje na orglah. Med mašo je vedno prilika za spoved po dobroti rojaka prof. dr. Rupnika.

Po maši smo se zbrali na kratek pogovor v dvorani. Le to je nerodno, da se zaradi opoldanske ure vsem mudi domov na kosilo.

Kdor ima kaj na srcu in bi se rad pogovoril s svojim duhovnikom, ga lahko dobi vsako tretjo nedeljo v dvorani azila od pol desete ure dalje.

Tenneck. — Kakor navadno smo se zbrali Slovenci iz Tennecka in Schwarzacha na tretjo nedeljo. Vemo, da žive rojaki raztreseno po Pinzgauski dolini tja do Mittersila, pa tudi po Pongauski dolini. Radi bi videli, da pridejo tudi oni do nas.

Po maši smo se odpeljali z avtomobili v bližnji Werfen, kjer nam je najprej dipl. ing. Avsenek pokazal lepe slike — diapozitive, ki jih je sam napravil na Gorenjskem. Potem smo pa ob poslušanju plošč in petju preživeli prijeten večer. Ko so dekleta iz Schwarzacha morala oditi na vlak, smo se tudi mi vrnili v Tenneck.

TIROLSKA IN PREDARLSKA

Konec januarja nas je razveselila vest, da je Sv. sedež imenoval poleg g. Hafnerja iz Gradca in g. Miklavčiča iz Spittala tudi za naš kot izseljenskega misijonarja. Imenovan je bil cistercijanski pater, g. Štefan Kržišnik iz Stamsa. G. opat Fiderer, nekdanji prior v slovenski Stični, ga je dal rad na razpolago za nas izseljence in sezonce.

P. Štefan je že dalj časa enkrat mesečno prihajal med nas na Predarlško in smo se veselili, da bo sedaj še več med nami. Pa ga je začela mučiti bolezen.

V tednu po prvi postni nedelji se je še udeležil sestanka duhovnikov, ki delajo med sezonci v Innsbrucku. Pa ni mogel vztrajati. V petek, 8. marca, so ga z rešilnim avtom morali odpeljati v Bolnico sester v Zams pri Landecku.

G. patru Štefanu želimo vsi, ki ga poznamo kot zavednega Slovenca in dobrega dušnega pastirja, da bi čimprej okreval od želodčne bolezni in bi mogel spet dvigati naše duše k Bogu.

ŠTAJERSKA

Gradec. — V deželni bolnici je 1. marca letos umrla za rakom slepa ga. **Ljudmila Lovrec**, rojena 14. 9. 1903 v Slaptincih, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Ko je hodila v ljudsko šolo, je že slabo videla. Pozneje je popolnoma oslepela in živela doma. Ko so pa leta 1941 priključili nacisti Spodnjo Štajersko Nemčiji, je prosila, da bi jo sprejeli v Dom slepih v Gradcu. Sem je prišla 3. decembra 1942. Od tedaj je živela tu v Domu slepih. Pokojna je bila zelo pridna. Vedno je pomagala v kuhinji: gnetila je testo za boljše pecivo, lupila jabolka in krompir in rezala rezance, ko še ni bilo strojev.

S takim delom si je krajšala čas, čeprav kot slepa ni bila dolžna delati.

Pokopali so jo 7. marca popoldne na šentlenartskem pokopališču. Za njo žaluje sin Feliks z družino v Mariboru in sestrična v Gradcu. Pokojna naj počiva v miru!

Dunaj. — 9. marca je odpotovala z letalom z Dunaja v Toronto, Kanada, gdč. Albina Petrič, rojena pred 21 leti v Črncu, župnija Sv. Gregor nad Sodražico. Odselila se je k svoji sestri Mariji Petrič, ki je uradnica pri slovenski hranilnici in posojilnici v Torontu. Želimo ji veliko sreče in božjega blagoslova v novem kraju.

Belgija

IMENOUANJE

Izseljenski duhovnik za Slovence v Belgiji in Holandiji g. Vinko Žakelj je postal duhovni svetnik in zastopnik tujih misijonarjev v škofiji Liège. K napredovanju gospodu iskreno čestitamo!

LIEGE-LIMBURG

Slovenska šola v Eisdenu in Zwartbergu lepo napreduje. Toplo vabimo starše, naj otrokom pomagajo v naporih za boljše znanje slovenskega jezika. Ne bo jim žal.

Tretjo nedeljo v majniku popoldne bo v Eisdenu **slovenski mladinski dan**; v Waterscheju pa bo ista proslava naslednjo nedeljo popoldne. Že sedaj so starši in vsi rojaki prav iskreno vabljeni.

Velikonočne slovesnosti bodo tudi letos v Eisdenu, Seraingu in Waterscheju. Podrobni velikonočni program glejte v prilogi. Izkupiček letošnje „Postne akcije“ je namenjen predvsem slovenskemu zavodu v Rimu. Računamo na velikodušnost naših rojakov. Tisti, ki se ne morejo udeležiti slovenske službe božje, morejo svoje darove poslati na duhovnikov naslov ali pa poverjeniku „Naše luči“. Vnaprej iskrena hvala!

Veseli dogodek: V družini g. Lužnika Edija iz Jemeppe-a so dobili ljubko hčerko, ki je pri sv. krstu dobila imeni: Irena Marija. Toplo čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova!

Naši bolniki: G. Lucijan Zorč iz Zwartberga se

Od desne na levo: Msgr. Žabkar, zastopnik Svetega sedeža pri UNESCO, v razgovoru s slovenskima zdravnikoma dr. Francetom in Antonom Žajdela ter gospodom in gospo Savinšek (slednja je znana slovenska slikarica). Sliki na desni: Na pustni večer v Parizu ni bilo dolgčasa. — Celó resna Jožeta Kogoj in Friderika Rosiča je prevzelo pustno razpoloženje, da o Alenki sploh ne govorimo...

je dva meseca zdravil v univerzitetni kliniki v Leuvenu; njegov sin Lucijan pa je bil v zdravniški oskrbi v Hasseltu. Že dalj časa je v domači bolniški oskrbi g. Anton Kravanja iz Micheroux; njegov sin Danijel tudi često potrebuje zdravniško nego. V rudarskem zdravilišču sta g. Josip Novak iz Waterscheja in g. Matija Zupan iz Eisdenu. Rudarska bolezen muči tudi g. Fortunata Kuna in g. Antona Trlepa, oba iz Eisdenu. Ga. Ana Virant iz Mechelena se zdravi v bolnici v Leutu; ga. Pavla Koželj in njena mati ga. Planinšek pa se zdravita v Genku. Ga. Viktorija Bizjak je zaradi poškodb pri prometni nesreči že pol leta v bolnici Seraingu.

Omenjenim in vsem, za katere morda še ne vemo, pošiljamo posebne pozdrave z željo, naj jim velikonočna skrivnost nudi tolažbo in oporo v preizkušnjah bolezní.

Naši pokojni: Nismo še poročali o smrti rojaka g. Maksa Koželja iz Mechelena, katerega so rojaki z društveno zastavo že v aprilu 1967 spremljali na zadnji zemeljski poti. Bil je priden delavec in skrben gospodar. Zapušča vdovo go. Pavlo, sinova in hčeri. V St. Nicolas pri Liège-u je po kratki bolezní v Gospodu zaspala dobra mati ga. Agneza Hrovat. Imela je srečo, da so jo otroci v njeni visoki starosti obkrožali z vso ljubeznijo. — Obeh pokojnikov se spominjajmo v molitvi. Preostalim pa izražamo krščansko sožalje.

Francija

PAS-DE-CALAIS

Vsak veliki teden v nas nanovo obnovi željo po globljem in čistejšem krščanstvu v nas in naši okolici. Vsakdo, ki je prejel krst, je dolžan biti apostol te velike milosti, ki nas je včlenila v Kristusovo skrivnostno telo. To nam govori vsak velikonočni praznik. Vstali Kristus več ne umrje. S Kristusom smo krščeni za nesmrtnost. Veliki teden bomo obhajali čim slovesneje. Pred vsemi obredi bo prilika za spoved.

Veliki četrtek, 11. aprila:

Maša: Mericourt: ob 14,30; Liévin ob 17; Bruay-en-Artois ob 19.

Veliki petek, 12. aprila:

Obredi: Mericourt ob 14,30; Liévin 17; Bruay-en-Artois ob 19.

Velika sobota, 13. aprila:

Blagoslov jedil: Mericourt ob 10; Liévin ob 12; Bruay-en-Artois ob 13.

Obredi z vstajanjem: Bruay-en-Artois ob 20; Liévin ob 23.

Velika noč, 14. aprila:

Maše kot vsako nedeljo: Liévin ob 8; Mericourt ob 10; Bruay ob 13; Arras ob 17.

Vsem vernikom milosti polno in veselo Veliko noč!

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob **petih** popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Sèvres-Babylone.

Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, pritličje — levo, Paris 15°, métro: Charles-Michels, telefon 250-89-93) je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Velikonočne priprave bodo:

- za **dekleta** na tiho nedeljo, zadnjo nedeljo v marcu (31. 3.),
- za **fante** na cvetno nedeljo (7. 4.) v prostorih na 23 rue Oudinot,
- za **može in žene** na cvetno nedeljo (7. 4.) ob pol štirih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres.

Poskrbimo, da se bomo duhovno res pripravili na praznik Kristusovega vstajenja!

Velikonočni obredi: na veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto ob osmih zvečer v naši kapeli na rue de Sèvres.

Na **Veliko noč** sveta maša ob petih popoldne.

Prireditev 28. aprila — V nedeljo, 28. aprila, priredi igralska družina Društva Slovencev veselo

igro „NAMISLJENI ZDRAVNIK“ v dvorani na 35 Avenue Emile Zola, začetek ob petih popoldne. Sveta **maša** bo v kapeli na istem naslovu ob **štirih** popoldne. Vsi, ki se želite od srca nasmejati, prijazno vabljeni.

Krščen je bil Robert Ivan Štrukelj, sin Dušana in Danijele Štemberger (botrovala sta Marjan Florjančič in Matilda Munih).

11. februarja je imel po sveti maši predavanje msgr. dr. Jože Žabkar, ki je zastopnik Svetega sedeža pri mednarodni organizaciji UNESCO, o temi: „Poslanstvo in delo Cerkve v UNESCO in drugih mednarodnih organizacijah“. S svojo prikupno in jasno besedo je takoj pritegnil vse poslušavce, ki so z največjim zanimanjem sledili njegovim izvajanjem, kar je pokazala tudi živahna debata.

Častiti gospod Martin Ocepek se je moral v noči med 7. in 8. februarjem podvreči težki operaciji. Vsi smo veseli, da se mu je medtem zdravstveno stanje izboljšalo, in srčno želimo, da bi ga kmalu zopet srečali med nami zdravega in vedno vesellega.

Pustna nedelja pariških Slovencev: V primeri z drugimi je Slovenija sicer mala dežela v osrčju Evrope in na zemljevidih Evrope zavzema malo prostora, a po svojih starih tradicijah je zelo znana. Eden izmed teh narodnih običajev je pustovanje, ki se pa zadnja leta v nekaterih predelih že precej izgublja. Toda mi kot zavedni Slovenci, ki naš je pot zanesla v svet iz različnih razlogov, se večkrat spominjamo, kaj smo doma videli in doživeli, in te spomine radi zopet in zopet oživljamo.

Tako smo za pustno nedeljo priredili veselico, na kateri je bila številna udeležba. Vsi so bili zadovoljni in prireditve veseli. Izbrali smo tudi tako imenovano „kraljico srčkov“ (gospo Valerijo Olivo iz Smarja pri Kopru), kateri smo poklonili na čast njen priljubljeni valček.

Ta dan je pri vseh pariških Slovencih pustil najlepši spomin, saj je bil to naš prvi pustni večer v Parizu. — Milan M.

Loiret. — Maša za Slovence bo na cvetno nedeljo (7. aprila) ob desetih dopoldne v Chilleurs-aux-Bois. Vsi prijazno vabljeni! (Ker je za našo še maša za Francoze, moramo začeti točno!)

Normandija. — Maša za Slovence v Normandiji bo na velikonočni ponedeljek (15. aprila) ob enajstih v Lisieux v cerkvi St. Désir (nova cerkev na Route de Caen). Pridite v lepem številu!

Romanje v Lurd bo istočasno z romanjem iz domovine od 24. do 29. avgusta. Čimprej se prijavite pri svojih duhovnikih!

IZ UZHODNE LOTARINGIJE

Iz naše pisarne:

V naši pisarni še vedno nalagam v peč drva in premog. Silno nemirno vreme je: viharji se podijo, kot bi imeli revolucijo zgoraj, na zemlji pa razsaja gripa. Bolnice so polne, doma jih leži vse polno, vmes pa se kar pogosto oglašča mrtvaški zvon.

Tem, ki smo jih omenili v prejšnji številki, so se pridružili še nekateri. 4. 2. je v Morsbachu umrl velik prijatelj Slovencev Danijel Loro, stanujoč pri družini Rudež. Dolgo časa je mož silno težko dihal, bil v bolnici in zopet doma; ko pa so ga zopet peljali v bolnico Forbach, so ga posadili na stol, da bi ga preiskali, pa je glavo nagnil in izdihnil. Med boleznijo sem ga večkrat obiskal in tudi previdel s svetimi zakramenti. Potrpečljivo je prenašal bolezen. Podobice Marije z Brezij ni pustil od sebe. Naj ga Marija čimprej pripelje k svojemu Sinu! — Cerkveno je bil pokopan v Morsbachu, kjer je stanoval.

24. 2. je naznanil zvon, da je umrla 54 let stara mati Karolina, poročena z Milanom Zidarjem, v Merlebachu. Vzorna žena, dobra mati 2 otrok, globoko verna, je že 3 leta bolehal, sedaj pa odšla po večno plačilo. 26. 2. je bila cerkveno pokopana v Merlebachu.

Dne 4. 3. je zopet žalostno naznanil zvon: v bolnici Cité Créhange je po težki rudarski bolezni odšel k večnemu počitku rojak Leopold Koren iz kolonije Jeanne d'Arc. Zaradi dobrotljivosti in miroljubnosti so ga vsi rojaki ljubili, kar so izpričali z veliko udeležbo pri pogrebu 7. marca.

Vsem omenjenim rajnim želimo, da jih trpeči Zveličar pripelje do gore vstajenja in vnebohoda, s sočutjem pa izražamo sorodnikom globoko sožalje!

Pustni čas je minil. V velikih karnevalih so navdušeni praznovavci prikazali veseli del življenja, včasih smešno, včasih resno, vsak pa je vedel, da to ne traja dolgo: po enem ali dveh dneh so se razšli. Vse drugačni pa so sprevodi nevest in ženinov v cerkev k poroki: s srečo v srcu si novoporočenca želita samo eno: da bi ta sreča ostala. Isto željo imamo vsi, ki jih vidimo. Naša rojakinja Irena Komac je 19. 2. stopila pred oltar v Freymingu z Antonom Albertom, Natalija Mrzlikar iz Habsterdicka pa pri oltarju obljubila zvestobo

Otmarju Meyer-ju iz Morsbacha. Vsem želimo trajno ljubezen in božjega varstva v življenju!

Vreme ne dopušča kakih lepih izletov, zato pa prirejajo društva in vseh vrst družb družabne, družinske večere.

Tudi naš cerkveni zbor „Slomšek“ je 18. 2. zbral svoj celotni zbor in naše prijatelje k družinskemu večeru v dvorani Hospice Ste Elisabeth. Po krasnih skioptičnih slikah, ki jih je naredil v domovini naš rojak g. Leopold Kačar, smo obdarovali našega organista g. Arthura Kratz, ki nam že 30 let zvesto pomaga pri cerkvenih nastopih, ob poroki z gospo Marijo roj. Trost. Sledila je na zvočnem traku krasna slovenska 4-glasna maša, komponiral in naučil je pevski zbor naš g. dirigent šolski ravnatelj Emil Šinkovec. Petje in prosti razgovor je veselo razpoloženje še povečalo, vmesni govori pa so pokazali, kako se celo domačini zelo dobro počutijo v družbi naših rojakov. Cerkvenemu zboru „Slomšku“ kličemo: Pristrčna zahvala vsem sodelavcem, pa pogumno naprej!

Kar težko čakamo letos Velike noči. Zdi se, kot da bi dobil satan polno oblast, da seje strašno sovraštvo, prelitje krvi, nemir v človeška srca, obupanost zatiranih po vsem svetu. Mi vemo, h komu naj pribеžimo, mi vemo, kdo nam more pomiriti razburkano srce: vsemogočni vstali Zveličar! Velika noč, dan zmage, dan miru, dan svobode, dan silnega obzorja. Lepo Vas vabimo, rojaki, pridite k spovedi, pridite k obhajilu, praznujte dan vstajenja tudi v Vašem srcu! Po vseh kolonijah bo dosti prilike za spoved, povsod je bilo pravočasno objavljeno. Za nove kolonije pa si zapomnite in povejte drugim:

Cvetna nedelja: dopoldne ob 10. uri v Merlebachu, popoldne ob 17. uri v Farébersviller sv. maša, eno uro prej spoved.

Veliki torek: zjutraj ob 8. uri v Cité Jeanne d'Arc, popoldne ob 5. uri Cité des Chênes sv. maša, eno uro prej spoved (g. Dejak in podpisani).

Velika sreda: zjutraj ob 8.15 uri v Habsterdicku, popoldne ob 17. uri v Behren Cité Sud sv. maša, spoved eno uro prej.

Veliki četrtek: v Creutzwaldu: spoved v Cité Maroc od 6.30—8. ure, v Cité Neuland od 8.—9. ure, nato spoved bolnikov.

Naj pomladansko sonce zasije z vso toploto v Vaša srca in prinese srečne, milosti polne velikonočne praznike! — To želi Stanko iz Merlebacha.

KRATEK PREGLED DELOVANJA NAŠE MI-SIJE V LETU 1967: (Nadaljevanje in konec)

NOVE KOLONIJE

Behren Cité:

Večinoma so tu mlade družine. Vseh družin je 52. Sv. maše so bile vse ob nedeljah popoldne (8), zadnja pa med tednom pred božičem. Naše maše so oznanjene v cerkvi in v „Naši luči“ ter na posebej

poslanih vabilih. Nad polovico družin ima svoj avto, zato se je v poletnem času le težko odločiti: ostati doma ali iti na potrebnih oddih v naravo. Zelo hvaležni smo družini Slavka in Lojzke Plahuta, ki mesec za mesecem raznaša „Našo luč“ in vabila po koloniji. Tudi tu je vez med nami vedno večja. Zelo hvale vredno je, da pridejo starši z vsemi otroki k sveti maši. Da je maša bolj živahna, prihaja vedno sem in v vse nove kolonije naš dirigent g. Šinkovec, ki igra in poje, da je veselje, večkrat tudi s svojim prijateljem, dobrim pevcem iz druge kolonije. V vseh novih kolonijah so tudi izborni pevci in pevke — ne bojte se peti, saj so na programu naše navadne lepe cerkvene pesmi! Skrbno zasledujte, kdaj je zopet sveta maša, za velike praznike pa vedno bolj prihajajte k spovedi in obhajilu. Polagoma boste začutili, kje morete dobiti mladost za vzgojo otrok, mir in blagoslov za Vas in Vašo družino!

Farébersviller Cité:

67 družin. Skoraj vse mlade družine. 8 nedelj smo popoldne prihiteli k Vam. Tu je lepo petje pod vodstvom g. dirigenta Šinkovca. Pevci in pevke, ki so tudi v „Slomšku“, ter drugi olepšajo našo sv. mašo. Z zanimanjem poslušate petje in božjo besedo ter tako začenjate svoje mlado življenje postavljati na temelj, na katerem sloni sreča Vaše družine. 18 „Naših luči“ dobivate skupno. Tudi drugi, ki niste naročeni naravnost v Celovcu, skušajte postati naročniki lista, ki je dragocen v vsakem oziru.

Kot smo omenili že lansko leto, kolonija ni daleč od Merlebacha, zato ob lepem vremenu pohitite ob nedeljah in praznikih v Merlebach k naši službi božji. Čim več žrtvujete za svojo vero, tem več koristi boste imeli od nje.

Cité des Chênes:

Zopet velika nova kolonija, 75 družin. 7 nedeljskih maš je bilo in zadnja pred božičem med tednom. Iz te kolonije prihajate mnogi k sv. maši v Merlebach. Tu je mnogo mladih mož, katerim je pod-

pisan preskrbel delo. Vi ste pa zelo hvaležni in pokažete, da vedno bolj radi sprejemate besede svojega duhovnika. 21 „Naših luči“ Vam prinaša vedno dragocene nasvete za Vaše življenje v tujini, Vas druži, Vas zbira in vodi k Delavcu vseh delavcev, Kristusu, Odrešeniku sveta. Mnogi od Vas ima že križ v hiši, male svete podobice od krsta, poroke, obhajila. Doma imate slovensko mašno knjigo, nekateri Mohorjeve knjige pa celo knjižnico raznih domačih revij in listov. Odstranite vse smeti! Kar je pa lepega za Vaš značaj, Vaše družinsko življenje, shranite, čuvajte, naročajte! Vaša gostoljubnost mi je pričla, da ste krenili na pravo pot: molitev in dobrota Vam bosta zgladili Vašo življenjsko pot.

Vse te kolonije so razmeroma blizu, naši rojaki pa so raztreseni tudi v razdalji čez 150 km. So posamezne družine ali po dve, tri v naselju. Te pa prosim: za velike praznike pridite k spovedi in obhajilu v Merlebach. „Naša luč“ Vam dosti natančno pove, kdaj imate priliko, priti s slovenskim duhovnikom skupaj. Vse: „Našo luč“, Mohorjeve knjige, liste iz Argentine ali od drugod naročite naravnost po pošti. Sporočite naslove bolnikov! Sporočite tudi, ako hočete krst, poroko, pogreb.

Jugoslovanska društva

Poleg omenjenih cerkvenih zborov so razširjena tu in v okolici jugoslovanska društva (po abecedi): Sv. Barbara v Jeanne d'Arcu, Jadran v Merlebach-Freymingu, Triglav v Merlebach-Freymingu, poleg društev naših bratov Hrvatov in Srbov. Vaša skrb za rajne in sorodnike rajnih je silno lepa, skrb za reve in sirote ter bolnike Vam dela vso čast, svete maše, ki jih plačate za Vaše člane, kličejo blagoslov ne samo rajnim, ampak tudi Vam in Vašim otrokom.

Splošni dodatek

32 let že živim med našimi rojaki. V vsej dobi ugotavljam isto: polno dobrote, polno prijaznosti, polno plemenitosti je srce naših rojakov. Zato:

ako boste spomladi prišli na obisk naše misije v Merlebach, boste našli na vrtu okrog hiše prostor za avtomobile vseh, ki pridejo k naši misiji, potem prostor za zelenjavo, nato pa same rože, sredi njih pa veliko srce iz cvetlic v narodnih barvah. To bo trajen spomin na Vaše dobro srce...

Vaš duhovnik: Stanko iz Merlebacha.

Na koncu se zahvaljujem cerkveni in svetni oblasti v kraju, kjer žive naši rojaki in jaz, za vse dobrote, izkazane njim in meni.

GIRAUMONT

Umrla je v starosti 63 let žena in mati gospa Frančiška Kolman, doma iz Rovt na Notranjskem. Prosimo Stvarnika, naj ji da večno veselje. Možu in otrokoma pa naj velja naše sočutje.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Sonce, naš najboljši zdravnik in naše najizdatnejše zdravilo, prihaja v deželo in vabi bolnike: dvignite glave, vaše odrešenje je blizu. Zopet bomo gledali pred hišami starčke, ki si bodo grela svoje otrple ude in uživali radost pomladi, radost, ki doseže svoj vrhunec o velikonočnih praznikih. Škoda, da se takrat tudi Slovenci ne pozdravljamo tako kakor Rusi. Ko se srečujejo v teh velikih dneh, glasno in veselo zakličejo: „Kristus je vstal!“ Kako lep je ta klic! In vendar so mnogi, ki ga prebližji ali ki ga ne razumejo.

Bil je možakar, ki je o počitnicah, zaprt v svojo „karavano“, gledal televizijsko oddajo in vzkliknil: „Kako je lepa narava!“ Ubožec, ni imel toliko pameti, da bi jo šel uživati ven, kjer je stokrat lepša kakor umetno prikazana v aparatu. Kaj naj rečemo šele o tistih, ki gledajo in častijo kakega umetno prikazanega boga namesto pravega? Če smo med njimi, dajmo 14. aprila pošteno brco naši kratkovidnosti. Takšno bodi naše velikonočno voščilo!

Povejmo še to, da je blizu prvi majnik in z njim žalibog resna nevarnost, da nas letos ne bo dovolj za en avtobus. Zato je naša nujna prošnja: ne izgovorov! Vsak naj stori vse, da pojde. Kdor pa res ne more, naj si poišče namestnika! Ta dan proč s privatnimi avtomobili! Vsi v avtobus! Priglasite se čimprej!

OB LUKSEMBURGU

Aumetz. — Zdi se, da je letos drugi dan v mesecu rezerviran za pogreb naših rojakov. 2. januarja smo pokopali gospo Gantar, 2. februarja gospo Bradetič in 2. marca našega Pepija Kogovška. Upamo, da je zdaj konec, da vnaprej ne bo šlo več v tem tempu. Seveda pa nočemo nič ukazovati, ampak prepuščamo vse božji Previdnosti. Naj se vedno izpolnjujejo nad nami božji načrti!

V soboto, 2. marca, smo torej na tukajšnjem pokopališču pokopali **Pepija Kogovška**, ki je umrl za rakom, ko je bil šele 30 let star. Vsa srenja je

*Pokojni
Pepi Kogovšek*

vedela za njegovo usodo in vsem nam je bilo hudo, pa mu nismo mogli — kot tudi zdravniki ne — z ničimer pomagati, razen da se ga je kdo spomnil v molitvi. Gotovo je on sam največ trpel, saj je bil v cvetu življenja in je dobro vedel, kako težka je bila njegova bolezen. Po pričevanju najbližnjih je vzel vdano to trpljenje nase in ga mirno z božjo pomočjo prenašal in lepo spravljen z Bogom tudi umrl. Ker se je njegova bolezen razvijala bolj hitro, kot je bilo pričakovati, je njegova smrt v vasi globoko odjeknila. Kogovškova družina je po Aumetzu dobro poznana, še bolj pa je bil poznan on, ker je nastopal v kvartetu kot odličten tenorist. Ob raznih prilikah smo ga imeli priliko slišati, tudi v cerkvi. Tudi v božjo čast je pel. Bog sam mu bodi za vse dobro, ki ga je storil, bogat plačnik. Ko je duhovnik pri pogrebni maši bral berilo, nam je prebral tudi tele svetopisemske besede, ki se prav dobro nanašajo na pokojnika in nam naj bi bile v tolažbo: „Zakaj Bog jih je preizkusil in kakor žgalno daritev jih je sprejel in našel, da so njega vredni. Kakor zlato v topilnici jih je preizkusil in kakor žgalno daritev jih je sprejel.“ Naj počiva v miru! Staršem in sorodnikom naše iskreno sožalje.

Bolnikom v Aumetzu in ob Luksemburgu, bodisi da so po bolnicah, bodisi da so doma, želimo veliko potrpežljivosti in poguma in skorajšnjega zboljšanja ter ozdravitve.

Vsem vesele velikonočne praznike!

Že zdaj spominjamo vse rojake na prvomajsko romanje k Mariji Pomagaj v Habsterdick.

Smrt v Sloveniji: V Ambrusu na Dolenjskem je 6. marca v 78. letu starosti umrl g. Biščak, rojakom daleč ob Luksemburgu dobro poznan, saj je bil še pred vojno in potem dolgo časa na Aumetzu vodja pevskega zbora. Po vojni je odšel, kot mnogi drugi, v domovino, a se še večkrat vrnil k svoji hčeri ge. Veri, por. Cremer, na Aumetz tudi z ženo in med poznanimi rojaki je preživel počitnice. Kdaj je tudi tedaj vodil petje. Ljubil je petje in bil veselega značaja. Tudi v domovini je bil organist v cerkvi. Bog mu bodi bogat plačnik za vse dobro, ki ga je storil v božjo čast. Njegovi hčeri ge. Veri in njegovi soprogi naše sožalje.

NICA

Slovenska prireditve: V začetku februarja se je zbral krog naših mož in žena na misijonu z namenom, da prav zares pripravijo, kar je potrebno. Razdelili so si delo. K temu je vžgala še beseda našega očeta patra Jakoba, ki nam je zagotovil dvorano pri St. Barthelemy. Do minute točno so bili vsak na svojem mestu in na delu.

V nedeljo, 11. februarja, je že ob treh popoldne zazvenela slovenska pesem. Na eni strani so se pekli čevapčiči, delo gg. Bizjaka in Kadiča, na drugi strani sta Arhov Mirko in g. predsednik Petrič odprla svoje vinske rezervoarje. Ljudi je začelo prihajati toliko kot še nikoli. Razpoloženje je bilo tako „rajsko prijetno“ in disciplinirano občinstvo ga je potem „pinkalo in ponkalo“ vse do desete ure v noč. „Kaj takšnega pa žel!“ so govorili potem

14 dni neprestano. Na slikah, tem vrsticam dodanih, lahko gledate našo „dokumentacijo“. Bravo, bravo, Nica! In živeli bratje in sestre Slovenci po svetu! Saj bo šlo, tudi pri nas bo šlo!

Ne pozabimo na to, za velikonočni ponedeljek pripravljamo v Nici tudi skupni izlet.

Nemčija

PORURJE

Pustna veselica v Oberhausen-Sterkrade. — Za letošnjo pustno veselico se je zbralo v hotelu Kaiserhof v Oberhausen-Sterkrade lepo število rojakov. Okrog 600 veselo razpoloženih obrazov, ob spremljavi lepo ubranih slovenskih „poskočnih“, se je tja do polnoči mudilo na plesišču. Ni bilo pustnih šem, zato je bilo veselje še bolj iskreno in domače.

Poroke: V ta lepi zakonski stan so stopili: v Kölnu Ivan Kenk iz Kostanjeka in Vera Zabavnik iz Rinčetove grabe. V Oberhausen-Sterkrade pa Andrej Povalej z Mrzlega polja in Olga Gračner iz Paridola. — Mladima paroma vso srečo na novo življenjsko pot!

WURTEMBERG

Krsti: V nedeljo, 3. marca, je bil v župni cerkvi Herrenberg krščen Jožek, tretji otrok zakoncev Milana in Terezije Dobaj, stanujočih v bližnjem Nufringenu. To bo veselje za starejšega bratca in sestrico! Bog daj novorojenčku zdravja in hitro rast, milost Gospodova pa naj ga vodi po poti pravega krščanskega življenja. — Zdi se, da smo tudi v naraščaju dosegli red. V zadnji številki „Naše luči“ smo poročali o štirih fantičih, sedaj pa omenimo dve deklici. „Kaj je 2:4!“ bo kdo mislil.

Use tri slike na tej strani so s slovenske prireditve v Nici.

Sta pa zato deklici zelo ljubki! V Ravensburgu sta dobila Alojz in Marinka Jenc hčerko Ingrido, v Reutlingenu pa Kurt in Marija Schmid hčerko Brigito. — Čestitke!

Poroke: Dne 23. februarja sta se poročila v podružni cerkvi v Rommelshausenu pri Waiblingenu Stanislav Klobasa od Sv. Antona v Slov. goricah in Rozalija Jagodič od Sv. Križa na Slatini; 24. februarja dopoldne v mestu Freudenstadt Alojz Vesel iz Sodražice in Alojzija Ahačič iz Pilštanja pri Celju; popoldne pa v cerkvi St. Maria v Stuttgartu Vekoslav Bezek iz Metlike in Ana Bosanac iz Dragovića. Nevesti v čast pripominjamo, da je bila do sedaj srbsko-pravoslavne vere, pred poroko pa je vstopila v katoliško Cerkev.

Maša v Sindelfingenu in Ludwigsburgu: Prihodnjič bo v Sindelfingenu sv. maša 28. aprila, to je na drugo nedeljo po Veliki noči ob petih popoldne. Rojaki, ne pozabite, da je eno uro pred sv. mašo vselej prilika za spoved. Posebno mislite na to prihodnjič, ko bo to vsakega kristjana velikonočna dolžnost.

Tudi v Ludwigsburgu upamo, da se bo stvar sčasoma razvila. Tam bomo imeli odslej sv. mašo ne več v tisti cerkvi kot v januarju, marveč v St. Johanneskirche blizu postaje, ker je mnogo bolj priročno. Rojaki, pridite, kadar boste vabljeni!

U Hildenu pri Düsseldorfu sta se poročila Bizjak Alojzij iz Kalc in Marija Korošec iz Broda.

Zrtev gripe? — V februarju je v okolici Stuttgarta razsajala močna gripa. Tudi več naših ljudi je prisilila v posteljo. V Esslingenu pa je hudo prizadela Hlebčevo družino, ko jim je iztrgala sedemmesečnega sinka Vojka. Zdravnik je najprej ugotovil pri fantku prehlad in mu dal injekcijo proti gripi. Ko ga je potem čez nekaj dni nesla mati v bolnico, ji je malček v naročju umrl. Neposredni vzrok smrti je bila srčna kap, verjetno pa kot posledica gripe. — Staršem, Viljemu in Tereziji, ob izgubi ljubega otroka naše iskreno sožalje!

Zvrhan pehar pustnega veselja. — V letošnjem predpustu, ki je bil izredno dolg, smo imeli na Württemberškem celo vrsto družabnih srečanj (Esslingen, Sindelfingen, Pfullingen, Stuttgart, Konstanz, Ravensburg, Unterkochen), na katera je v celoti prišlo blizu 800 rojakov.

Posebno lepo je bilo v Sindelfingenu na zadnjo nedeljo pred pustom. Število udeležencev pri sv. maši je bilo kar razveseljivo, potem pa nam je krajevni župnik dal svojo dvorano na razpolago, naši vrlji muzikantje so pognali vse pete v tek, gospod in gospa Krajnc in hčerke so se pa morali ves večer prav krepko gibati, da so lahko vsi, vsak po svojih željah, okusili njihove odlične pijače in kranjske klobase.

Marija, Stanka, Danica in Silva — tako se kličejo med seboj — so imele veliko opraviti na pustni veselici 18. februarja v Esslingenu (Nemčija), če so hotele hitro postreči s klobasami, pijačami in krofi našim delavcem in delavkam, ki so prišli od blizu in daleč na prireditev (na spodnji sliki eno od omizij). Kot pa nam pove gornja slika, tudi same niso pogrešale veselega razpoloženja.

Med udeleženci je bilo videti tudi marsikoga iz Stuttgarta in predmestij. Prav je tako od vsakogar, ki mu je mogoče. Saj so zadnja leta tudi razni dobri rojaki iz Sindelfingena že večkrat prišli ojačit število naših udeležencev v Stuttgart in tudi drugam. Enkrat naj se rojaki enega kraja malo bolj potrudijo, drugič pa drugega.

Najlepša in najbolj obiskana je bila pustna prireditev v Esslingenu v nedeljo, 8. februarja. V krasno okrašeni dvorani, ob slovenskih „vižah“, štajerski in dalmatinski kapljici, ob domačih klobasah in pestri tomboli so se udeleženci kar najbolje počutili. Na glavni dobitke tombole, barvno televizijo v mini-formatu, je bilo pač dolgo odprto oko slehernega rojaka, dokler ni osrečil Padarjevega Ivana iz Unterensingena. Potem pa so si bili vsi edini: „Take potegavščine pa še ne!“ Vse je sicer „štimalo“: originalni karton, barvna televizija, znamka Blaupunkt. Ko pa se je pri razpečatenju prikazala otroška igračka mini-televizija, je gledavcem za trenutek vzelo sapo, od smeha seveda!

Knjižni semenj: Nekateri vneti bravci našega časopisa si želijo, da bi „Naša luč“ pogosteje izhajala. Premalo branja jim nudi za ves mesec. Pa smo se znašli in poskrbeli za dobro branje. Celo vrsto romanov, izdanih pri Mohorjevi družbi v Celovcu, so si rojaki lahko nabavili po mašah v Unterkochenu, Pfullingenu in Konstanzu. Seveda, po nizki ceni! „Takih knjig hočemo še,“ je bilo slišati. „Jokala sem, ko sem knjigo brala, tako je bila lepa,“ se je izrazila mlada gospa. „Nisem zatislil očesa, dokler nisem dosegel zadnje strani,“ je povedal drugi bravec.

HESSEN

V Frankfurtu je bil krščen Boris Bladt, sin Eberharda in Jožice, roj. Štebih, iz Laznice pri Mariboru.

BADEN

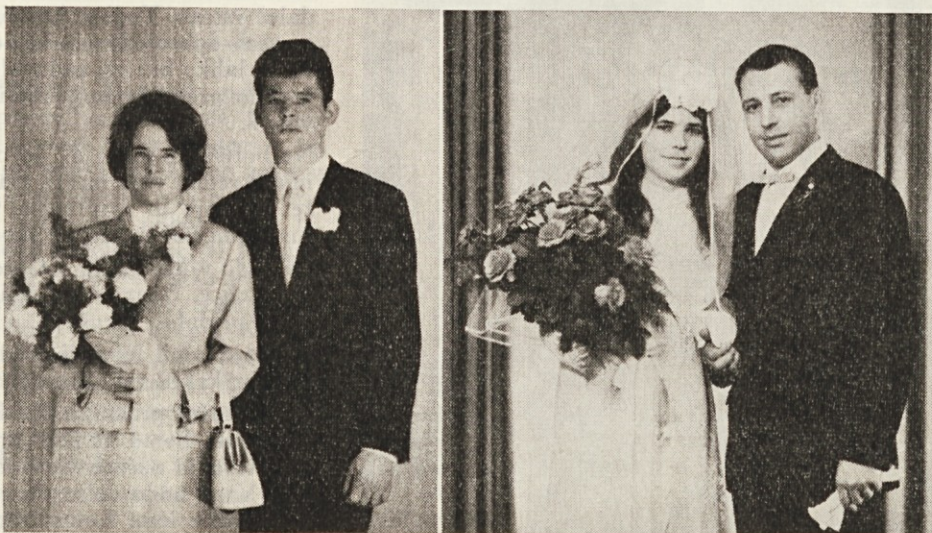
Zinka Rajh iz Žvaba pri Ormožu se je v Pforzheimu poročila z domačinom Manfredom Panzerjem. V Neckarelzu smo v soboto, 9. marca, krstili Borisa Pugelj, sina Julijana in Šefanije, roj. Erjavec.

BAUARSKA

Pri **debatni uri** konec februarja smo obravnavali vprašanje o skrbi katoličanov za vso Cerkev, kajti če ne bo krščanstvo zajelo sveta, ga bodo sile, od katerih se človeštvu ne obeta nič dobrega. Zavest, da nas Kristus vse pošilja med ljudi z evangelijem ljubezni, je treba okrepiti.

Pustno prireditev smo letos pripravili v veliki dvorani Augustinerkeller, ker je bil dosedanji lokal za te vrste prireditve premajhen. Kljub temu da smo poiskali dvorano, ki je marsikdo še ni poznal, je prišlo skoraj 400 naših rojakov. Petčlanski orkester, kateremu so se od časa do časa pridružili še drugi muzikantje, je godel šest ur skoraj brez prestanka. Srečolov je osrečil zlasti prve tri nagrajence, saj so dobili magnetofon, fotografski aparat oziroma tranzistorski sprejemnik v skupni vrednosti 550 DM. Ostalih 100 darov je bilo manjših. Mogoče bi bilo drugič boljše dati za glavne tri dobitke manjša darila, tako bi bilo razmerje med polnimi in praznimi srečkami manjše in torej za kupovavce srečk ugodnejše. Na prireditvi smo se našli znanci med seboj in marsikdo se kar načuditi ni mogel, da je toliko Slovencev v Münchnu, čeprav je bil to le še sorazmerno ne preveč velik del vseh münchenskih Slovencev. Udeleženci so odhajali zadovoljni in z željo, da bi spet bilo kako podobno srečanje.

Prav bi bilo, da bi se **post** poznal tudi pri naših slovenskih mašah, zlasti pri prejemanju obhajila. Tik pred veliko nočjo bomo imeli v Münchnu misijon, kot je to že v navadi.

Dve poroki, in sicer Viktorja Černiča z Angelo Seničar v Mannheimu in Manfreda Panzerja z Zinko Rajh v Pforzheimu.

Krsta: V Zirndorfu je bila krščena Klavdija Kornelija Dijak, hči Jožeta in Vere, roj. Bregar, v Münchnu pa Lidija Lavrač, hči Franca in Marije, roj. Perkovič. Obema deklicama želimo mnogo božjega blagoslova!

Nizozemska

Spet je tu **Velika noč**. Praznovali jo bomo nadvse slovesno po naši stari slovenski navadi. Ker nas je vedno manj, je zelo važno, da sodelujejo vsi, ki jim zdravje še dopušča. Podrobna obvestila za našo Veliko noč glejte v prilogi!

Naši bolniki: Že več let trpi ga. Marija Ložnik iz Lindenheuvela, ki je sedaj v bolniški oskrbi v Utrechtu. G. Zohar se je po krajšem bivanju v bolnici že mogel vrniti domov v Hoensbroek. — Omenjenima in vsem trpečim pošiljamo posebne pozdrave.

Švedska

Poroke: Olofström. V soboto, 17. februarja 1968, sta sklenila sv. zakon v tukajšnji katoliški kapeli g. Jože Bajc, doma iz Podkrajja pri Colu, in gđč. Gerd Hakansson, doma iz Olofströma. Poročal je tukajšnji župnik p. Viktor Doran C. P.

Örebro. V soboto, 2. marca, sta sklenila sv. zakon v tukajšnji katoliški cerkvi g. Milan Renko, doma iz Slivja pri Materiji, in gđč. Milka Miletić-Palaić, doma od Sv. Roka pri Lovincu na Hrvatskem. Novoporočencem naše iskrene čestitke!

U Bruchsalu je bil krščen Janko Petrinc.

Krst Klavdije Kornelije Dijak v Zirndorfu pri Nürnbergu.

Predpusne veselice: V soboto, dne 10. februarja, zvečer je bila slovenska predpusna veselica v dvorani katoliške župnije v **Göteborgu**. Obisk je bil nad vse pričakovane velik, klub temu da prireditelji niso napravili posebno velike reklame, ker v zimskem času je težko vabiti ljudi od daleč. Mi slimo, da so bili vsi zadovoljni glede postrežbe, jedi in pijače ter godbe. Prirediteljem čestitamo in jih vzpodbujamo, naj še kdaj pripravijo kaj takega. Predlagali bi samo, da poiščejo drugič večjo dvorano. Tokrat je bila premajhna in je bilo prevroče, kar je nekaterim škodovalo...

V soboto, 24. februarja, je bila predpusna veselica v **Malmö**, in sicer v Arlövu. Obiska ni bilo toliko kot v Göteborgu, verjetno zato, ker je bila veselica isti večer tudi v **Landskroni**, ki ni tako daleč v stran. Tudi v Arlövu in v Landskroni je bilo vseh dobrot dovolj in dobro organizirano, tako da so lahko bili vsi zadovoljni. Toda tudi v Arlövu je bilo prevroče in je tudi tam nekaterim škodovalo...

Najboljše „podnebje“ je bilo v Landskroni, kjer imajo redno vsak mesec vsaj eno veselico, pa imajo že izkušnje in pripravijo vedno pravo „temperaturo“, da nobenemu ne škodi.

Če bodo v Malmö in v Göteborgu večkrat napravili veselice, česar si vsi želimo, si bodo tudi v tem oziru pridobili izkušnje.

Tako je minil letošnji predpus v znamenju veselic in brez kakih večjih nezgod. Hvala Bogu!

Velikonočni prazniki: Ko boste prejeli to številko Naše luči, bomo tik pred prazniki našega odrešenja in vstajenja našega Gospoda. Kot sicer vsako leto, naj Vam bodo letos še posebno ti prazniki res največji v letu. Letos zato, ker je sveti oče raz-

Benčinovi iz Ölofströma so ohranili med drugimi tudi tole sliko s svoje poroke pred enim letom v Malmö.

glasil to leto za „leto vere“. Naj bo res krščansko praznovanje teh dni milosti Vaš izraz globoke vere in ljubezni do našega Zveličarja. Pustite ob strani, kolikor je mogoče, druge skrbi in brige, mislite predvsem na skrivnosti našega odrešenja, prebirajte v sv. pismu ali v molitveniku evangelij o Kristusovem trpljenju in o vstajenju. Skušajte tudi več moliti. Predvsem pa se udeležujte obredov velikega tedna, kolikor Vam Vaše delo in oddaljenost od cerkve dopušča, in prejmite sv. zakramente, ako le morete. Vaš izseljenski duhovnik bo med prazniki, pred njimi in po njih šel okrog, kolikor bo le mogoč, da nudi priliko za prejem zakramentov tudi tistim, ki bi zaradi jezika drugače tega ne mogli. Tako Vam bodo prazniki vstajenja res dnevi milosti in božjega blagoslova, kar Vam iz srca želi Vaš izseljenski duhovnik

Jože Flis

Švica

Slovenska nedelja v Zürichu: Slovenski odbor za kulturne in družabne prireditve Slovencev, ki žive v Švici, skuša omogočiti vsem našim ljudem v tej deželi prilžnost, da vsaj enkrat na mesec pridejo v domačo družbo in tako preživijo vsaj nekaj uric v slovenskem okolju. Imenovani odbor se je temeljito lotil zastavljenega si dela. Vpeljal je namreč Slovensko nedeljo, ki bo redno vsaka prva nedelja v mesecu. V salonu slovenske restavracije „Pri ribiču“ (Fischerheim), ki jo vodita Križančičeva gospa in njen mož na cesti Am Wasser 55 v Zürichu, bo vsako Slovensko nedeljo dopoldne ob enajstih kulturna prireditev z zanimivimi predavanji, nato prav tam skupno kosilo z domačo hrano ob dobri postrežbi in po kosilu kramljanje.

Popoldne ob štirih bo vedno slovenska maša, ki jo bo daroval naš duhovnik in med katero bomo peli

domače pesmi. Maša bo v moderni cerkvi Francoške katoliške misije na Hottingerstraße 36 v Zürichu. Vsakdo se bo lahko pogovoril s slovenskim duhovnikom o svojih najbolj osebnih zadevah.

Prva taka nedelja je bila 4. marca. Udeležilo se je je nad vse pričakovanje veliko število naših ljudi, ne samo iz Zürichu in najbližje okolice, ampak tudi iz najbolj oddaljenih predelov Švice. Razposlanih je bilo nad petsto vabil. Vsi udeleženci so izjavili, da je zelo prav, da se je zbralo nekaj požrtvovalnih ljudi v Zürichu, ki mislijo tudi na druge rojake in jim pripravljajo ta srečanja.

V omenjeni restavraciji se je navzočim najprej predstavil Slovenski odbor in razložil svoje načrte. Nato je bilo skupno kosilo prav tam, po kosilu pa kratko skioptično predavanje s slikami iz Slovenije. Predavanje se bo na eni prihodnjih prireditev nadaljevalo. Popoldne so skoraj vsi prišli tudi k slovenski maši. Mašo je daroval slovenski duhovnik dr. Alojzij Šuštar, rektor škofijskega semenišča v Churu in ugleden teološki strokovnjak. Pri maši so na mnoge naredile močan vtis posvetilne besede v domačem jeziku. Tudi slovenska ljudska cerkvena pesem se je prvič v zgodovini razlegala v božjem hramu v Zürichu. To bo odslej vsak mesec enkrat!

Po maši je bilo v prijetni dvorani pod cerkvijo prav domače razpoloženje ob petju in glasbi.

Vsi navzoči so bili povabljeni, naj se naroče na Našo luč, v kateri bodo odslej vedno tudi poročila iz Švice. Tudi v tem oziru je bil odziv prav razveseljiv.

Malevičev Martin, dolga leta pevovodja v slovenski kapeli v Essenu, nam je poslal to sliko iz Kanade.

naša lučka

Velika noč

„Tingel-tingel-bom-bom,“ je potrkavalo na fari. Mati je stopila na prag in poklicala: „Otroci, pridite, da bomo nesli k blagoslovu!“

Leško, Peter in Marjanica so pritekli z vrat. Prijeli so se za krilo matere, ki jih je odvedla v hišo.

Na mizi je stal pisan jerbas. Otroci so zlezli na klop, se naslonili na mizo in gledali. Mati je skladala v jerbas.

„Vidite, kolač — to je krona Kristusova.“

„Jagnje — Jezus je bil nedolžno jagnje, za nas darovano.“

„In pirhi — rdeče kaplje božje krvi.“

„In tu korenine hrena — trije bridki žebli.“

Tako je razlagala mati, pregrnila jerbas s pisanim prtom in ga zadela na glavo. Potem so šli.

„Tingel-tingel-bom-bom!“ je prepevalo po zraku. Bandera so plapolala v vetru. „Aleluja!“ je odmevalo po polju.

Mati se je vrnila z otroki od vstajenja in blagoslova. Tedaj je vzel oče nož, prekrižal kolač in odrezal. Dal je dva kosa vsakemu in dva pirha vsakemu.

„Kaj boš sedaj, Petrček?“ je vprašala mati.

„Vse bom pojedel,“ je rekel Peter.

„Kaj boš ti, Leško?“

„Danes en kos, jutri en kos.“

„In ti, Marjanica?“

Marjanica pa je rekla: „Pol kosa pojem danes, pol ga pojem jutri. Enega pa ponesem v bajto ubogim gostačem. Nič niso nesli k blagoslovu, ko nimajo.“

„To je lepo, Marjanica,“ izpregovori oče.

Leško gleda, Peter gleda.

„Jaz tudi, jaz tudi,“ se oglasita oba. Hitro vzamejo otroci vsak svoj kos in gredo v bajto.

Siromaki v bajti so večerjali krompir v oblicah.

„Nate, nate!“ so jim ponudili prišleki kolača.

Lutkar Ognježrl je podaril Storžku štiri zlatnike, da jih ponese domov očetu. Storžek pa ni šel domov, ampak se je potepal v slabi družini, kjer so ga doletele številne nesreče. Skoraj bi bil umrl, da ga ni rešila njegova prijateljica, deklica s sinjimi očmi, dobra Sojka. Pri njej je ozdravel in nato ji je pripovedoval o svojih neizgovornostih.

Ko je končal, ga je Sojka vprašala:

„In zdaj, kje imaš one štiri zlatnike?“

„Zgubil sem jih,“ je odgovoril Storžek, a se je zlagal, ker jih je imel v žepu.

Komaj je izbleknil laž, mu je nos, ki je bil že tako dolg, zrastel kar za dva prsta.

„In kje si jih izgubil?“

„Tu blizu, v gozdu.“

Ob tej drugi laži se mu je nos še bolj podaljšal.

„Če si jih izgubil v bližnjem gozdu,“ je rekla Sojka, „jih poiščemo in najdemo: vse, kar se izgubi v sosednem gozdu, se vedno najde.“

„O, zdaj šele sem se prav spomnil,“ je povzel Storžek zmeden, „onih štirih zlatnikov nisem izgubil, le požrl sem jih, ne da bi zapazil, ko sem pil zdravilo.“

Na to tretjo laž se mu je nos tako nenavadno podaljšal, da se ni mogel ubogi Storžek nikamor več obrniti. Če se je obrnil sem, je zadel z nosom ob posteljo ali ob šipe v oknih; če se je obrnil tja, je opletal z njim po stenah in vratih, če je pri-
vzdignil glavo, je tvegala, da ga ne zabode Sojki v oko.

Sojka ga je gledala in se smejala.

„Zakaj se smejete?“ jo je vprašal Storžek ves zmeden in v skrbeh zaradi presnetega nosu, ki je še sproti rastel.

„Smejem se laži, ki si jo izbleknil.“

„Kako veste, da sem se zlagal?“

„Laž, otrok moj, je lahko spoznati. Dvoje vrst jih je: so laži, ki imajo kratke noge, in so debele, da jih je mogoče koj otipati, in laži, ki imajo dolg nos. Tvoja na primer je ena izmed onih, ki imajo dolg nos.“

Storžek, ki od sramote ni vedel, kam bi se dal, je poskusil pobegniti iz sobe, a ni prišel na plano, ker je bil njegov nos tako zrastel in se zdaljšal, da ni mogel več skozi vrata.

Lorenzini-Lovrenčič

Ubožčkom se je samo smejala od veselja. Zasadili so lačne zobke v beli, sladki kolač.

Njih mati, vdova Jera, je od veselja jokala.

Otroci so se vrnili domov. Preko polja je še vedno donelo „Tingel-tingel-bom-bom“. Otroci so poslušali glas velikonočnih zvonov. V njih srcih pa je bilo veselo, kot da jih sam Bog hvali za njih dobro dejanje.

France Saleški Finžgar

Kanglica

Deklica šla je po vodó
z lepo srebrno kanglico.

Zora na nebu sevala,
ptičica v logu pevala.

Jagoda zrela nudi se:
„Daj, le za hip pomudi se!“

„Jagoda rdečka — dober dan!
Ali moj bratec je bolan,

in on ozdravel prej ne bo,
da mu prinesem z vrelca vodó,

deklica moram zajeti jo,
predno še sonce obsveti jo...“

Hladne vodice zajela je,
bistro domov odhitela je.

Deklica šla je po vodó,
z lepo srebrno kanglico,

deklica je domov prišla,
kanglica bila zlata vsa.

Oton Župančič

In je tudi res opravil. Ker ni imel svinčnika ne papirja, si je vse lepo zapisal za ušesa, da ni česa pozabil.

Pa je z oslom odčincal v mesto, ki je ležalo za devetimi griči. Hodil je od prodajalne do prodajalne, nakupoval, kar mu je bilo naročeno, in polnil bisage. Ko je bilo vse opravljeno, se je z oslom vračal domov.

Pot je bila dolga. Zdaj je šla po ravnem, drugič navkreber, zdaj po kamnitem klancu, drugič po gladki cesti. Bisagar in osel sta tiho hodila drug poleg drugega, včasih sta počivala.

Zvečer, še preden je sonce zašlo za gozdove, sta bila zopet v vasi, v Dremavcih. Kočar je praznil bisage in delil: „To je zate, to je zate, to je zate...“ In mu je vsakdo stisnil zasluženo plačilo.

In potem je dobil osel streho, šop sena in otep slame za ležišče. Družina pa je sedla k večerji. Molili so in hvalili Boga, da jih je nasitil s poštenim delom. Bili so srečni.

Francé Bevk

Bisagarjev osliček

Osla poznate? Menda! Ta sivček, o katerem vam pripovedujem, je imel — kakor pač vsi osli — štiri noge, zadaj rep in spredaj debelo glavo, a na glavi dolga ušesa. Pa sivo dlako s temno progó po hrbtu. Učen ni bil posebno — zato pa je bil osel — znal je samo rigati. In je bil star, tako zelo star kot zemlja, a je še vedno stal na tenkih nogah. Bil pa je zelo skromen, jedel je trnje in slamo, kar mu je prišlo pred gobec.

Oče ga je vsako jutro ob zori otovoril z bisagami, ga gnal po vasi in vpil pojoče:

„Trarará, trarará!
Dremavci, vstanite,
denarce vrzite!
Bisagar vas kliče,
za bele beliče
prinese blaga...
Trarara, trarara!“

Pel in klical je tako lepo, da so se vaščani brez jeze prebujali. Skozi okna so mu metali beličev in mu naročali, kaj naj jim prinese. Ta je hotel moke, drugi žita, tretji sodček vina, oni motiko in sekiro, a ženske so naročale blaga za obleko. Bili so zaspanci in lenuhi, ni se jim ljubilo hoditi v mesto. Bo že Bisagar opravil.

Pevska tekma

Dva pevca se skušata v petju. Usak naj poje drugačno pesem in sicer naj stoji čim bliže drugega. Začneta na dano znamenje in vsak mora vzdržati do konca svoje pesmi. Poslušalstvo mora seveda imeti dobre živce. Zmaga pa tisti, ki v tekmi najbolje „vzdrži“.

Uganke

Usem kopitarjem sem kos:
neobut sem, nisem bos.

(Podkovnan konj)

Hlapec ves dan vodo tepe,
gospodarju polni žepe.

(Mlin)

Mladinka — planinka,
ženka — dolinka,
starka — primorka.

(Reka)

Srebrni korčki,
v njih sami norčki.

(Kragulčki)

„Ježeš, ubil se bo!“ je vzkliknila ženica; vse drobovje jo je zbolelo in je mrmrala:

„Kakor burja je ta človek. Odkod se je vzel? Bog mu daj pamet in srečo!“

Takrat je bil Poznik že na cesti in se je domislil:

„Tako! Bolnike obiskovati je delo usmiljenja. Še enega bi rad obiskal, pa ne utegnem več. Zofija je točna s kosilom.“

In čez nekaj trenutkov je dodal:

„Helena, moj bolnik! Ozdravil te bom, le čakaj. Če prej ne, ko boš moja žena!“

Kratko za tem pa je dejal glede Povšiča, ki ga je prej videl s Heleno:

„Koncipientek! Ali si na glavo padel? Za mojim dekletom lažiš? Hahaha!“

*

Stric Feliče se je sprehajal pred Koširjevimi. Bil je nenavadno razvnet. Z nekako čudno nestrpnostjo si je mel drobne, bele ročice in se smešil predse. Čutil je, da je ura obeda blizu. V hiši so ropotali krožniki. Vrata v klet so bila zaškrpala, topli vonji slastnih omak in prikuh so plali in dražili sluznice in čutnice. Dan je bil čudovito lep. Lipa sredi trga nad živinskim koritom je bila kar sočno izrazita v svoji polni, zeleni košatosti. Včasih je potegnilo hladno, zadehtelo je po čistem, sušečem se perilu, po opojni čistosti z vrta tostran in onstran Koširjeve hiše. Vse je plalo v zdravju zelenja, bohotnih rumenih in rdečih rož, belega platna in perila. Hripav kopunček je zakukurikal. Nato minuta tihe, dehtive idiličnosti. Nato temen, zamolkel glas opoldanskega zvona in čisto blizu brnenje švarcvalderice, ki bije dvanaajst. Nato vesel dekliški smeh izza vogla: smeje se Slavica. Trudno kara Helena:

„Molči no, otroče!“

„Trapist!“

Dekleti ste stopili izza vrta. Feliče je vljudno snel klobuk in se dvorljivo poklonil. Slavica se mu je obesila za desnico:

„Pojdiva, Feliče, kosilo bo. Veste, striček, apetit je lepa reč.“

„Mag sein!“³⁷ se je nasmehnil mož umerjeno. „Sta se sprehajali, gospodični? Jaz tudi, jaz tudi.“

Slavica se je napotila v kuhinjo.

„Mami, strašno sem že lačna.“

Zardela, potna in razgreta je postala rejena gospa Koširjeva ob velikem, okusnem in sijajnem štedilniku za trenutek pri delu in se ozrla na hčerko.

„Jedla bi, seveda. A pri kuhi pomagati se ti ne ljubi.“

„Kaj še ni kuhano?“ vzklikne nestrpno Slavica. „Mami, res si kesna. Nikoli nisi točna.“

„Froc!“ se mirnodušno okrene gospa Koširjeva.

Slavica je sedla na slamnat stol, stegnila noge predse in se zagledala v konce svojih drobnih čeveljčkov.

Gospa Koširjeva stopi k njej in si položi roke ob boke; v njenih zdravih, rjavih očeh seva hudomušno in ljubeče:

„Kdaj boš pametna, Slavica?“

Slavica plane in je očitvidno huda, razdražena.

„Mami,“ vzklikne. „To ti povem in ti povej Heleni: naj me ne zmerja vpričo drugih ljudi, da sem otroče.“

„Oh, oh, oh,“ se smeje gospa Koširjeva. „Ne otroče, frocek si, Slavica, frocek, razumeš!“

„Veš kaj,“ plane Slavica, „le zaničujte me; ampak toliko me je še, da ti povem, kako mislim, mami! Vsaj vdovca ne bom jemala, kakor si ga ti!“

„Kaj, kaj, kaj?“ se je oglasil tedaj Košir zraven v sobi. Slavica se je zdrla; beži iz kuhinje na vrt in tam stisne svoje zardelo in solzno obličje v cvetoč rožni grm; sramuje se in togoti in mora slišati, kako veselo se smeje oče Košir v hiši:

„Hahaha, Slavica! Ponovi, ponovi še enkrat!“ Mož je stopil iz veže pred hišo pa se nehal nena doma smejati. Stric Feliče je stopil predenj, se poklonil in rekel:

„Auf ein Wort! Nočem biti vsiljiv. Ampak, ich meine, bitte um Entschuldigung³⁸). Koliko pa je moje premoženje? Imam namreč neke obveznosti! To se pravi —“

„No, kaj? vpraša Košir resno in nestrpno.

„Denar potrebujem, dovolite,“ pove mukoma Feliče in se topo gubi.

„Nič ne skrbi, stari fant. Denar ti je varen. Pa čemu ti ga je treba?“

„Obveznosti,“ se smeši skrajno utrujeno Feliks.

Košir molče seže v listnico in mu da bankovec.

„Na!“ meni in pristavi: „Zdi se mi, da si začel na stara leta noreti!“

IV.

Slavica se je pridrvila vsa razigrana od nekod k Heleni, ki je vezla ob oknu, in je vzkliknila:

„Ampak, Helena! Pusti vezivo! K sodnikovim morava. Veronika goduje.“

„Oh, saj res,“ vzklikne Helena. Da sva tako pozabili!“ Slavica gostoli vsa nestrpna:

„Pa kaj naj ji le nesem za dar? Rože? To ni nič. Albuma nimam nobenega. Rutice? Helena, ne bodi no taka! Povej! Ali imaš ti kaj takega?“

(Dalje prihodnjič)

³⁸ Auf ein Wort! Ich meine, bitte um Entschuldigung! (nem.) Eno besedo! Menim, oprostite, prosim!

³⁷ Mag sein! (nem.) Naj bo!

Pogovor z bravci

Uredniški konzorcij „Naše luči“ sporoča vsem bravcem, da je prejel že precej odgovorov na vprašanja o „Naši luči“, dodana marčevi številki. Kdor misli še odgovoriti, naj to čimprej stori, da bomo lahko v prihodnji številki objavili mnenje bravcev, seveda brez priimkov in imen.

Že sedaj lahko povemo, da so odgovori zelo zanimivi, čeprav včasih močno različni, kar je ra-

zumljivo zaradi različnosti bravcev. Posebno smo hvaležni za mnoge predloge.

Pohitite torej, kateri še niste odgovorili, da bo mnenj čim več in tako čim večja možnost za zadostitev okusu širokemu krogu bravcev „Naše luči“.

N. N. — Naslov, kamor pošljite denar za Slovenik, je: Msgr. dr. Maks Jezernik, Via Torre Rossa 40, Roma, Italia. Tu objavljamo tudi Uašo prošnjo gospodom v Sloveniku, da bi od Boga izprosili rešitev Uaših

dveh problemov. Na Uaše vprašanje bomo odgovorili v prihodnji številki v rubriki „Odgovarjamo“.

POZDRAVI ZA SLOVENCE V SEVERNI FRANCIJI

„Prosim Vas, če v naslednji številki prisrčno pozdravite vse rojake v severni Franciji, Lillu in Pas-de-Calais, posebno gospoda Kavalarja, mojega bratranca Marjana Zamljena in vse ostale prijatelje. Mnogo uspeha in zdravja vsem. Družina Nikolič iz New Yorka.“

PREVODE DOKUMENTOV ZA POROKO UAM PRESKRBIJO SLOVENSKI DUHOVNICI

Za sklenitev zakona potrebujete razne dokumente. Slovenski duhovniki vam radi poskrbijo krstne in samske liste, pa tudi njih prevode v nemščino. Obrnite se vedno na vam najbližnjega duhovnika!

razno

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 30 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1 avstrijski šil. (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v znamkah pristojbino za dvoje pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševavcem ne posreduje.

JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

PREVAJALSKA DRUŽBA V NEMČIJI. Dokumente iz slovenščine in srbohrvaščine prevaja ter piše prošnje dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 54, Lauingerstr. 42, tel. 54 13 702.

SLOVENSKI IN SRBOHRVATSKI PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač Milena GRATZA, 8 München 27, Kufsteinerstr. 2/III, tel. 48 69 01.

Slovensko-hrvatski sodnijsko-občinski TOLMAČ prevaja vse vrste dokumentov in razne listine v

nemščino in obratno hitro in zanesljivo. MARTIN SAPOTNIK, 413 Moers-Meerbeck, Luisen Str. 23, Rhld.

Knjiga The Genesis of the Contractual Theory and the Installation of the Dukes of Carinthia (o vsebini in pomenu glej poročilo na strani 17) je na prodaj v Mohorjevi knjigarni v Celovcu po 6 USA-dolarjev.

Privatno etažno stanovanje, Rovinj, Istra, vseljivo, 40 m², vse sanitarije, prodam. Pišite avionsko: ZVS, 20 Burnview, Scarborough, Ont., Canada.

VIPA VC JOŽE, 7 Stuttgart-S., Nemčija, Export-Import podjetje, na Böblingerstraße 164 (tel. 60-43-62), vam solidno postreže in vam nudi kmetijske stroje, kosilnice, traktorje od najlažjih do najtežjih, škropilnice znamk „Irus“, „Schanzlin“ in drugih, gasilne brizgalne, radijske in televizijske aparate, magnetofone, kino- in fotografske aparate, pralne stroje, hladilnike in gospodinske stroje vseh vrst, šivalne stroje vseh znamk in pletilne stroje svetovno priznane znamke „Kayser“ (netto DM 490.—), elektr. strojčke za popravilo nogavic „Kolibri“ (DM 280.—), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, betonske mešalce z električnim, bencinskim ali dizlovim motorjem ter pošilja na zaželeno naslove in v vse države. Generalno zastopstvo za šivalne stroje Pfaff.

34-letni slovenski fant s stalno službo v Belgiji bi rad spoznal sebi primerno dekle za ženitev. Fotografija zaželena. Na željo jo vrne. Naslov posreduje uredništvo „Naše luči“ pod zgoraj navedenimi pogoji pod številko 81.

Slovenec, star 29 let, velik 170 cm, zaposlen v Nemčiji, želi spoznati pošteno, dobrosrčno, lahko preprosto dekle. Slika zaželena. Drugo po pismu. Naslov posreduje uredništvo „Naše luči“ pod zgoraj navedenimi pogoji pod številko 82.

CELJE — V prihodnjih dneh bodo tudi Celjani lahko prispevali en novi dinar za gradnjo velike smučarske skakalnice v Planici. Vsi, ki bodo želeli pomagati in povrniti Planici nekdanji svetovni sloves, bodo lahko dobili darovalne listke pri poverjenikih v podjetjih in šolah.

ČRENŠOVCI — Izšlo je glasilo učencev osnovne šole „France Prešeren“ v Črenšovcih, „Čriček“. To glasilo šole je iz leta v

novice od doma

leto boljše in ima tudi večjo naklado. Od 413 šolarjev jih ima naročenega „Črička“ 250.

ČRNOMELJ — Te dni je dobil Črnomelj novo razdelilno transformatorsko postajo, ki je delno avtomatizirana. Celotna postaja, ki so jo izdelali v Ljubljani, je veljala 245 milijonov starih dinarjev.

DOBRNA — Med stalnimi in prehodnimi gosti iz tujine, ki so bili lani v Dobrni, je bilo največ Avstrijcev (1708), Italijanov (156), Nemcev (77) in ostalih (352). Letos pričakujejo v tem zdravilišču še več tujih gostov.

GORJE PRI BLEDU — Na območju krajevne skupnosti Gorje pri Bledu je kakšnih dvanajst mostov, ki jih je že močno načel zob časa, pa tudi nekatere krajevne ceste so vse prej kot dobro urejene. Krajevna skupnost se je zato pogodila z nekaterimi podjetji (vodna skupnost, cestno podjetje itd.) ter popravila nekatere mostove in ceste.

GORNJA RADGONA — V gornjeradgonski občini, ki ima 19.838 prebivavcev, je po zadnjih podatkih zavoda za zaposlovanje Murska Sobota, izpostava Gornja Radgona, 247 brezposelnih (konec januarja). Računajo, da se bo v prihodnjih mesecih število nezaposlenih precej zmanjšalo, predvsem strokovnih moči, ker jih bodo podjetja vzela nazaj kot sezonsko delovno silo. Mnogi se bodo zaposlili tudi v Avstriji pri sezonskih delih.

KOPER — Za letošnjo turistično sezono pripravlja Pokrajinski muzej v Kopru razstavo ljudske umetnosti v Slovenski Istri. Prikazani bodo najbolj značilni primerki pohištva, izdelki iz kovnega železa, plastike v lesu in kamnu, keramike in pa fotografije ljudske arhitekture. Etnografija tega dela Slovenije je v veliki meri še neraziskana.

KRANJ — Olimpijska tekmovavka Majda Ankele je bila prva v veleslalomu na FIS-inih tekmah v Katrinu pri Bad Ischlu v Avstriji. Na tekmah je sodelovalo 99 tekmovavcev.

KRIŽEVCI — Ker so v Križevcih pri Ljutomeru pred kratkim spet ostali brez stalnega zdravnika in zobozdravnika, prebivavci tega kraja in bližnjih vasi odločno zahtevajo, naj bo uvedeno spet redno delo v obeh ordinacijah. Gre za območje z več tisoč prebivavci, ki so zaradi oddaljenosti ljutomerskega zdravstvenega doma veliko prispevali za ureditev doma v Križevcih. Za zdravstvene delavce so v tem kraju zagotovljena tudi stanovanja.

LITIJA — Nova zasavska cesta je odprla vrata turistom in kraji od Ljubljane do Litije imajo precej možnosti za turistični razvoj. Ena prvih turističnih točk je grad Bogenšperk, ki stoji ob cesti iz Litije skozi Šmartno mimo Črnega potoka. Od Litije je oddaljen 7 km. Poslopje je dobro ohranjeno, v zadnjem času pa so ga še popravili.

LJUBLJANA — V Ljubljani je začela obratovati slovenska tovarna gramofonskih plošč. Naslov tovarne je Helidon, sicer pa je to samostojni obrat mariborske založbe Obzorja. To bo četrta jugoslovanska tovarna gramofonskih plošč, poleg Jugotona, Diskosa in RT Beograd.

LJUBLJANA — Slovenski tekmovalci so se vrnili iz Grenobla, kjer so sodelovali pri zimskih olimpijskih igrah. Največji uspeh je dosegel Jeseničan Ludvik Zajc, ki se je pri skokih na veliki skakalnici uvrstil med prvo deseterico. Zasedel je deveto mesto. To je najboljša storitev, ki jo je sploh kdaj kak Slovenec dosegel na zimski olimpijadi. Prav tako je lepo dvanajsto mesto v slalomu, ki si ga je priborila Majda Ankele iz Kranja. Posebno smo ponosni na moštvo hokejistov, v katerem je največ Jeseničanov, ki so si priborili prvo mesto v „B“ skupini in so edino hokejsko moštvo, ki na olimpijadi ni doživelo nobenega poraza.

LJUBLJANA — V počastitev 75-letnice Slovenskega planinskega društva so pred dnevi odprli v veži Kazine v Ljubljani razstavo planinske fotografije 1968. Žirija je izmed 194 prispelih fotografij izbrala 41 fotografij za razstavo in razdelila nagrade.

LJUBLJANA — Ljubljanska carinarnica doslej ni imela svoje upravne zgradbe. Zato je novo poslopje velikega pomena za hitrejšo poslovanje. Na carinarnici zagotavljajo, da bodo v novih prostorih skrajšali carinski postopek tako, da bodo stranke čakale en dan, kadar bo šlo za večje količine blaga, če bo pa šlo za manjše predmete, pa bo vse urejeno v manj kot dveh urah.

LJUBLJANA — Na posvetovanju strokovnjakov in komisij mestnega sveta so se pogovorili o načrtu obnove Ljubljanskega gradu. Glavna ugotovitev je bila, da je za načrt obnove tako po-

membrane kulturno-zgodovinske zgradbe nujen razpis javnega natečaja.

LJUBLJANA — Podjetje Dom financira nadaljnjo graditev stolpnice s samskimi stanovanji ob Vidovdanski cesti. Do konca lanskega leta je podjetje dobilo kar 328 prošenj za ta stanovanja, seveda pa še vedno prihajajo nove in nove prošnje.

SV. LOVRENC NA POHORJU — Gozdni obrat Sv. Lovrenc bo tudi letos nadaljeval z gradnjo gozdnih kamionskih cest na svojem območju. Poleg ceste Jezerc—Vrelenk, ki so jo začeli graditi že lani, so letos pripravili načrt za graditev ceste, ki bo povezovala Hudi kot s Kumenom od Radoljne do Šlausove rebri. Druga cesta pa bo v nižinskem predelu povezovala Recenjak preko Koglerjevega vrha proti Cinku in Lehnu. Dolžina navedenih cest bo znašala okrog 20 km.

SV. LOVRENC NA POHORJU — Na letošnjem občnem zboru Turističnega društva so sprejeli tudi program turističnega razvoja na vsem osrednjem Pohorju, ki predvideva zgraditev žičnice, smučarskih prog na Kumnu in novega planinskega doma pod Planinko. Na višjih kmetijah nameravajo zgraditi tudi nekaj deset izletniških hiš, obnoviti pravljično Črno jezero in poskrbeti še za več zanimivih prireditev.

MARIBOR — Sv. sedež je imenoval za mariborskega pomožnega škofa dr. Vekoslava Grmiča, profesorja za sistematično dogmatiko na teološki fakulteti v Ljubljani in župnika na Vranskem. Posvečenje bo na belo nedeljo popoldne v Mariboru.

MARIBOR — 9. marca je bil za štajersko metropolo velik dan. Ta dan je začela obratovati nova glavna avtomatska telefonska centrala v Mariboru. Z njo sta bila mesto in severovzhodna Slovenija vključena v avtomatski telefonski promet. V Sloveniji je

sedaj 36.310 telefonskih naročnikov in od teh jih je 96 % vključenih v avtomatske telefonske centrale. Približno 45 % vsega avtomatskega telefonskega prometa v Jugoslaviji je v Sloveniji.

MARIBOR — Člani foto-kino kluba Maribor so se v zadnjem času uveljavili na številnih fotografskih razstavah doma in po svetu. Tako razstavlja Stojan Kerbler na VI. mednarodnem bienalu umetniške fotografije v Lizboni na Portugalskem svojo fotografijo „Sam“. Na mednarodnem festivalu fotografske umetnosti v Adelaidi v Avstraliji razstavlja član foto kluba Ivo Čerle fotografijo „Dogajanja so spredaj“.

NOVO MESTO — Novomeška podjetja so lani izvozila precej več kot v letu 1966, in sicer za dobre 4.4 milijone dolarjev ali za 726.074 dolarjev več kot predlanskim. Rekord v izvozu je podjetje „Novoles“, ki je izvozilo za več kot 1.6 milijona dolarjev.

ORMOŽ — Graditelji novega 170 m dolgega betonskega montažnega mostu čez Dravo pri Ormožu, delavci mariborskega podjetja „Tehnogradnje“, na vso moč hitijo, da bi most čimprej dogradili.

POLJANE — Turistično društvo v Poljanah nad Škofjo Loko namerava do letošnje sezone pri gostišču „Na Vidmu“ preurediti kopališče ob Sori. Uredili bodo manjše taborišče in postavili nekaj ležišč za sončenje, tako da bodo domači in tuji gostje imeli vsaj osnovno ugodje ob reki.

PUŠČAVA — Na Rdečem bregu pri Puščavi obnavljajo kmečko gostišče Pri Koihiču. Gostišče bo leseno, znotraj pa urejeno zelo okusno in sodobno. Pri gostišču bodo uredili tudi ribogojnico, ker se bo njihova kuhinja usmerila predvsem na pripravljanje ribjih specialitet.

RADENCI — Splošno gradbeno podjetje „Pomurje“ je zgradilo v Radencih nov petnadstropni stanovanjski stolpič, ki ga je zdravilišče odkupilo za svoje člane. Graditi so začeli lansko pomlad, sredi marca pa je bil vseljiv. Letos bodo začeli graditi nov stolpič z 20 družinskimi stanovanji, do 1975. leta pa bodo predvidoma zgradili še pet podobnih stolpičev.

RETNJE — V Retnjah pri Tržiču so odprli nov obrat ljubljanske tovarne kovinskih izdelkov „Rog“. V njem bodo izdelovali šivne elektro-varjene kovinske cevi, ki jih potrebujejo predvsem za proizvodnjo koles, pa tudi za nekatere druge izdelke.

ŠKOFJA LOKA — Medtem ko so se v Škofji Loki lani lotili popravil in obnove vodovoda, je letos na vrsti kanalizacija. Škofjeloško kanalizacijsko omrežje je zelo zastarelo, ponekod je staro več kot sto let in sploh ne ustreza več današnjim razmeram.

ŠKOFJA LOKA — S 1. marcem so v Škofji Loki ukinili zdravstveni dom, skrb za zdravstveno varstvo prebivalstva pa bo prevzel zdravstveni dom v Kranju. Tako je po burni razpravi sklenila škofjeloška občinska skupščina.

ŠMARJE PRI JELŠAH — Ljudje na šmarskem območju so precej zaskrbljeni, saj ne vedo, ali se bodo uresničile govorice o ukinitvi dveh železniških prog. Na prvem mestu je obsoteljska proga Imeno—Stranje, ki je že nekaj let nedonosna, druga pa proga Zabok—Grobelno.

TOLMIN — Prebivavcem Gornjega Posočja, ki živijo na bolj redko naseljenem območju, se je izpolnila dolgoletna želja: dobili so avtomatsko telefonsko centralo. Centrala, ki so jo postavili v Tolminu z 200, v Bovcu s 100 in Kobaridu ter Mostu na Soči z po 40 krajevnimi telefonskimi priključki, je začela poskusno obratovati te dni.

NAŠA LUČ, mesečnik za Slovence na tujem. — Letnik 17.
List ureja uredniški konzorcij. Odgov. urednik: dr. Janko Hornböck.
Založba: Družba sv. Mohorja. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja.
Vsi v Celovcu. — Opremo platnic je izdelal Klavdij Palčič. —
List izide desetkrat v letu (vsak mesec razen julija in avgusta). —
Naročnina je za naročnike v Avstriji letno 45 šilingov, za naročnike
izven Avstrije 110 belgijskih frankov, 10 francoskih frankov, 10 švi-
carskih frankov, 8 nizozemskih goldinarjev, 10 nemških mark, 1200
italijanskih lir, 16 angleških šilingov, 12 norveških kron, 10,50
švedskih kron, 2,50 ameriških dolarjev, 2,50 avstralskih dolarjev,
2,50 kanadskih dolarjev. — Razlika v cenah je pogojena zaradi
neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih pre-
računavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava Naše luči.
Uredništvo in uprava: Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt, Austria.

SLOVENSKI DUŠNI PASTIRJI IN URADI

ANGLIJA — Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9
(Tel. 01-735-66 55).

AVSTRIJA — Ciril Lavrič, Röm.-kath. Pfarramt Haid, 4052 Ansfelden
(O.-O.). — Korotan, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII. —
Janez Hafner, Theodor-Körnerstraße 111, 8010 Graz. —
Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 04762/33462). — P. Štefan Kržišnik, Stift, 6422
Stams.

BELGIJA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, (Telefon
04/23 39 10). — Kazimir Gaberc, 19 rue Louis Empain,
Marcinelle (Hainaut), (Telefon 07/36 77 54).

ITALIJA — Slovenski dušnopastirski urad — Dr. Pavel Robič, via dei
Colli 8, Roma.

FRANCIJA — Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, 75 Paris 20, (Tel.
636-80-68). — Bogdan Makovec, 7 rue Gutenberg, 75
Paris 15, (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, 17 rue
Claude Debussy, 62 Liévin (Pas-de-Calais). — Anton
Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz. — Stanko
Grimš, 1 rue du Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob
Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

NEMČIJA — Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathilde-
straße 18. (Telefon 62676). — Ivan Ilko, 43 Essen-
Altenessen, Schonfeldstraße 36. (Telefon 291305). —
Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, Augusta Anlage 52.
(Telefon 479 44). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S,
Kolbstr. 15/I. (Tel. 72278). — Ciril Turk, 73 Esslingen,
Häuserhaldenweg 36. (Tel.: Stuttgart 353177). — Dr.
Janez Zdešar in dr. Branko Rozman, Schubertstraße 2/I,
8 München 15. (Telefon 53 64 53).

NIZOZEMSKA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA — Jože Flis, Djurgårdsvägen 32, Eskilstuna. (Telefon
016/14-16-66).